Primorski DNEVNIK

št. 178 (15.280) leto LI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600
GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

TOREK, 4. JULIJA 1995

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Nove kartice BANCOMAT s plačilnim servisom POS
MOJA BANKA V ŽEPNEM FORMATU.

Mesto most ali mesto pod mostom?

VLASTA BERNARD

Tako uglašenega javnega zborovanja o gospodarskem trenutku in prihodnosti Trsta, kakršnemu smo prisostvovali včeraj na tržaški Pomorski postaji, v krajevnih kronikah res ni pogosto zaslediti. Če že, potem so to navadno zborovanja enako mislečih, iz katerih pa se po pravilu ne izcimi nič konkretnega.

Bo že res, da je župan Illy s svojim pogumom, nepopustljivostjo pri načelih, v katera je globoko prepričan, s konkretnostjo in jasnostjo svoje besede vtisnil nov pečat ne samo mestni upravi, ampak s svojim stilom »okužil« tudi tiste, ki si prizadevajo v tem mestu kaj narediti. Toda prav tako drži, da ta stil, pa naj bo v Trstu še tako v modi, vendarle ne sega v Rim, a ga je včeraj v enaki meri pokazal tudi minister Clò. »Okužil« je tudi predsednico deželne vlade in podpredsednika Confindustrie, da ne govorimo o Mauru Azzariti, ki je podoben stil uvedel v vrhu krajevnega združenja podjetnikov. »Epidemija Illy« ali preprosto zdrava pamet, ki ji drevesa ne morejo skriti gozda?

Sami se odločno nagibamo k drugi možnosti, pa čeprav tržaškemu županu radi priznavamo vso inteligenco in pogum, s katero je zaoral v ledino, ki so mu jo zapustili predhodniki. Ta možnost je namreč tista, ki potrjuje rek, da se kolesa zgodovine sicer lahko ustavijo, a se nikoli ne vračajo v preteklost. Tržaškim parlamentarcem Noccoliniju, Menii in Vasconovi, da ne govorimo o Gambassiniju, ki so nemo sedeli v dvorani, navkljub. Azzarita je v svojem izčrpnem poročilu posvetil izjemno pozornost odnosom s Slovenijo in se vprašal, ali želi biti Trst mesto most, ali mesto pod mostom. Priključitev Slovenije k razviti Evropi je namreč zgodovinski proces, ki ni odvisen od volje tega ali onega »računovodje«, sklonjenega nad svoje krčmarske obračune s preteklostjo, ki ji je padec »železne zavese« odvzel nekdanje osti. Morda je bilo za nekatere, in ne samo za politik(ant)e, ampak tudi za marsikaterega tržaškega »podjetnika« bolje, ko je bilo slabše, kajti železna zavesa jim je prinašala privilegije, ki so jih kar čez noč izgubili. Zdaj jim ne preostaja drugega, kot da se lotijo dela, in to je bilo konec koncev tisto, k čemer so jih povabili govorniki na Pomorski postaji.

»Budnica« za Trst z včerajšnje skupščine tržaških industrijcev

TRST - Včerajšnja slovesna javna skupščina tržaških industrijcev ob 50-letnici povojne obnove njihovega združenja je izzvenela v nov poziv Trstu in pristojnim državnim, deželnim in krajevnim dejavnikom, naj vendarle strnejo moči, da ne bi šli mednarodni integracijski tokovi v tem delu Evrope mimo tega doslej obrobnega mesta. Govorniki, od tržaškega župana Illyja, predsednika Trgovinske zbornice Donaggia, predsednice deželne vlade Alessandre Guerra in predsednika združenja tržaških industrijcev Azzarite do ministra za industrijo Clòa in podpredsednika Confindustrie Callierija, so se strinjali, da je napočil trenutek, ko se mora Trst ločiti od 50-letnih obrambnih pozicij in si začrtati dolgoročno strategijo v širših, srednjeevropskih mejah.

Na 3. strani

V poslanski zbornici stekla razprava o reformi pokojnin

RIM - V poslanski zbornici se je včeraj popoldne z uvodnim posegom predsednika vlade Lamberta Dinija začela razprava o zakonskem osnutku za pokojninsko reformo, ki jo čaka več kot tisoč obstrukcijskih amandmajev. Premier Dini je poslance povabil, naj omogočijo odobritev reforme še pred avgustovskimi parlamentarnimi počitnicami in naj ne spreminjajo obsega njenih učinkov in temeljnih usmeritev, saj bi sicer tvegali skrbstveni bankrot. Prvi poskus Komunistične prenove in Nacionalnega zavezništva, da bi reformi preprečili parlamentarno pot, se je izjalovil, saj je zbornica s široko večino zavrnila njuno zahtevo po predhodnem preverjanju ustavnosti reformnega predloga, nato pa se je začela razprava s poročili večine in opozicije.

Na 2. strani

IZ AFERE V AFERO / »MARATONSKO« ZASLIŠEVANJE SODNIKA »ČISTIH ROK«

Obtožbe proti Di Pietru, pa tudi sum, da so ga z izsiljevanjem prisilili k odstopu

Milansko civilno sodišče vztraja pri zahtevi, da se na čelo Publitalie postavi komisarja

BRESCIA - Na nedeljskem zasliševanju Antonia Di Pietra niso govorili samo o obtožbah na račun nekdanjega javnega tožilca, ampak tudi o možnosti, da je moral odstopiti iz sodstva, ker so ga izsiljevali. Z izsiljevanji je povezana tudi afera o Di Pietrovih telefonskih pogovorih: uvedli so preiskavo proti Craxiju zaradi obrekovanja. Za nekdanjega vodjo operativne službe policije Serro ni verodostojno, da bi Craxiju seznam izročil pokojni šef policije Parisi, šef policije Masone pa trdi, da ni dokumentacije o domnevnem prisluškovanju Di Pietru.

Medtem je Di Pietro tožil zaradi obrekovanja direktorja TG5, Fedeja, ki je v nedeljo zvečer v svojem televizijskem dnevniku podtikal, da je med zasliševanjem Di Pietro bil v hudih težavah.

Za Finivest pa to ni edina včerajšnja težava: milansko civilno sodišče vztraja pri zahtevi, da se na čelo Publitalie postavi komisarja. Očitno jih odstop osumljenega predsednika Dell'Utrija ni prepričal, da je v Berlusconijevi reklamni agenciji vse čisto.

Na 2. strani

SEŽANA / SINOČI OSREDNJA POČASTITEV

Ustvarjalnih 70 let pesnika Cirila Zlobca

SEŽANA - Sovraštva je dandanes veliko preveč, zato vztraja kot pesnik ljubezni. Tako je Ciril Zlobec sinoči na osrednji prireditvi ob svoji 70-letnici utemeljil svojo izbiro pesniškega ustvarjanja, o njegovi neusahljivi ustvarjalnosti pa je pričala lepa vrsta novih knjig, ki so jih sinoči predstavili. Na slovesnosti je predsednik Slovenije Milan Kučan Cirilu Zlobcu izročil najvišje državno odlikovanje (foto KROMA).

Na 11. strani

Dudajev bi lahko odstopil, če Rusija prizna Čečenijo

GROZNI - Arkadij Volski, namestnik šefa ruske delegacije na mirovnih pogajanjih v Groznem, se je včeraj ponoči nekje v kavkaškem gorovju skrivaj sešel z generalom Dudajevom. Ruski diplomat je sogovorniku pojasnil, da ima na voljo dve možnosti - odhod z ozemlja SND ali pa t. i. ničelno opcijo, ki predvideva odstop Dudajeva, pa tudi proruske čečenske vlade ter pripravo volitev. Po vrnitvi v Grozni je Volski dejal, da je Dudajev načelno privolil v odstop, vendar pod pogojem, da Moskva prizna čečensko samostojnost.

Ruski pogajalec ni želel napovedovati, kako bo njegova vlada odgovorila na »ponudbo«, znova pa je poudaril, da je Kremelj pripravljen priznati zgolj tako neodvisnost Čečenije, ki bi »temeljila na ruski ustavi«.

Na 15. strani

VČERAJ V LJUBLJANI

Objavili spored papeževega obiska v Sloveniji

LJUBLJANA - Včeraj so objavili okvirni spored obiska papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji: v maju prihodnjega leta naj bi papež med dvodnevnim obiskom obiskal vse tri slovenske škofije in se kot poglavar suverene države sestal tudi s slovenskimi državnimi predstavniki. Ali bo ob tej priložnosti škofa Antona Martina Slomška proglasil za prvega slovenskega svetnika, bo dokončno znano šele novembra.

Sicer pa program papeževega obiska, predvideva 18. maja osrednje srečanje v Ljubljani, na katerem pričakujejo od 200 do 300 tisoč vernikov. Istega dne popoldne naj bi se papež (verjetno v Postojni) sešel z mladino, ki naj bi mu prav na njegov rojstni dan pokazala, da smo Slovenci most med germanskim, romanskim, slovanskim in madžarskim svetom. Drugi dan obiska, v nedeljo, 19. maja, se bo papež sešel z verniki v Mariboru. Poleg pričakovane Slomškove beatifikacije naj bi srečanje s prekmurskimi evangeličani imelo tudi ekumenski značaj.

Na. 11. strani

POBUDA NOVINARJEV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Vrnite nam Narodni dom!

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je včeraj podprla pobudo in soglaša s predlogom, naj bo letošnji 13. julij dan za začetek akcije, ki naj prejme čim širšo podporo celotne slovenske manjšine, neglede na politično pripadnost. SKGZ tudi poziva vse svoje članice in razne komponente manjšine, naj skupno prispevajo k uspehu pobude Primorskega dnevnika.

Na 3. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Prodaja škedenjske železarne že ta teden?

Minister Clò se je med obiskom v Trstu srečal tudi z delavci škedenjske železarne in zagotovil, da se bo prodaja zaključila v roku nekaj dni.

Stran 5

Predsednik SKP v Trstu

Včeraj se je mudil na obisku v Trstu predsednik Stranke komunistične prenove, senator Armando Cossutta. Udeležil se je slavja ob 80-letnici Paola Seme.

Stran 5

V Števerjanu zmagali Primorci

Ansambel Vrtnica iz Nove Gorice je zmagal na festivalu Steverjan '95, primorsko zmagoslavje pa dopolnjujeta nagradi ansambloma iz Pirana in Trsta.

Stran 8

Jalabert v rumeni majici

Francoz Laurent Jalabert je na kolesarski dirki po Franciji s sekundami, pridobljenimi na letečih cilj, oblekel rumeno majico, včerajšnjo etapo pa je v sprintu dobil Italijan Mario Cipollini.

Stran 17

BRESCIA / TOŽILEC SALAMONE O NEDELJSKEM SOOČENJU Z DI PIETROM

Di Pietro zaslišan v dvojni vlogi osumljenca in prizadete osebe

BRESCIA - Stootstotno zanesljiva je samo splošno sprejeta ugotovitev, da je bila nedelja za Antonia Di Pietra, nekdanjega junaka tima »čistih rok«, ena najtežjih preizkušenj v njegovem precej polnem in razgibanem življenju. Točna vsebina maratonskega zaslišavanja, ki se je na sedežu kvesture začelo že okrog 8. ure zjutraj, zaključilo pa krepko po eni ponoči, seveda ni znana. Antonio Di Pietro, ko je vidno izmučen zapustil kvesturo, novinarjem, ki so nanj prežali celo nedeljo, ni hotel dati nikakršne izjave. Povsem zapet je bil tudi njegov zagovornik Massimo Dinoia, medtem ko sta tožilca Fabio Salamone in Silvio Bonfigli dala nekaj precej splošnih izjav. Sicer pa sta včeraj natančneje pregledovala 60 strani obsegajoč zapisnik.

»Razpravljali smo o celotni zadevi, ki je precej kompleksna«, je novinarjem povedal Salamone,«podrobneje smo analizirali obtožbe na račun Di Pietra, da bi ugotovili, če je storil prekrške oz. če so je kdo izkoristil dejanja - kazniva ali ne - da bi prisilil Di Pietra k sprejetju določenih odločitev«. Sicer pa je Salamone pozval novinarje, naj se v sedanji fazi ne zaustavljajo ob točni opredelitvi prekrškov, kajti prej je treba razvozlati, kaj vse se je zgodilo. Ko bi se namreč izkazalo, da so vesti o raznoraznih telefonskih klicih resnične, bi se po Salamonejevem mnenju morali soočiti s kaznivim dejanjem obrekovanja s strani državnih institucij na račun sodstva, in vendar, je pripomnil tožilec je obrekovanje manjši prekršek od izsiljevanja. In še glede telefonskih klicev je Salamone povedal, da je že v stiku z milanskim kolegom Paolom Ielom, ki vodi preiskavo o obrekovanju proti Bettinu Craxiju in kateremu bo posredoval uradne zapise.

Tri leta »zgodovinskih« sodnih preiskav, o tem sta se v nedeljo pogovarjala Salamone in Di Pietro. Gre za tri leta, ki pa so imela izreden vpliv na celotno italijansko družbo, čeprav Salamone zavrača oceno o »revolucionarnem pomenu«. Posebna skrb Di Pietra je bila, da ne bi zbrisali pomena tega obdobja in zaradi tega naj bi tudi izstopil iz sodstva. Razgovor je bil vseskozi miren, saj zaslišavanje ne more trajati 17-18 ur, če se ozračje segreje.

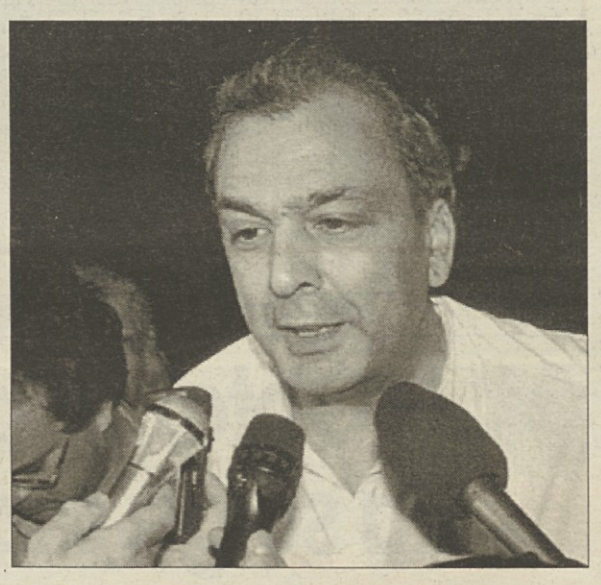

Po zagotovilih Fabia Salamoneja pa so v konkretnem z Di Pietrom govorili o 120 milijonih, ki mu jih je posodil Giancarlo Gorrini in o morebitnem pritisku, ki ga je izvajal bivši sodnik na bivšega predsednika zavarovalnice Maa, da bi poravnal dolgove, ki si jih je s hazardno igro nabral odogovoren za milanske mestne redarje Eleuterio Rea. O osebnem zanimanja Di Pietra, da bi Reo imenovali na to odgovorno mesto, v nedeljo niso govorili, to naj bi sodilo v okvir drugega zaslišanja, do katerega bi lahko prišlo septembra. Prav tako niso zaslišali Di Pietra v zvezi z izjavami generala Cerciella. Glede tega je tožilec izjavil, da Cerciello »ni obrekoval, ker je samo posredoval, kar je slišal v zaporu, prav tako Di Pietro ni zlorabil svojega položaja«. Di Pietro je namreč prišel na seznam osumljenih oseb prav zaradi izjav visokega oficirja finančne straže.

Včeraj se je s krajšo izjavo oglasil tudi Di Pietrov zagovornik Dinoia, ki je zatrdil, da je bivši sodnik preiskovalcem natančno opredelil razloge za svoj izstop iz sodstva. Za ta korak se je odločil, zato da ne bi oster napad nanj izničil preiskav »čistih rok« in ošibil položaj celotnega sodstva. Zato pa je tudi želel zelo natančno popisati vlogo, ki jo je imel kot »služabnik države«.

Sam Di Pietro pa je včeraj prijavil sodišču Berlusconijevega novinarja Emilia Fedeja, ki je v nedeljo zvečer poročal o govoricah, po katerih naj bi v Brescii Di Pietru grozila aretacija.

Na slikah: zgoraj levo sodnik osumljenec - prizadeta stranka Antonio Di Pietro, desno tožilec Salamone.

Priča v breme gen. Cerciella

BRESCIA - Na procesu proti generalu Giuseppu Cerciellu in drugim finančnim stražnikom, ki so obtoženi korupcije, je včeraj nastopila priča Giuseppina Coco, kar bi utegnilo imeti pomembne posledice za nadaljnji razvoj procesa. Giuseppina Coco je bila namreč žena Marcella Melisa, ki naj bi bil Cerciellova desna roka pri njegovih črnih poslih. Ženska je med drugim povedala, da je Cerciello del denarja, ki ga je prejemal za podkupnine, dal na razpolago svojim tastom, in sicer zakoncema Orani, ki sta kupila veliko vilo na Sardiniji, poleg tega pa naj bi bila na Melisa napisana jahta, ki je v resnici pripadala Cerciellu. Melis naj bi tudi nosil Cercielov denar na banko v Montecarlo.

Pristavimo naj, da je Giuseppina Coco bila Melisova žena celih 32 let. Na vprašanje, zakaj se je odločila, da priča proti bivšemu možu, je dejala, da zato, ker ji skuša odvzeti vso lastnino, začenši s stanovanjem.

MILAN / ZASLIŠAL JIH JE SODNIK DI IELO

Amato, Mancino, Serra in Masone o prisluškovanju Di Pietrovih pogovorov

MILAN - Bivši predsednik vlade Giuliano Amato, bivši notranji Minister Nicola Mancino in nekdanji vodja operativne službe policije, sedanji prefekt v Palermu Achille Serra in šef policije Ferdinando Masone so se včeraj zglasili pred milanskim sodnikom Paolom Ielom, da bi mu povedali, kaj vedo o prisluškovanju telefonskih pogovorov sodnika Antonia Di Pietra in skrivnostnim »razkritjem« seznama tistih pogovorov, ki ga je tisku posredoval ezul iz Hamameta Bettino Craxi.

Giuliano Amato je novinarjem po zaslišanju kategorično pribil, da »v Italiji še vedno obstaja preiskovalna tajnost.« Mnogo bolj zgovorna sta bila Mancino in Serra. Slednji je poudaril, da je zagrenjen zaradi blatenja spomina šefa policije Vincenza Parisija. Dejal je, da ne verjame v Craxijevo izjavo, češ da naj bi mu Parisi izročil seznam telefonskih pogovorov sodnika Di Pietra. Parisi ni bil tako naiven, da bi predal dokument človeku, čigar politična zvezda je takrat že ugašala. Povedal pa je, da mu je Parisi naročil, naj dnevno kontaktira Di Pietra, da bi bil obveščen o novostih preiskave »čiste roke«. To pa izključno zato, ker bi lahko vplivala na javni red.

Mancino je poudaril, da ni s Parisijem nikoli govoril o Di Pietru. Po njegovem mnenju naj bi Parisi imel popolnoma prav, ko je zahteval vsakodnevno poročilo o poteku »čiste roke«, saj je bil nadzor nad javnim redom njegova osrednja naloga. Po njegovem mnenju mora sedaj Craxi dokazati, da mu je Parisi resnično izročil seznam Di Pietrovih telefonskih pogovorov.

POKOJNINSKA REFORMA / VČERAJ SE JE ZAČELA RAZPRAVA V POSLANSKI ZBORNICI

Dini povabil poslance, naj odobrijo reformo še pred poletnim premorom

Premier sprejema popravke, odklanja pa spreminjanje dosega in usmeritve

RIM - Zakonski osnutek o reformi pokjninskega sistema je včeraj popoldne »priromal« v poslansko zbornico, potem ko je prestal razpravo v komisijah za delo in za proračun. Premier Lamberto Dini je v začetku zasedanja poslance pozval, naj omogočijo, da bi pokojninska reforma postala državni zakon še pred parlamentarnimi počitnicami, in to brez spreminjanja njenega dosega in usmeritve. Posebno vabilo je predsednik vlade naslovil na poslanske skupine, da bi umaknile obstruktivne posege in tako omogočile, da bi se razprava osredotočila na temeljna vprašanja in amandmaje. Za Dinija so torej sprejemljive take korekcije, ki ne bi omejile učinkov reforme, medtem ko se mu zdi nekorektno, če ena politična stran predstavi tisoče ponavljajočih se amandmajev. »Predlagatelji takih amandmaje naj pridejo na dan,« je dejal, »in jih združijo v celoto, ki bi bila alternativni reformni predlog glede na tistega, ki ga je sestavila vlada.«

Dini se je nato ustavil pri razlogih, ki so vodili vlado pri sestavi pokojninske reforme in podčrtal, da je bila to edina pot za preprečitev skrbstvenega bankrota, za zaščito socialnih pridobitev delavcev in za prilagoditev novim demografskim in zaposlitvenim razmeram. Če reforme ne bi odobrili, bi bile posledice po njegovi oceni zelo hude, zato sprejetje zakonskega predloga ni samo v interesu vlade, ampak predvsem v interesu delavcev, upokojencev in italijanske družbe nasploh. »Reformni predlog,« je dejal, »predstavlja občutljivo in pozitivno ravnovesje, ki morda vsebuje kak šibkejši vidik, a nedvomno tudi pomembne močne točke.« Vlada torej ni izdelala »svetega pisma«, bi lahko sklepali iz premierovih besed, pač pa besedilo, ki ga je mogoče izboljšati, nikakor pa ne pokvariti. Pri tem je Dini naštel resne posledice, ki bi jih povzročila morebitna zavrnitev reforme in ki bi se poznale na gospodarskem, javnofinančnem, socialnem in tudi političnem področju. Nenazadnje pa bi bila odobritev reforme po premierovih besedah tudi jasen znak, da Italija kljub številnim težavam zna reševati svoje probleme. Za državljane same in za mednarodne trge, je dodal, bi bil to dokaz resnosti in sposobnosti italijanskega političnega razreda, da hitro in učinkovito odgovarja na potrebe.

Po uvodu predsednika vlade, ki je odgovore na poslansko razpravo prepustil ministru za delo Treuu, je zbornica s široko večino (314 glasov proti in samo 44 za) zavrnila zahtevi Komunistične prenove in Nacionalnega zavezništva, da bi pred razpravo preverili skladnost reforme z ustavo. Poročilo večine je podal predsednik komisije za delo Marco Sartori (SL), medtem ko je tajnik SKP Bertinotti odgovoril Diniju, da bi bila njegova stranka pripravljena umakniti vse amandmaje, ko bi vse poslanske skupine glasovale za enega samega: tistega, ki bi omogočil upokojitev po 35 letih dela s 70 odstotki plače. To pa bi bilo prav tisto, pred čemer Dini svari.

Premier Lamberto Dini (AP)

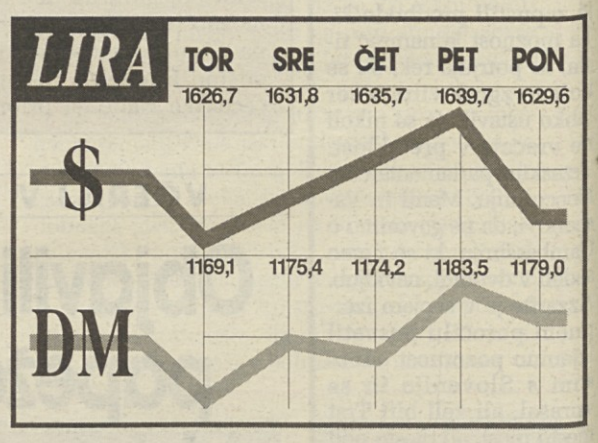

ADRIA
ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK
NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU
LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko • Ponedeljek, sreda, petek
Informacije in rezervacije:
• ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
• prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
• ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
• ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

MED VODITELJI LEVE IN DESNE SREDINE

Začetek političnega dialoga o pravilih igre

Bossi, ki noče volitev, napada DSL in Berlusconija

RIM - Desnosredinska in levosredinska koalicija bosta morda danes končno začeli dialog o tako imenovanih pravilih igre, s katerimi naj bi Italija jeseni (ali spomladi) šla na volitve. Današnje srečanje, kot kaže, ne bo na najvišji ravni, bo pa gotovo priložnost, da se preveri, ali vsi sogovorniki mislijo resno ali pa se bo vse skupaj končalo z običajnimi polemikami in obtožbami.

Prodijeva desna roka Walter Veltroni je optimist, saj je prepričan, da ne bodo na omizju igrali poker, ampak da se bodo resno pogovorili o bodočih odnosih med parlamentarno večino in opozicijo. Poslanec DSL, ki je tudi direktor dnevnika Unità. meni, da imata oba tabora velik interes za dialog in končno tudi za sporazum o nekaterih vprašanjih. Pogovori naj bi se dotaknili tudi reforme volilnega sistema, čeprav bo sporazum o tem zelo težaven. Leva sredina namreč predlaga sistem z dvojnim krogom po francoskem modelu, Fini in Berlusconi pa temu nasprotujeta.

Če je Veltroni optimist, pa je vodja Severne lige Umberto Bossi pesimistično razpoložen nad temi pogovori, ki po njegovem ne bodo prinesli nič novega, kvečjemu samo veliko škodo. Liga nasprotuje jesenskim predčasnim volitvam in pravi, da Massimo D'Alema in Silvio Berlusconi pravzaprav zakulisno snujeta takozvani zgodovinski kompromis, po vzoru nekdanjega sodelovanja med komunisti in demokristjani. Bossi je znova napovedal, da se bo Severna liga sama predstavila na morebitnih volitvah, čeprav je spet dal razumeti, da pozorno spremlja poteze levosredinskega liderja Romana Prodija.

Ministrski predsednik Lamberto Dini se medtem noče na noben način vplesti v politični vsakdan, čeprav je usoda vlade politično in parlamentarno odvisna od zadržanj Severne lige in od levosredinske koalicije. Predsednika vlade trenutno najbolj skrbi precej negotova usoda pokojninske reforme, skrbijo pa ga tudi polemike, ki jih je izzval pravosodni minister Filippo Mancuso. Dini je dal vedeti, da bo do morebitnega razčiščenja v zvezi z »afero Mancuso« prišlo šele po parlamentarni odobritvi pokojninskega zakona. To naj bi se zgodilo konec tega meseca, če bo seveda vladna večina premostila nelahke parlamentarne ovire.

Tudi progresisti, ki so prejšnji teden v senatu predložili nezaupnico pravosodnemu ministru, nočejo zaostrovati polemik v zvezi z Mancusovimi stališči o milanskem timu »čistih rok« in o vlogi javnih tožilcev na sploh. Predsednik progresistične poslanske skupine Luigi Berlinguer pričakuje razčiščenje, ki pa ga mora - kot je dejal - izbojevati ministrski predsednik Dini. Mnogo pa bo odvisno tudi od zadržanja predsednika republike Scalfara, ki je pred dnevi direktno in zelo ostro polemiziral z ministrom Mancusom.

»VRNITE NAM NARODNI DOM«

SKGZ pristopa k pobudi PD

Vabilo včlanjenim organizacijam

TRST - Slovenska kulturno gospodarska zveza se pridružuje pobudi novinarjev Primorskega dnevnika, da se na odločen način in z množičnim sodelovanjem ljudi in organizacij Slovencev v Italiji postavi zahteva po vrnitvi nekdanjega Narodnega doma.

Petinsedemdeseta obletnica požiga, ki jo bomo zabeležili čez deset dni, je prava priložnost za to, da se na učinkovit način obnovi zahteva, ki je bila ob različnih priložnostih že nekajkrat postavljena in je danes toliko bolj utemeljena ob dolgotrajnih pritiskih, ki jih doživlja naša skupnost.

Dogodek, ki je pred tričetrt stoletja zaznamoval začetek dolgotrajnega zatiranja in zla nad primorskimi Slovenci, zasluži vsekakor mnogo več kot le ritualno proslavljanje, ob katerem se začasno obudi spomin, potem pa ostane vse pri starem. Ni dovolj le občasno verbalno zagotavljanje, da se popravijo storjene krivice in rešijo težka odprta vprašanja naše skupnosti, kajti dejstva nesporno potrjujejo, da konkretne volje po ukrepanju italijanska država že predolgo ne pokaže, kljub otipljivim znakom hiranja slovenskih ustanov.

Letošnji 13. julij naj bo zato priložnost za začetek predlagane akcije, ob kateri naj se mobilizira čim večje število posameznikov in organizacij, neglede na politično pripadnost. Narodni dom, njegova vloga pred uničenjem in tudi njegov simbolni pomen, v zavesti Slovencev namreč niso le vprašanje našega zgodovinskega spomina, temveč gre za poslopje, ki še vedno stoji na istem mestu kot nemo, a hkrati zgovorno pričevanje nesprejemljivega odnosa do manjšine, pri katerem po tolikih letih še vedno vztraja država, katere lojalni in ustvarjalni državljani smo Slovenci v Italiji že več kot štiri desetletja.

Slovenska kulturno gospodarska zveza poziva vse včlanjene organizacije in različne komponente Slovencev v Italiji, naj skupno prispevajo k uspehu pobude Primorskega dnevnika.

ITALIJA / IZSLEDKI WHO

Zdravju zelo nevarno okolje

Tudi glede smeti se ne šalijo...

RIM - Več kot 11 milijonov Italijanov živi v okolju, ki ga po zakonu smatrajo kot »nevarnega za zdravje«. Gre za območja okrog industrijskih središč predvsem v srednji in južni Italiji, kjer so industrije v glavnem zastarele in manj varne. Nekaj več kot milijon prebivalcev živi v neposredni bližini nevarnih obratov in so stalno izpostavljeni veliki nevarnosti za zdravje. Svetovna organizacija za zdravstvo WHO je preučila vzroke smrti od 1980 do 1987 na 18 takih območjih in prišla do zelo zaskrbljujočih izledkov. Predvsem se je izkazalo, da se nekatere smrtne bolezni, ki so jih svojčas imeli samo za poklicne bolezni, pojavljajo kot vzrok smrti tudi med ljudmi, ki so živeli v bližini obratov.

V Tarantu, mestu Apulije, kjer so do nedavnega v ladjedelnici uporabljali velike količine azbesta, so zabeležili nenavaden porast sicer zelo redkega pljučnega raka: pri moških ga je bilo petkrat več od vsedržavnega povprečja, pri ženskah pa trikrat več. Ker gre za rakasto obolenje, ki ga povzroča predvsem ali skoro izključno azbest, je očitno, da so se nevidna vlakna širila iz ladjedelnice po vsem mestu.

V kalabrijskem Crotoneju še vedno deluje cinkarna, iz katere uhaja toliko žveplene kisline in žveplovega dioksida, da so zabeležili celo okvare na zobeh prebivalcev, ki živijo v okolici obrata. Seveda je tudi v tem kraju dosti prebivalcev umrlo zaradi raka, ki ga povzroča vdihovanje žveplovih derivatov: v 49 primerih so sorodnikom že izplačali odškodnino.

Primer zase je Brindisi, mesto sredi zelo rodovitne apuljske ravnine. Tu so zabeležili visok porast rakastih obolenj na mehurju: pri moških za 34 odstotkov več od vsedržavnega povprečja, pri ženskah pa celo 81 odstotkov več. Na tem območju je zelo razvito kmetijstvo, žal pa uporabljajo brez zadostnega nadzora zelo velike količine umetnih gnojil. In prav v kmetijstvu je zaposlenih več žensk kot moških, in so zato prav ženske bolj izpostavljene vdihavanju rakotvornih kemikalij umetnih gnojil.

Ne ravno zgleden odnos Italijanov z okoljem zgovorno dokazuje tudi izsledek vsedržavne raziskave o smeteh. Največ smeti »proizvaja« Rim: v italijanski prestolnici jih je vsako leto za skoro milijon 350 tisoč ton, kar je približno 5 odstotkov vseh smeti v Italiji. Občani večjih mest odvržejo povprečno 465 kil smeti na leto: največ v Benetkah (548 kil na leto) in v Milanu (540 kil na leto). Trst je s svojimi 409 kilami na prebivalca nekje v sredini lestvice, na dnu pa so občani Potenze na skrajnem italijanskem jugu z »borimi 397 kilami.

TRST / SKUPŠČINA OB 50-LETNICI POKRAJINSKEGA ZDRUŽENJA INDUSTRIJCEV

Po 50 letih zamrznjenja ob »železni zavesi« se za Trst začenja nova doba

Rimsko vlado je zastopal minister Clò, Confindustrio pa podpredsednik Callieri

TRST - Rešitev perečega problema škedenjske železarne je bila nekakšna simbolična vezna nit posegov na včerajšnji slovesni javni skupščini tržaških industrijcev, ki letos proslavljajo 50-letnico povojne obnove svojega združenja. Rešitev železarne namreč v tem trenutku ne pomeni samo ohranitve enega najpomembnejših tržaških proizvodnih obratov in njegovih skoraj tisoč delovnih mest, ampak oznanja prebrat negativnega trenda tržaškega gospodarstva, ki je prav z dolgo krizo železarne doseglo svojo najnižjo točko. 50 let povojne ekonomske zgodovine Trsta in prav toliko let življenja podjetniške stanovske organizacije torej sovpada s konkretnim znakom, da se končno tudi za doslej obrobni Trst odpira nova doba, kot je opozoril prvi govornik na slovesni skupščini, tržaški župan Riccardo Illy. »Danes praznujemo tudi konec dobe izolacije Trsta in začetek nove dobe, dobe nove središčnosti in konkurenčnosti tega mesta,« je dejal. Zdaj je torej čas, je nadaljeval, da izkoristimo zgodovinske priložnosti in razpoložljivosti, čeprav smo nekaj dragocenega časa že zamudili. Pri tem se je tržaški župan nanašal na zamude podjetij pri navezovanju poslovnih odnosov z državami srednje in vzhodne Evrope, v prvi vrsti Slovenije, Madžarske, Hrvaške.

Po posegu predsednika tržaške Trgovinske zbornice Adalberta Donaggia, ki je prepričan, da mora mesto zbrati lastne energije in si zastaviti strateško-finančni načrt na srednji in dolgi rok (sicer tvega, da ga stisneta na eni strani gospodarsko prekipevajoči Veneto in na drugi potencialno konkurenčna Slovenija), je skupščino tržaških podjetnikov pozdravila predsednica deželne vlade Furlanije-Julijske krajine Alessandra Guerra, ki je izpostavila temeljno potrebo, da »Trst spremeni svojo mentaliteto, če si res želi postati vrata v Evropo, središče za gospodarsko sodelovanje na tem delu celine.« Ko je govorila o prizadevanjih deželne uprave za spodbujanje gospodarskega razvoja tržaške in goriške pokrajine, je predsednica posebej opozorila na sporazum o sodelovanju s Slovenijo za dograditev avtocestnih povezav med državama, ki so neobhodne za realizacijo prometne osi od Trsta do Kijeva, medtem ko je na prvo mesto postavila ustanovitev finančnega centra offshore in povabila rimsko vlado, naj v ta namen čimprej ustanovi poseben medministrski odbor.

Trenutek z včerajšnje skupščine tržaških industrijcev na Pomorski postaji (Foto KROMA)

Na neodložljive posege državne in deželne uprave za preseganje obrobnosti Trsta je opozoril tudi predsednik združenja tržaških industrijcev Mauro Azzarita, ki je imel osrednje poročilo pred res številnimi udeleženci skupščine. Med te posege je uvrstil polno uresničitev sporazuma med rimsko vlado in Deželo FJK iz julija lani, realizacijo velikih infrastruktur in privatizacijo največjega pristaniškega pomola, posebej pa se je ustavil pri odnosih s Slovenijo in pri vlogi Trsta v procesu evropske integracije. »Prehajanje srednje in vzhodnoevropskih držav na tržno ekonomijo in težnje teh držav po gospodarsko-institucionalni integraciji z Evropsko unijo postavljajo obrobnost Trsta v novo dimenzijo,« je dejal. »Ta dimenzija pa mestu prinaša po eni strani nove priložnosti, po drugi pa tudi tveganja, ki bi jih lahko strnili v dialektično alternativo: Trst - mesto most, ali Trst - mesto pod mostom?« Za predsednika tržaških podjetnikov ima v tem okviru poseben pomen pridruženje (ki je po njegovih besedah iminentno) in nato še vstop Slovenije v Evropsko unijo, kar bo skupaj z vzporednimi dvostranskimi pogajanji med Rimom in Ljubljano imelo za Trst zelo obsežne ekonomske posledice. »Interes Bruslja za pridružitev oziroma vstop Slovenije v EU je zunaj vsake diskusije,« je dejal Azzarita, »pa čeprav gre za državo, ki ne presega dve milijonov prebivalcev in ki bo morala v prihodnjih letih rešiti velike probleme za preobrazbo svojega proizvodnega ustroja. Še večji pa je po drugi strani interes same Slovenije, ki bi si le težko zamišljala ustrezni razvoj zunaj evropskih meja. Z drugimi besedami, današnja pridružitev in jutrišnji vstop se kažeta kot proces, ki je v skladu z zgodovinsko evolucijo in ki ga torej ne gre ovirati, pa čeprav se bodo posledice približevanja Slovenije k Evropi v ekonomskih terminih najbolj poznale prav tukaj ob meji. Prav zato je potrebno, da rimska vlada posveti Trstu večjo pozornost,« je dejal Azzarita in nato razčlenil temeljna poglavja, na katerih mora temeljiti preobrazba oziroma relansiranje gospodarstva teh krajev.

V imenu rimske vlade je zbrane pozdravil minister za industrijo Alberto Clò, ki je potrdil novo vlogo Trsta po padcu »železne zavese«, za katere uresničitev pa mora mesto zapustiti dosedanje »obrambne« pozicije in si začrtati prihodnost v širši projekciji svojih meja. Predviden razvoj vzhodnoevropskih držav po njihovem prehodu na tržno gospodarstvo, je dejal, ponuja Trstu zgodovinsko priložnost, da si prisvoji in razvije vlogo stičišča med Evropsko unijo in srednjevzhodno Evropo, za kar ima že danes kar nekaj odskočnih desk, v prvi vrsti visoko razvite znanstveno-raziskovalne dejavnosti. O potrebi po »geoekonomskem uravnovešanju« v tem delu Evrope je govoril tudi podpredsednik italijanskega združenja industrijcev (Confindustria) Carlo Callieri, za katerega je primer Trsta emblematičen za vso Italijo. Dejstvo, da je bilo mesto 50 let na meji med Vzhodom in Zahodom je zamrznilo njegove potencialnosti, zdaj, ko se je zgodovina spet spravila v tek, pa mora nadomestiti teh 50 let imobilizma in odpraviti posledice hude degradacije. Pri tem pa se mudi, je podčrtal Callieri, zato je čas v primeru Trsta tudi resurs.

Vlasta Bernard

MAGDA ŠTURMAN

Obisk pri rojakih v daljni Avstraliji (1)

Za začetek: kako lahko potuješ v Avstralijo, kakšen vizum potrebuješ, kje prenočuješ

Pojav izseljenistva je dobil v povojnih letih pri Slovencih velike razsežnosti. S trebuhom za kruhom so množično odhajali v Severno ali Južno Ameriko in Avstralijo. Nekateri so se na pot podali iz ekonomskih, drugi iz političnih razlogov, nekateri pa zgolj zaradi pustolovščine. Večina je odpotovala v prepričanju, da si s trdim delom zasluži dovolj denarja in se čez nekaj let vrne v domači kraj. Skoraj vsi pa so v tujini ostali in si tam uredili življenje.

Ko sem se odločila, da obiščem daljno Avstralijo in obenem tudi svoje sorodnike, sem se domislila, kako sta mamini sestrični med ostalimi potniki mahali z rokami v slovo, medtem ko se je ladja oddaljevala iz tržaškega pristanišča. Bilo je leto 1956.

Skoraj 40 let pozneje sem jaz potovala v Avstralijo iz čisto drugačnih razlogov. Namesto 30-dnevne dolge in mučne vožnje z ladjo sem po 24 urah z udobnim letalom prispela na moč že dolgo planirani cilj.

Tuj državljan mora za vstop v Avstralijo obvezno imeti turistični vizum, ki je brezplačen. Za naslednjega ponavadi poskrbi turistična agencija, kjer potnik kupi letalsko vozovnico. S tem vizumom se potnik avtomatično obveže, da bo namen njegovega potovanja izključno turističen, torej ne bo smel se začasno zaposliti, študirati in tudi stalnega bivališča ne bo smel imeti. V Avstraliji lahko ostane največ 6 mesecev.

V zadnjih letih je precej govora o t.i. Working holliday visa ali vizumu za počitnice ob delu. Ta vizum stane okrog 150.000 lir in tudi tega si je treba poskrbeti v lastni državi. Slednji dovoljuje potniku, da občasno opravi kako sezonsko delo z namenom, da si vsaj delno plača potovanje. Vsekakor ne sme ostati dlje od treh mesecev. Ta vizum je zelo dobra varianta predvsem za mlade, ki sicer zelo radi potujejo po več mesecev, imajo pa dokaj prazne žepe. Da pa turist ne ostane na cedilu, se mora zelo dobro informirati o razpoložljivem sezonskem delu v raznih letnih časih. Svetovna gospodarska kriza je namreč zajela tudi Avstralijo in tudi tu odstotek brezposelnih stalno narašča. Zaradi tega tudi sezonska dela niso več razpoložljiva, kot so bila pred leti. So pa še vedno resorji, kjer turist zlahka dobi zaposlitev in je dobro plačan. To je npr. pobiranje sadja. Trgatev v Avstraliji npr. poteka februarja-marca. Pomaračne se pobirajo v mesecih maj in junij. Z vizumom lahko turist ostane v Avstraliji največ dve leti. Ker avstralska vlada v zadnjih letih precej omejuje nova priseljevanja, mora ob prošnji tega vizuma turist dokazati, da ima tudi povratno karto in se obvezati, da bo celino ob projetku dveh let zapustil. Obstaja še tretji, t. i. delovni vizum, ki pa ga podelijo le v določenih primerih, oz. takrat, ko dobi oseba v Avstraliji dolgotrajno službo. Če nekdo potuje brez posrednistva agencije in na skromen način, je najbolje, da si že v domači državi priskrbi izkaznico YHA (Youth Hostel Association card), tudi zaradi tega, ker je slednja v Avstraliji dražja. Po navadi slednjo izda kaka turistična agencija. Izkaznica YHA je mednarodna, traja eno leto in si jo lahko priskrbi vsakdo ne glede na starost ali poklic. Izkaznica daje pravico do popusta ali prednosti za prenočitev po hostelih ali mladinskih domovih, ki spadajo v to organizacijo. V nekaterih domovih je izkaznica celo potrebna, brez katere ni mogoče prenočiti. Z izkaznico ima obenem turist tudi pravico do popusta praktično povsod: za vlak, avtobus, muzeje, zoološke vrtove celo za kino in včasih tudi za disko. Skratka, z omenjeno izkaznico v Avstraliji potnik prihrani veliko denarja.

Hosteli ali mladinski počitniški domovi so v Avstraliji zelo lepo organizirani in so najbolj poceni prenočišča na celini. Sobe so večposteljne, marsikje tudi dvo ali enoposteljne. Rjuhe ali spalno vrečo je treba imeti s seboj ali pa jih je mogoče najeti na recepciji. V vsakem mladinskem domu je dnevna soba s televizijo, knjigami, revijami in raznimi turističnimi informacijami. V vsakem domu je tudi kuhinja, ki je opremljena z zadostnim številom kuhinjskega pribora. Na steni je napisano z velikimi črkami, da je treba pustiti v popolnem redu. Tam si turist lahko sam pripravi hrano, kar je zelo praktično in poceni. V dnevni sobi visi široka oglasna deska, na kateri je mogoče dobiti najrazličnejše informacije: razne ponudbe za sezonsko delo, nekdo potuje v določeno smer in da oglas, če se mu kdo pridruži, oglasi o kupopraji avtomobilov (v Avstraliji je to zelo praktično in poceni), skratka, dobi se tudi nove prijatelje.

V Avstraliji obstajata dva tipa mladinskih domov. Prvi so Youth Hostels, ki spadajo v mednarodno organizacijo YHA in za katere je večkrat obvezna že omenjena istoimenska izkaznica. Drugi tip domov so tako imenovani Backpacker Accomodation, kar bi v slovenščini pomenilo: prenoščišče za turiste z nahrbtniki. Ti domovi ne spadajo v mednarodno organizacijo in so tipično avstralski. Tudi za te domove obstajajo izkaznice. Imenujejo se VIP in so enakovredne izkaznicam YHA.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publiest SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ZNANOST / TELESKOP-SPEKTROMETER UVSTAR NA LADJICI ENDEAVOUR

Vesoljski podvig s tržaško tehnologijo

Vesoljska ladjica bo predvidoma vzletela 30. julija

Čez nekaj dni se bo na vesoljskem vzletišču Cape Kennedy na Floridi v ZDA začelo vzvratno štetje za polet ladjice Endeavour, ki bo ponesla v vesolje izdelek tržaške znanosti in tehnologije. Gre za teleskop in spektrometer UVSTAR (UltraViolet Spectrograph Telescope for Astronomical Reaserch), ki ga je izdelal konzorcij CARSO (Center for Advanced Reaserch in Space Optics) pri padriškem Centru za znanstvene in tehnološke raziskave. V vesolju bo predvidoma od 30. julija do 10. avgusta.

»To je za nas velik praznik,« je na včerajšnji predstavitvi tega prestižnega dosežka v muzeju Revoltella dejal predsednik konzorcija CARSO Roberto Stalio, ki je sicer tudi docent za vesoljsko fiziko na tržaški univerzi in glavni nosilec pojekta UVSTAR. Poudariti velja, da se je projekt porodil pred desetimi leti, in sicer v okviru sodelovanja med univerzama v Trstu in v Arizoni. Po prvotnih načrtih bi teleskop-spektrometer moral poleteti v vesolje že leta 1990, toda razne težave in ovire, predvsem pa nesreča vesoljske ladjice Challenger leta 1986, so te načrte prekrižale.

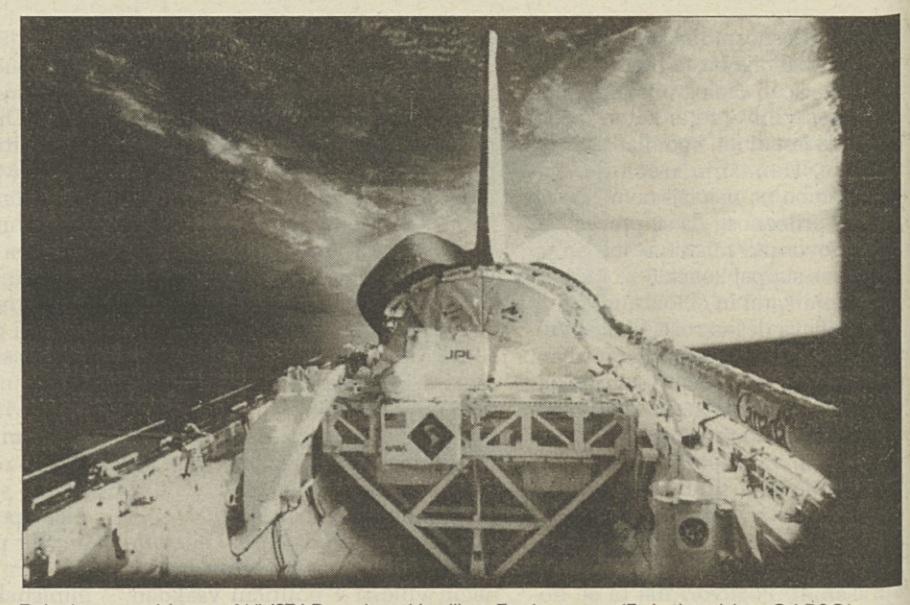

Teleskop-spektrograf UVSTAR na krovi ladjice Endeavour (Foto iz arhiva CARSO)

Predstavitev v muzeju Revoltella (Foto KROMA)

Prav vztrajnosti prof. Stelia se je treba zahvaliti, če projekt ni zamrl. Izdelavo teleskopa-spektrometra je, kot rečeno, v glavnem prevzel kozorcij CARSO, ki ga sestavljata Univerza v Trstu in Delavnice Galileo iz Firenc, sodelovalo pa je tudi podjetje Oerlikon-Contraves iz Rima. Teleskop sestavljata dve parabolični zrcali 30 cm premera in 140 cm fokusne dolžine ter spektrografa vrste Rowland in drugi manjši deli. Pri izdelovanju naprave so uporabili več inovativnih tehničnih rešitev, med temi nove materiale, ki se ne deformirajo kljub velikim temperaturnim razlikam, izdelali so nov merilni sistem itd. Skratka, gre za pravi znanstveno-tehnološki podvig, s katerim si je konzorcij CARSO že pridobil velik mednarodni ugled.

Toda kaj bodo opazovali s tem teleskopom-spektrografom? Kot je na včerajšnji predstavitvi dejala znana tržaška astronomka Margherita Hack, bodo z novo napravo zbirali podatke o vesolju prek skrajnih ultravioličnih valov, kar je doslej skoraj povsem neraziskano. Posebno bodo preučevali Jupitrov satelit Io, medzvezni prostor, zvezde vrste »ultra novae«, pa tudi komet d'Arrest, ki se bo najbolj približal Zemlji 9. julija, se pravi 2 dni pred koncem odprave. Podatki se bodo neposredno stekali v vesoljski center Goddard Space Flight Center ameriške vesoljske agencije NASA, potem pa jih bodo obdelovali izvedenci univerz v Trstu in Arizoni.

Če bo šlo vse po sreči, bo teleskop-spektrograf vsaj 5-krat poletel v vesolje, kar bo v velik ponos celotni tržaški znanosti, kot je na včerajšnji predstavitvi podčrtal predsednik Raziskovalnega centra Domenico Romeo.

V LJUBLJANI / VČERAJ ZAČETEK

Seminar o našem jeziku

S predavanjem Franca Jermana o slovenski filozofski misli in svetu se je včeraj v Ljubljani začel 31. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Seminar je namenjen slovenistom in študentom slovenskega jezika doma in po svetu, prireja ga pa Oddelek za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani.

Včeraj je bilo uradno odprtje dvotedenskega seminarja; po njem so se udeleženci porazdelili v posamezne lektorske skupine. Po predavanju prof. Jermana so tečajniki prisluhnili še predavanju Marka Juvana o Slovenski literaturi, postmodernizmu, postkomunizmu in nacionalni državi (iz 80. v 90. leta).

Danes bosta na seminarju predavala Milko Matičetov in Jože Toporišič. Prvi bo na podlagi treh izbranih izgledov govoril o slovenski ljudski pravljici, vpeti v mednarodni okvir, drugi pa o tujih raziskovalcih slovenščine. Jutri bo Ada Vidovič Muha predavala o dinamiki lektoratov slovenščine po svetu, za njo pa bo Majda Stanovnik govorila o stoletju upov in uspehov slovenske književnosti v prevodih.

V četrtek bo imela najprej glavno besedo zgodovina, zatem pa se bodo udeleženci seminarja seznanili o vprašanju učbenikov. Osredinjenost slovenskih zgodovinarjev na nacionalno zgodovino kot del evropske zgodovine je naslov predavanja Igorja Grdine. Sledilo bo predavanje Majde Stanovnik o sodobnih učbenikih slovenskega knjižnega jezika za tujce.

V petek, 7. julija, bo Erich Prunč govoril o jezikovni enakopravnosti v mednarodni komunikaciji, Miran Hladnik pa o Evropi in Ameriki ter slovenski literardni vedi.

V soboto bodo udeleženci slišali o slovenskem knjižnem jeziku, o jezikovnem načrtovanju in jezikovni politiki v preteklosti in danes. S tem jih bodo seznanili Breda Pogorelec, Majda Kaučič Baša in Marko Stabej.

Po tolikšnem seminarskem delu bodo imeli udeleženci v nedeljo nekaj oddiha. Izkoristili ga bodo »delovno«, s celodnevno strokovno ekskurzijo v Pempeter, Ptujso goro in na Ptuj.

V ponedeljek, 10. julija, bodo na vrsti vprašanja slovenske literature v Italiji. Marija Pirjevec bo predavala o nekaterih tipoloških črtah slovenskega pripovedništva na Tržaškem, pri čemer se bo predvsem zaustavila ob pisateljih Borisu Pahorju in Alojzu Rebuli. Sledilo bo predavanje Jurija Kunaverja o specifičnosti slovenskega geografskega prostora v primerjavi z evropskim sosedstvom.

V torek, 11. julija, bodo udeleženci izvedeli o slovenski književnosti v Avstriji. Najprej bo Theodor Domen predaval o genezi slovenske standardne izreke s posebnim ozirom na Koroško (do leta 1970). Za njim bo Silvija Borovnik govorila o slovenski književnosti na avstrijskem Koroškem s posebnim ozirom na delo Florjana Lipuša.

Naslednjega dne bo Nace Šumi opozoril na nekatere probleme slovenske umetnosti 20. stoletja. V četrtek, 13. junija, bo najprej Irena Novak Popov govorila o slovenski poeziji in njenih odmevih v svetu, zatem pa bo Tomaž Toporišič predaval o slovenskem gledališču med domom in svetom.

Zadnja dva dni seminarja bodo udeleženci izvedeli o odmevnosti Jančarjevega literarnega ustvarjanja v svetu (predavala bo Helga Glušič), o izgovornih napakah na osnovi hrvaško-slovenske jezikovne interference (Vesna Požgaj Hadži) in o mladinski književnosti Mirka Kunčiča (Igor Saksida).

MINISTER ZA INDUSTRIJO CLO' / OBISK V ŠKEDENJSKEM OBRATU

»Rešitev, ki zagotavlja perspektive železarni«

V najkrajšem bo urejeno še vprašanje odpravnin

Med včerajšnjim obiskom v Trstu, kjer se je udeležil javnega srečanja Zveze industrijcev, o katerem pišemo na 3. strani, ni minister za industrijo Alberto Clò (na sliki - F. KROMA) mogel mimo najpomembnejšega odprtega vprašanja tržaške industrije: škedenjske železarne. Minister je obiskal objekt pod Škednjem in se srečal s tovarniškim svetom in z delavci, predvsem pa je uradno potrdil, da se bo v roku nekaj dni dokončno in ugodno razpletlo dolgo in mučno iskanje rešitev za železarno: prejšnji petek je namreč podpisal dovoljenje za prodajo družbi, ki jo sestavljata grupa Bolmat in industrijec Lucchini, minister za delo Treu bo v najkrajšem sklical sestanek za ureditev odprtega vprašanja odpravnin, dokončno pogodbo za odstop železarne novim lastnikom pa bodo podpisali v najkrajšem, verjetno čez nekaj dni, je dejal minister Clò.

»S skupnim naporom vseh zainteresiranih nismo samo rešili železarne, ampak ji tudi zagotovili perspektivo, ki ni iluzorična,« je naglasil minister in je očitno imel v mislih nekdanjo politiko podpor poldržavnim podjetjem, ki so prehajala iz krize v krizo. Tokrat pa »bo železarna delovala v okviru finančno in materialno močne grupe, ki že uspešno deluje v okviru italijanske in evropske reorganizacije siderurgije.« Delovanje škedenjske železarne, je še pristavil minister, bo razčlenjeno na več področij in v obratu bo delovala tudi elektrarna, kar bo obratu zagotovilo finančne vire v obdobjih manjšega povpraševanja po siderurških proizvodih. »Rešitev vprašanja železarne je obenem tudi ključ k reševanju celotnega tržaškega industrijskega sektorja, ki ga je Evropska zveza vključila v krizna območja,« je zaključil minister.

Srečanje z ministrom so delavci ugodno ocenili. Za člana tovarniškega sveta Pantusa »je današnje srečanje zelo pozitivno, je jasen in nedvoumen znak, da je železarno bilo treba rešiti in da se jo je dalo rešiti. To, kar smo dosegli, je v interesu vsega tržaškega gospodarstva in zaposlitve. Ministru smo sicer zelo jasno povedali, da je še odprto zelo pomembno vprašanje odpravnin, in minister je zagotovil, da bo še danes s faksom opozoril pristojno ministrstvo za delo, tako da bomo sindikati, ministrstvi za delo in za industrijo ter novo lastništvo čimprej sedli za skupno mizo in rešili to vprašanje, ki po našem mnenju pogojuje vse ostalo, saj so vsi drugi predpogoji že doseženi: komisarji so dali svoj pristanek za prodajo novemu lastniku, proizvodni načrt je pripravljen, ministrska dovoljenja so odobrili, treba je samo še zagotoviti odpravnine, potem pa pričeti z delom. Boj delavcev in sindikatov je dosegel svoj cilj, tudi ker nas je podprla javnost in s tega vidika moramo v prvi vrsti priznati vlogo, ki jo je odigral tržaški župan Illy. Rad bi še poudaril, da današnje'parade' (javne skupščine Zveze industrijcev z ministrom Clòjem, op. ur.) ne bi bilo, če ne bi rešili vprašanja železarne...«

Minister Clò si je popoldne ogledal tudi sinhrotron pri Bazovici.

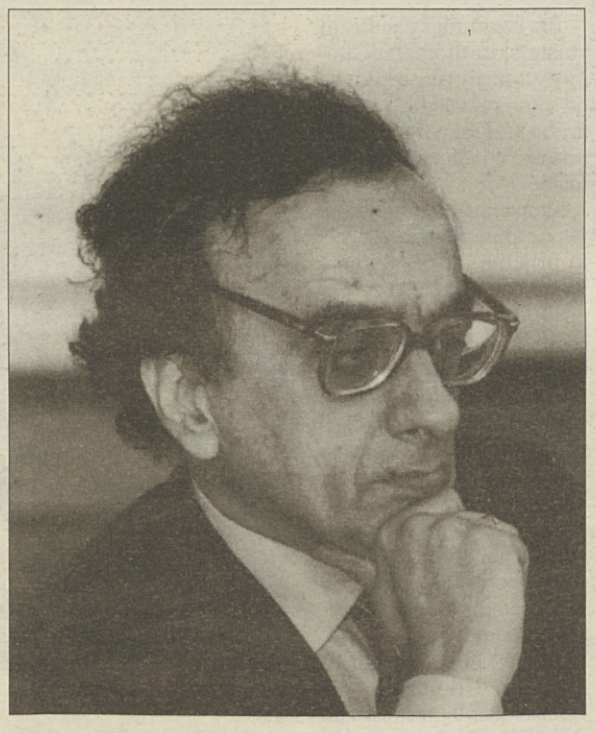

STRANKIN IZVRŠNI ODBOR

SSk o vidljivosti TV oddaj in o vlogi našega dnevnika

Pokrajinski izvršni odbor stranke Slovenske skupnosti se je na svoji zadnji seznanil z resolucijo o slovenskih televizijskih oddajah, ki jo je svetovalska skupina SSk predložila repentabrskemu občinskemu svetu v odobritev. V njej se zahteva od predsednika vlade Lamberta Dinija in predsednice upravnega sveta RAI Letizie Morattijeve, naj se stvarno zavzameta na pristojnih mestih, da se čimprej zagotovi vidljivost omenjenih oddaj na vsem deželnem ozemlju, kjer živijo pripadniki slovenske manjšine, kakor predvideva sama konvencija med vlado in ustanovo.

Vodstvo SSk je poudarilo, da bi bilo logično in pravično, da bi slovenski dnevnik bil vsestranski odraz pluralne manjšinske družbe, od lastništva in upravljanja pa do informiranja. Zato ista manjšinska družba pričakuje, piše v tiskovnem sporočilu SSk, da bo končno prevladala javna narodna korist, zaradi katere pravzaprav ta medij dobiva podpore iz javnih skladov, ki mu omogočajo izhajanje.

Pokrajinski izvršni odobr SSk je izrazil priznanje vsem, ki so dali pobudo in pripomogli k uspešni izvedbi prvega kulturnega nastopa pod okriljem krajevnega rajonskega sosveta v Primčevi vili na Greti minulega 17. junija, se pravi SKD Barkovlje in rajonskemu svetovalcu SSk Aleksandru Furlanu. V okviru te pobude je uspešno nastopil Tržaški oktet.

Na seji strankinega vodstva je bil končno govor tudi o znanem prizivu proti obstoječi porazdelitvi pokrajinskih volilnih okrožij, o katerem je pred nekaj dnevi razpravljalo in verjetno odločilo ustavno sodišče v Rimu. Zaenkrat iz Rima še ni podrobnejših informacij o poteku in izidu razprave pred omenjenim sodiščem. Po mnenju Slovenske skupnosti je vsekakor vredno poudariti diskriminacijski značaj omenjene porazdelitve pokrajinskih volilnih okrožij v očitno škodo slovenske manjšine in okoliških občin.

Dobršen del seje je pokrajinski izvršni odbor SSk, kot smo že poročali, posvetil oceni nedavno odobrenega regulacijskega načrta Občine Trst.

PREDSEDNIK SKP COSSUTTA V TRSTU

»Jeseni je treba nujno na volitve«

»Proti nam teroristična kampanja«

Odločno nasprotovanje pokojninski reformi, za katero so se sporazumeli vlada in sindikati, ter zahteva po jesenskih predčasnih volitvah. To sta osnovni stališči, ki jih je med sinočnjim govorom na prazniku komunističnega tiska v Miljah iznesel predsednik Stranke komunistične prenove, senator Armando Cossutta. Politični voditelj je popoldne sodeloval na prireditvi, ki jo je v čast 80-letnici Paola Seme priredila strankina federacija.

Glede pokojnin je Cossutta napovedal parlamentarno obstrukcijo, ki po njegovem sodi v svetlo tradicijo italijanskega delavskega gibanja. KPI je izvajala obstrukcijo ob velikih temah, ki so zadevale demokratične svoboščine, pri čemer je senator omenil znano nasprotovanje volilni »reformi-goljufiji« (ti.legge truffa) in vstopu Italije v pakt NATO. »Bitka SKP proti predlogu novega pokojninskega sistema je zato bitka za demokracijo, ki nima nič skupnega s korporativizmom in podobno« je poudaril Cossutta.

Senator je prepričan, da je proti Komunistični prenovi v teku prava teroristična kampanja, ki jo vodijo tudi nekateri levičarski krogi. Glede političnih perspektiv je pozdravil napovedano soočenje med levo in desno sredino o tako imenovanih pravilih igre in o enakem dostopu do javnih občil. Boji pa se, da se za tem dialogom skrivajo težnje po zakulisnem sporazumevanju med Berlusconijem in D'Alemo, ki se, čeprav z različnimi utemeljitvami, vneto potegujeta za sredinske glasove.

Vsedržavni predsednik SKP, sen. Armando Cossutta

SKP meni, da je vsekakor treba čimprej na volitve, torej že jeseni. To sicer zagovarjata tudi DSL in Forza Italija, ki se v bistvu bojita reorganizacije centra oziroma oživljanja Krščanske demokracije. Za okrepitev politične sredine, in torej za odložitev parlamentarnih volitev, se potegujejo tudi nekatere zelo visoke državne osebnosti, je pripomnil Cossutta, ki je najbrž mislil na predsednika republike.

Komunisti na splošno zelo negativno ocenjujejo delo Dinijeve vlade, posebno na gospodarskem in socialnem področju. Predsednik SKP je dal razumeti, da ne vidi velikih razlik med Dinijevo in Berlusconijevo vlado, kot dokazuje vsebinsko precej podobna pokojninska platforma.

Cossuta je izrazil grenkobo nad potezo skupine parlamentarcev, ki so v polemiki z njim in s tajnikom Faustom Bertinottijem pred kratkim zapustili stranko. V isti sapi pa je poudaril, da gre za popolnoma osamljeno potezo nekaterih parlamentarnih vrhov, ki ne bo na noben način vplivala na politično usmeritev in na bližnjo strategijo SKP. Strankino članstvo - je na koncu še povedal senator - je izkazalo veliko zaupanje sedanjemu vodstvu, ki bo torej, brez nadaljnjega, vztrajalo pri sedanji usmeritvi.

V okviru pokrajinskega festivala SKP v Miljah bo nocoj nastopila znana neapeljska glasbena skupina Almamegretta.

V OKVIRU NEDAVNEGA VZORČNEGA SEJMA

Okrogla miza o problemih obrtništva

Govor je bil zlasti o zakonodajnem odloku o varnosti na delu

V okviru 47. mednarodnega vzorčnega sejma, ki se je pred kratim zaključil na tržaškem sejmišču, je bil na sporedu tudi tradicionalni dan obrtništva. Med prireditvami, ki so jih izvedli v tem sklopu, je bila okrogla miza, posvečena problemom obrtništva, ki je prav tako tradicionalna.

Letošnja okrogla miza je bila posvečena problemom, ki jih povzroča uvedba zakonodajnega odloka št. 626/94 o varnosti na delu. Združenja, ki predstavljajo obrtnike - Associazione degli artigiani, CNA in Slovensko deželno gospodarsko združenje - so se za to temo odločila, ker predstavlja ta zakonodajni odlok verjetno največjo in najbolj kočljivo preizkušnjo, ki čaka obrtni sektor v naslednjem srednjeročnem obdobju. Italija se je namreč zelo pomembnega vprašanja varnosti na delu lotila z veliko zamudo in kot navadno zelo nejasno. Odlok je bil sprejet dne 19. septembra 1994 je stopil v veljavo 12. novembra lani, vrsti obveznosti pa je treba zadostiti do 13. novembra letos. Se vedno pa niso bile objavljene izvajalne norme, zato zaenkrat še nihče ne ve, kako se bo treba zadeve sploh lotiti. Pričakovati je torej vrsto odlogov, kar pa obrtnikov, ki bodo morali prilagoditi delovne prostore, stroje in uvesti vrsto novosti v odnosih z odvisnimi delavci, sploh ne tolaži. Tudi zakonodajni odlok št. 626 namreč ne upošteva specifike malih podjetij, ki se bodo morala spoprijeti s pogosto nevzdržnimi stroški za potrebne prilagoditve, kar bo ogrozilo sam obstoj vrste podjetij in torej velikega števila delovnih mest.

Vse te stvari so prišle do izraza na okrogli mizi, katere so se poleg predstavnikov sindikalnih organizacij udeležili še dr. Lucio Petronio, odgovoren za službo medicine dela pri krajevni KZE, in gosta iz Slovenije - jurist Borut Brezovar, glavni inspektor Ministrstva za delo Republike Slovenije - in Avstrije - inž. Leopold Anderwald, civilni izvedenec za varnost na delu.

Petronio je orisal vsebino odloka št. 626, podobno kot je to že storil na srečanju, ki ga je v začetku maja za svoje člane priredilo SDGZ, gosta pa sta govorila o dragocenih izkušnjah iz Avstrije in Slovenije, kjer so, kljub težavam, na tem področju verjetno v boljšem položaju kot mi.

Pobude se je udeležilo tudi veliko obrtnikov, prisotni pa so bili še operaterji tehničnih služb posameznih združenj, ki se bodo ukvarjali s tem vprašanjem.

Andrej Šik

Odhod na letovanje v Medvedje brdo

Včeraj je skupina tržaških in goriških otrok odpotovala na letovanje v dom Medved na Medvedjem brdu nad Logatcem. Skupino 33 otrok v starosti do 12 let vodi vzgojiteljica Marija Šenica ob pomoči kolegov Toma Kraševca, Darje Ražem in kolegov šole v naravi, ki deluje v domu Medved.

Za prihodnjo nedeljo, 9. julija, ob 11. uri je predviden obisk staršev, za katere bo pred domom Medved domača kulturna skupina uprizorila igro s starimi napevi, plesi in prikazom starih kmečkih opravil.

Uprava Slovenskega dijaškega doma vabi starše otrok, bivše gojence in prijatelje čiste in nepokvarjene narave, da obiščejo Medvedje brdo. Za domačo postrežbo lahko pokličejo na kmetijo odprtih vrat pri Šinkovcu, tel. 061/768139, kjer si dan ali dva prej lahko naročite vrsto pristnih domačih dobrot.

NOVICE

Izžrebali dobitnike sejemske loterije

Včeraj so izžrebali zmagovite listke loterije "Fiera d' estate", povezane s 47. tržaškim mednarodnim vzorčnim sejmom. Dobitnik prve nagrade bo prejel kuhinjsko pohištvo znamke Morettuzzo, drugouvrščeni pohištvo za otroško sobo znamke Mobilgirgi. Ostali zmagovalci si bodo lahko privoščili počitnice za štiri osebe v znanih turističnih krajih. To so torej prve tri zmagovite številke: prvo nagrado prejme lastnik lističa 0031168, drugo lastnik lističa 0012340, tretjeuvrščeni pa je listek 00122332.

Obvezno cepljenje živali v devinsko - nabrežinski občini

Ker je bilo po najdbi okužene lisice ugotovljeno, da obstaja tudi v devinsko - nabrežinski občini žarišče stekline, odreja župan obvezno cepljenje vseh domačih živali, za katere obstaja nevarnost, da bi se okužile z nevarno boleznijo. Cepljenje bodo brezplačno opravljali živinozdravniki UZU v prostorih bivše nabrežinske klavnice vsako sredo od 10. do 12. ure; govedo, drobnico, konje in koze bodo začeli cepiti od 5. julija dalje. Odloku se bodo morali pokoriti tudi lastniki živali, uvoženih iz drugih držav oz. italijanskih dežel.

Klimatske počitnice za upokojence dolinske občine

Dolinski občani, ki bi se želeli udeležiti klimatskih počitnic, ki jih občinska uprava namenja upokojencem, lahko predložijo prošnjo v občinskem tajništvu od jutrišnjega dne do sobote, vedno med 9. in 12. uro. K prošnji naj priložijo fotokopijo obrazca 730 oz. 740 oz. 210 za leto 1994, fotokopijo obrazca pokojnine za leto 1995, zdravstveno izkaznico in zdravniško spričevalo.

KONGRES SOCIOLOGIJE / VČERAJ URADNA OTVORITEV

O dialogu med kulturami sveta

Damiani podal spodbudno sliko Trsta

Včeraj je v zborni dvorani tržaške univerze uradno stekel 32. svetovni sociološki kongres. Kongres prireja Mednarodni inštitut za sociološka vprašanja v sodelovanju s tržaško univerzo, videmsko univerzo in Mednarodnim inštitutom za sociološka vprašanja iz Gorice.

Dobrodošlico vsem udeležencem kongresa je najprej izrekel rektor Giacomo Borruso. Zaustavil se je na vlogi, ki jo je imela in ki jo še vedno ima tržaška univerza pri vzpostavljanju stikov med narodni in etničnimi skupinami, predvsem glede na geografsko lego mesta, katerega praporščak kulture in znanosti je. Na govorniški oder je nato stopil podžupan Roberto Damiani. Njegov nagovor prisotnim je bil v marsičem preseńetljiv, predvsem zaradi neobičajnega poudarka, ki ga je namenil avtohtoni prisotnosti slovenskega življa na Tržaškem, vlogi Habzburžanov pri razvoju našega mesta, napakam fašističnega režima, napakam, ki so se ponavljale vse do zadnjih let. »Trst,« je zagotovil Damiani, »je danes krenil na pot, ki mu jo narekuje njegova zgodovina - na pot strpnosti.« Mestna uprava, ki se zavzema za čimbolj tesne stike z udeleženci in organizatorji kongresa, in ki očitno osvaja temeljno sporočilo mednarodnega srečanja, bo v prostorih občinske palače gostila enega od najavljenih seminarjev. Srečanje na temo "Trst in njegova kozmopolitska kultura" bo na sporedu danes, s

Z otvoritvene slovesnosti na univerzi (F. KROMA)

pričetkom ob 19. uri.

Predsednik Italijanskega združenja za sociologijo in predsednik organizacijskega odbora tržaškega kongresa sta ob koncu v glavnih potezah orisala temo letošnjega srečanja. Dialog med kulturami in spremembe v Evropi in v svetu: to bo vezna nit kongresa, ki se bo zaključil v petek, 7. t.m., s sklepnim zasedanjem. Med drugim je bila na otvoritveni svečanosti izpostavljena misel, ki se nam zdi še posebej prikladna za mesto, kakršno je Trst: »Kategorije nacionalizem - internacionalizem, vzhod - zahod, center - obrobnost so danes v bistvu sporne. Vsi smo danes center, center problematičnega občestva, o katerem smo poklicani, da razmislimo.« Tudi zato (to so organizatorji še posebno radi večkrat ponovili) je bil prav Trst izbran, da gosti pomembno srečanje.

Program kongresa predvideva za naslednje dni pet plenarnih zasedanj in ničkoliko delovnih skupin, ki bodo poglobile posamezne aspekte obravnavane tematike. Že včeraj so bili takoj po uradni otvoritvi predstavljeni refereati o problemu globalizacije in reglionalizacije kulture, dveh nasprotujočih si sil, ki se soočata v sodobnem svetu. V popoldanskih urah so se udeleženci seminarja podali v Oglej. Današnja zasedanja bodo namenjena pomembnosti sociologije pri reševanju socialnih problemov, jutri pa bodo v Gorici na dnevnem redu vprašanja novih držav med nacionalizmom in medetnično komunikacijo. Četrtkova srečanja se bodo dotaknila vprašnja verskega integralizma, v petek pa se bo, kot že povedano, kongres zaključil z obravnavo zadnje obširne tematike: sporne identitete med kulturno in državljansko pripadnostjo.

MAVHINJE / 1. FESTIVAL AMATERSKIH DRAMSKIH SKUPIN

»V organizacijo smo vložili vse svoje sile«

Dan premora priložnost za kratek obračun dela

Prvi zamejski festival amaterskih dramskih skupin v Mavhinjah se odvija ne samo po načrtih, temveč tako, kot si niso upali pričakovati niti največji optimisti.

Vreme je bilo do sedaj lepo, skupine so prikazale zelo prijetne, dobro podane predstave; v nedeljo zvečer pa je doživela vas pravi boom obiskovalcev, ki so želeli poslušati naši klepetulji Tonco in Vanko in prisostvovati predstavi gledališke skupine SKD Tabor z Opčin, ki je prav pred dnevi nastopila tudi na festivalu amaterskih gledaliških skupin na Ptuju.

Toliko je bilo ljudi, da smo morali svoj avto parkirati daleč od središča vasi. Vzdušje je bilo veselo in prijetno. Udeleženci so odhajali (kar lepo število jih je tudi iz Trsta, Proseka, Opčin, pa tudi iz Brega in vse tja do Milj in Goriškega), čeprav že v poznih nočnih urah, zadovoljni.

Nastopa priljubljenih humoristk in skupine z Opčin, sta doživela lep sprejem s strani občinstva, predvsem mladega. Zdelo se nam je prav, da se po štirih dneh predstav in včerajšnjim kratkim premorom pogovorimo s člani odbora domačega društva Cerovlje Mavhinje, ki so si festival zamislili in so ga do sedaj izpeljali brezhibno.

»Naše društvo deluje pet let, so nam pov edali. V mesecu decembru bomo imeli šesti občni zbor. Lansko poletje smo se prvič predstavili kot dramska skupina in odigrali zelo doživeto radijsko igro Uporni plameni po tekstu Joška Lukeša, nato pa igro Miklavž prihaja. Sedaj smo bili z igro Loterija tretjič na odru. Prepričani smo, da smo storili vse za ta festival,

Vsak večer se v Mavhinjah zbere veliko ljubiteljev dramske umetnosti (F. KROMA)

kar je bilo v naših močeh in morda še več.«

Člani društva so se lotili pred približno petimi meseci. »Ne morete si misliti, kaj vse je potrebno za organizacijo takšne prireditve, koliko dovoljenj smo si morali priskrbeti. Običajno imamo sestanke enkrat tedensko, sedaj smo jih imeli skoraj vsak dan. Na žalost nismo dobili dovoljenja za odprtje kioskov, ki bi jih obiskovalci zadovoljno sprejeli, pa tudi društvo bi imeli od tega korist. Imamo dva odra, za enega smo pripravili vse sami, za ureditev drugega nam je priskočilo na pomoč KD Igo Gruden iz Nabrežine, reflektorje pa nam je posodila domača občinska uprava.«

Medtem ko so bile priprave za festival že v polnem teku, je bilo društvo tudi med organizatorji pohoda prijateljstva Gorjansko - Mavhinje. Ob sv. Ivanu pa ni odpadlo kresovanje z družabnostjo.

»Kljub temu, da ne razpolagamo z zadostnimi denarnimi sredstvi, da smo vezani na prispevke, ki jih dobimo ob predstavah in na pomoč sponzorjev, smo si priskrbeli vse potrebno in sprejeli obiskovalce z nasmeškom in lepim pozdravom.«

Pa so domačini zadovoljni? Se o predstavah pogovarjajo? Vam povedo svoje želje? »Po nedeljski maši je bilo pred cerkvijo v Mavhinjah kot v panju. Vsi so želeli povedati svoje in vsi so bili s to našo pobudo zadovoljni. Če bo vreme trajalo, če bomo vse dobro izpeljali, potem bomo vztrajali pri svoji zamisli, da čez dve leti organiziramo podoben festival. Uspeh bo tudi spodbuda za ureditev primernih prostorov namenjenih vaškim dejavnostim.«

Neva Lukeš

Z »Deželo smehljaja« drevi začetek operetne sezone

Danes ob 20.30 se bo v dvorani Tripcovich začela operetna sezona, in sicer z »Deželo smehljaja« Franca Leharja v režiji Massima Scaglioneja. Sezona se bo nadaljevala s Kreislerjevo »Sissì« in zaključila z Offenbachovo enodejanko »Monsieur Chouffleuri resterà chez luì«.

Na pomorski postaji je na ogled razstava o dosedanjih operetnih predstavah, o skladatelju Robertu Stolzu in o protagonistki letošnje sezone: cesarici Elizabeti, kateri bo posvečen tudi ciklus filmov.

NOVICE

Ženska umrla pri Rovinju, 14-letnega fanta operirali v Trstu

Včeraj popoldne se je pri Rovinju zgodila huda prometna nesreča: avtomobil, v katerem sta se peljali prijateljici iz Brescie z dvema otrokoma, je silovito trčil v vozilo, ki je pripeljalo iz druge smeri. Ena od žensk je na mestu umrla, druga in njena otroka pa so bili huje ranjeni in so jih odpeljali v izolsko bolnišnico. Posebno hudo je bilo stanje 14-letnega Jacopa Fierra, ki si je močno poškodoval hrbtenico. Ko so izolski zdravniki ugotovili, da fantu grozi trajna ohromelost, so obveštili nevrokirurški oddelek tržaške bolnišnice. Z rešilcem Rdečega križa so ga ob 20. uri pripeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so ga takoj odvedli v operacijsko dvorano: poseg nevrokirurgov je trajal do poznega večera in ni še znano s kakšnim izidom.

Angleška bojna ladja v tržaškem pristanišču

V nedeljo je v tržaško pristanišče priplula angleška vojna ladja Battleaxe, ki sodeluje pri nadzoru Jadranskega morja v okviru operacij zveze NATO. Posadko ladje, ki bo v Trstu ostala do 6. julija, sestavlja dvestošestdeset članov, med temi tudi šest žensk. Poveljnika ladje Keitha Harveya je včeraj sprejel občinski odbornik Cervesi, ki mu je v spomin na postanek v Trstu podaril publikacijo o našem mestu, komandant pa mu je izročil bojno sekiro, razpoznavni znak ladje Battleaxe.

POČITNICE / 60 OTROK

Odhod v kolonijo v Comegliansu

Letovanje otrok prireja Vincencijeva konferenca

Šestdeset otrok s Tržaškega je odšlo včeraj popoldne v počitniško kolonijo, ki jo v Comegliansu že vrsto let prireja Vincencijeva konferenca. Otroci in mladostniki od 6. do 16. leta starosti ter njihovi starši so se v popoldanskih urah najprej zbrali v prostorih Slovenske prosvete, kjer je bil na vrsti zdravniški pregled, zatem pa so »natovorili« kovčke in potovalne torbe na dva avtobusa in odšli. Z njimi so se odpeljale seveda tudi vzgojiteljice in spremljevalci (skupno bo za dobro počutje otrok skrbelo 14 ljudi). Eden od avtobusov se je ustavil v Gorici, kjer je na odhod v kolonijo čakalo še deset goriških otrok.

V koloniji bodo ostali tri tedne; v tem času bodo imeli dovolj časa na razpolago za razvedrilo, igre, sprehode po tamkajšnji gorati in gozdnati okolici. Za mnoge je to sploh prvi odhod z doma, kar je bilo ob odhodu tudi opaziti.

Na sliki **(foto Balbi)**: pozdrav otrok pred odhodom v kolonijo.

VEČER POPEVKE

Bobby Solo bo jutri nastopil v Žusterni

S prihodom vročih poletnih dni se tudi nočno življenje v obalnih krajih prebuja iz pomladnega dremeža. Že začetek veliko obeta, kajti na pregreto slovensko obalo prihaja v goste veteran iz prve lige italijanskih pevcev 60-ih in zadnjih 30-ih let Bobby Solo, ki bo nastopil jutri zvečer na terasi hotela Žusterna. Bobby Solo je zaslovel (kot večina ostalih italijanskih izvajalcev) z nastopom na festivalu v San Remu leta 1964, kjer je zapel pesem »Una lacrima sul viso«, ki sodi med napozabne evergrine 60-ih let. Naslednje leto je s skladbo »Se piangi se ridi« spet zmagal v San Remu, to pa mu je uspelo še leta 1969 s pesmijo »Prendi questa mano zingara.« Po velikem uspehu v 60-ih letih je sledilo bolj sušno desetletje, leta 1980 pa je bil spet v središču pozornosti s pesmijo »Gelosia«, s katero se je uvrstil na 4. mesto najbolj prestižnega festivala italijanske popevke.

Med velike uspehe lahko uvrstimo tudi skladbe »Domenica d'agosto«, »Una granita di limone«, »Cristina«, »Canta ragazzina« in še mnoge druge.

Boby Solo je v tridesetletni karieri posnel 15 albumov ter dvanajstkrat nastopil v San Remu. Vsi ljubitelji vročih 60-ih let bodo prav gotovo uživali ob nastopu veterana italijanske glasbene scene.

Rok Maver

Sporočilo Urada za zaposlovanje

Okrožni urad za zaposlovanje v Trstu (Ul. F. Severo 46/1, soba L) sporoča, da sprejema prijave nezaposlenih, ki želijo v službo. Prednost imajo tisti, ki so v dopolnilni blagajni, nadaljnje informacije pa daje omenjeni urad.

Praznovanje sv. Urha v dolinski občini

V dolinski občini proslavljajo danes patrona sv. Urha. Občinski uradi bodo zato zaprti in občinske službe ne bodo delovale. Zaprta bosta tudi poštna urada v Dolini in Borštu.

KRIŽ / PRAZNOVANJE KRAJEVNIH PATRONOV

Procesija ter vaški praznik

Šagro v Ljudskem domu je priredilo športno društvo Vesna

V Križu so v nedeljo obnovili staro tradicijo praznovanj vaških patronov Sv.Petra in Pavla. V poznih dopoldanskih urah je bila po vaških ulicah, ki so bile - kot vedno za to priložnost - lepo okrašene s cvetjem in s "fraskami", procesija (na sliki-Foto KROMA), ki je sledila slavnostni maši. V procesiji so bile tudi domačinke v narodnih nošah in skavti.

Športno društvo Vesna pa je na dvorišču Ljudskega doma priredilo ljudsko šagro, ki že nekaj let nekako nadomešča razstavo in pokušnjo domačih vin. Praznik na odprtem je, tudi zaradi zelo lepega vremena, zelo dobro uspel, saj se je za dobro založenimi kioski z jedačo in pijačo kar gnetlo obiskovalcev.

Sproščeni sprehod po sledi Kleopatre in čarobnega Egipta

Tržaški mestni muzeji prirejajo danes v okviru že znane pobude Muzeji zvečer ogled staroegipčanskih predmetov iz zbirke Oblasser. Za ljubitelje magičnega vzdušja, ki ga vedo vedno znova pričarati ostanki starodavne civilizacije, bo to enkratna priložnost, saj predmeti, ki jih bo danes predstavila dr. Marzia Vidulli Torlo, drugače niso na ogled. Vodeni obiski se bodo pričeli ob 20. uri, zadnja skupina pa bo med amulete in božanstva stopila ob 22.30. Vstopnice (cena znaša tri tisoč lir) si je mogoče prikrbeti od 10. do 13. ure na sedežu v Ul. Imbriani 5, po 19. uri pa v Ul. Cattedrale 15.

Obisk zapuščine bosta spremljali projekciji filma Kraljica piramid iz leta 1958 in risanke Asterix in Kleopatra iz leta 1968. Ker si uprava mestnih muzejev prizadeva, da bi privabila najširšo publiko, kateri bi poleg kulturnega uživanja ponudila tudi možnost za sprostitev in nenasilno pohajkovanje med zgodovinskimi in umetniškimi spomeniki, bo poskrbljeno za osvežitev in okrepčilo. Obenem bodo na razpolago tudi publikacije mestnih muzejev, obiskovalci pa bodo dobili še bon za popust ob nakupu v nekaterih tržaških knjigarnah.

Danes se torej začenja repriza pobude, ki je v lanskem poletju doživela nesluten uspeh, saj je znala odpreti muzejska vrata sproščenim, nič več šolsko ustrojenim obiskom.

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK, 4. julija
UROŠ

Sonce vzide ob 5.23 in zatone ob 21.01 - Dolžina dneva 15.38 - Luna vzide ob 11.49 in zatone ob 0.28.

Jutri, SREDA, 5. julija
CIRIL IN METOD

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 27,5 stopinje, zračni tlak 1005,7 mb ustaljen, veter jugovzhodnik 10 km na uro, vlaga 51-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Cecilia Salzillo, Maikol Zanetti, Matteo Scommegna, Lorenzo Wendler, Dylan Pieri, Caterina Tanzariello.

UMRLI SO: 85-letna Gioconda Serra, 82-letna Pierina Omari, 81-letna Rainelda Corsich, 71-letna Giulia Gibilaro, 76-letni Luigi Nocerino, 74-letni Dario Minisini, 59-letni Emilio Crismancich, 86-letni Pasquale Delcaro, 88-letna Francesca Leban, 88-letna Vicenza Drago, 80-letna Guerrina Marchi, 63-letna Caterina Paccione, 82-letna Laura Tenze, 85-letni Duilio Zotta, 89-letna Anna Dionisio, 80-letna Arma Bogatai, 84-letna Lidia Martinelli in 87-letni Luigi Buda.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 3. , do NEDELJE, 9. julija 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (tel. 631785), Trg 25. aprila 6 - Naselje sv. Sergija (tel. 281256), Ul. Flavia 89 - Zavlje (tel. 232253).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Trg 25. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Combi 17, Ul. Flavia 89 (Zavlje);

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Combi 17 (tel. 302800).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.30 »The Flintstones«, r. Brian Levant, i. John Goodman, Elizabeth Taylor.

EXCELSIOR - 18.35, 20.25, 22.15 »Blue Sky«, i. Jessica Lange, Tommy Lee Jones.

EXCELSIOR AZZURRA- 18.00, 20.00, 22.00 »Lianna, un amore diverso«, r. J. Sayles.

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »La giusta causa«, i. Sean Connery.

NAZIONALE 1 - Zaprto zaradi počitnic do 18. avgusta.

NAZIONALE 2 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 3 - Zaprto zaradi počitnic.

NAZIONALE 4 - Zaprto zaradi počitnic.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Orge bestiali a Beverly Anal«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.15, 19.40, 22.00 »Rob Roy«, i. Liam Neeson, Jessica Lange.

ALCIONE - 20.00, 22.00 »Vive l'amour«, r. Tsai Ming Liang.

LUMIERE - 20.15, 22.15 »Donne senza trucco«, r. Katja Von Garnier. Samo danes in jutri.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

ŠKD Cerovlje - Mavhinje

1. ZAMEJSKI FESTIVAL AMATERSKIH DRAMSKIH SKUPIN

Današnji spored:

ob 20.30 Amaterski oder Prosek-Kontovel Jana Kolarič *"Salon Expon"*

ob 22.00 Skupina Metronom Matejka Grgič *"Kratka povest o Eriki"*

Od 19. ure dalje je možen ogled razstave umetnikov Bogomile Doljak, Pavla Hrovatina in Andreja Mervica.

Zveza slovenskih kulturnih društev vabita na

JAZZ & JAZ

Kulturno društvo VESNA Križ

Dve srečanji z jazz glasbo

danes, 4. julija 1995 ob 21. uri v domu A. Sirka v Križu

Ennezeta band

PRIREDITVE

ZSKD v sodelovanju s KD VESNA priredi danes, 4. julija in petek, 7. julija dva koncerta z naslovom JAZZ IN JAZ - dve srečanji z jazz glasbo. Prvi večer bo nastopila skupina Ennezeta band, ki izvaja Latin jazz, v petek pa skupina Allione trio. Oba koncerta se pričneta ob 21. uri v domu A. Sirka v Križu.

PIHALNI ORKESTER BREG - Dolina prireja ob svoji 100-letnici jutri, 5. julija, ob 20.30 v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju KONCERT GODBE V. PARMA iz Trebč. Vabljeni!

V MAVHINJAH je v sklopu Festivala amaterskih odrov odprta RAZSTAVA UMETNE OBRTI Pavla Hrovatina, Bogomile Doljak in Andreja Mervica vsak večer od 19. ure dalje do vključno 9. julija.

ŠZ GAJA organizira do 9. julija na športnem objektu na Padričah ŠPORT IN ZABAVO z raznimi turnirji in tekmovanji. Večere bodo popestrili ansambli Happy day, Keydea, Status Symbol in Alessandra e il quartetto Edera. Vabljeni!

FC PRIMORJE priredi 7., 8., 9., 10., 14., 15., 16. in 17. julija SPORTNI PRAZNIK NA PROSEKU. Vabljeni!

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV - Trst obvešča, da je še nekaj prostih mestn za izlet v Ilirsko Bistrico v sredo, 12. julija. Vpisovanje v dopoldanskih urah na sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 360324.

ČESTITKE

Danes slavita 25-letnico poroke DARKA in SILVIO SULIGOJ iz Prečnika. Da bi dočakala še zlato v zdravju in ljubezni jima želijo sinova Danijel in David, mami Zora in Marija, sestra Danila in brat Radovan z Danico.

Ob srebrni poroki vama, draga teta DARKA in stric SILVIO, želimo mnogo sreče, zdravja in zadovoljstva na nadaljnji skupni poti. Nečakinje Nevenka, Irena in Vida z Nikom in malo Heleno ter nečaki Damjan, Dejan in Rudi z Ireno.

Naša dolgoletna pevka DARKA in naš pevec SILVIO slavita danes 25 let skupnega življenja. Da bi bila vedno srečna in da bi še dosti let prepevala z nami jima želimo pevke in pevci šempolajskega cerkvenega zbora.

Danes v Repnu MARIO SUC slavi. Da bi zdrav in vesel še toliko let pel mu želijo njegovi dragi vsi.

Danes slavita v Barkovljah 25 let skupnega življenja EVA in BERTO STORCHI. Vse najboljše na nadaljnji skupni poti jima želita družina Majcen in Pierina.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - tajništvo Trst obvešča stalne učitelje, da je šolski skrbnik podaljšal do 7.7.1995 za predstavitev prošenj na podlagi zakona iz dne 22.12.1973 št. 932, 7. člen, za enoletno dodelitev Tržaškemu šolskemu skrbništvu za opravljanje služb, ki so v zvezi z delovanjem slovenskih šol.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - tajništvo Trst obvešča učno osebje na zapadlost naslednjih časovnih rokov za vložitev raznih prošenj (M.U. št.185 iz dne 30.5.1995 - različna uporaba, začasne dodelitve in ureditve učnega osebja): do 21.8. rok za vložitev prošenj za različno uporabo učnega osebja in za poučevanje v drugih pokrajinah; do 10.8. rok za vložitev prošenj za izvajanje podpornega pouka na srednjih šolah; do 10.8. rok za vložitev prošenj za začasne namestitve (za nepredvidene vzroke - učno osebje: ot. vrtcev, osnovnih šol, srednjih šol; do 10.8. rok za vložitev prošenj za začasne namestitve za učno osebje višjih šol; do 10.8. rok za vložitev prošenj za stalno učno osebje - D.O.A.R. za poučevanje v drugih pokrajinah. Vse potrebne informacije nudi urad SSS ob urah poslovanja ob torkih in četrtkih od 9. do 10.30, Ul. Carducci 8, tel. št. 370301.

OBVESTILA

POLETNO SREDIŠČE SKLADA MITJA ČUK julij - avgust od ponedeljka do petka do 13. ure brez kosila. Vpisovanje in informacije med 10. in 13. uro v uradih na Občinah - Narodna ulica 126.

GLASBENA MATICA TRST - Šola "Marij Kogoj". POTRJEVANJE IN PREDVPIS za šolsko leto 1995/96. Prijave sprejema tajništvo - Ul. R. Manna 29, tel. 418605 do 28. julija od 10. do 12. ure, vsak dan razen sobote.

MALI OGLASI

IŠČEMO mladega mizarja, sposobnega za delo tudi na višjih strukturah. Tel. 228877 - delovni urnik.

34-LETNA GOSPA, z lastnim prevoznim sredstvom, išče kakršnokoli delo, tudi v zgodnjih jutranjih urah. Tel. 280594.

ZANESLJIVA in vestna gospa nudi pomoč tudi starejšim 24 ur dnevno v Trstu ali okolici. Pismene ponudbe poslati na Publiest Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Pomoč".

IŠČEM knjige za 1. B razred liceja. Tel. št. 53421 (zvečer).

IŠČEM knjige za 1.C razred liceja F. Prešeren. Tel. št. 571248 - zvečer.

IŠČEMO mlado pomoč v gostilni kot natakar/ica. Tel. št. 225390.

COS P. TOMAŽIČ iz Trebč išče pisarniške omare v dobrem stanju. Darovalci naj tel. na št. 214300 (šola) ali 211119 (ravnateljstvo) v dopoldanskem času.

OPREMLJENO trosobno stanovanje na zahodnem Krasu oddajamo za krajše obdobje, tudi čez poletje. Tel. št. 200115.

PRODAM 2-sedežni fiat x 19, 1500, sive barve, letnik '80, v odličnem stanju. Telefonirati v večernih urah na št. 220804

UGODNO PRODAM audi 100, letnik '94, luksuzno opremljen z vsemi optionals. Tel. 362014 ali 369858 v uradnih urah.

A 112 elite, letnik '82 v dobrem stanju prodam po ugodni ceni. Tel. na št. 040/576116.

PRODAM ford escort RS 2000, 16 V, letnik december '91, 60.000 km, ABS, servo, pomična streha za 16.800.000 lir. Tel. na št. 0481/32626- urnik trgovine.

FORD TAUNUS 1600 GL, letnik '80, svetlo plave barve, v dobrem stanju, perfekten motor, 72.000 km, garaziran, prodam, cena po dogovoru. Tel. št. 228519.

PRODAM priključni voziček znamke Ellbi 300. Tel. v popoldanskih urah na št. 327342.

PRODAM zemljišče 1.107 kv.m v Prebenegu. Tel. št. 231847.

OSMICO imata odprto Magda in Slavko Skerlj, Zgonik 15/A. Vabljeni!

OSMICA je v Dolini pri Mariu Žerjalu.

OSMICO je odprl Stanko Gruden v Samatorci št. 6. Toči belo in črno vino. Vabljeni!

OSMICO v Bazovici sta odprla Nada in Boris.

OSMICO sta odprla Bruno in Marija iz Boršta.

OSMICO sta odprla v Slivnem Iztok in Božena.

OSMICO je v Mavhinjah odprla Norma Gabrovec. Toči belo in črno vino. Poskrbljeno za prigrizek.

NA OPČINAH - Narodna 92 so odprli osmico pri Kvrtičevih. Točijo belo in črno vino.

NAROČNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

7796600 - *vsak dan od 12. do 18. ure*

†

Nepričakovano se je poslovil od nas naš ljubljeni mož, oče, brat in stric

Berto Olenik
(Mario)

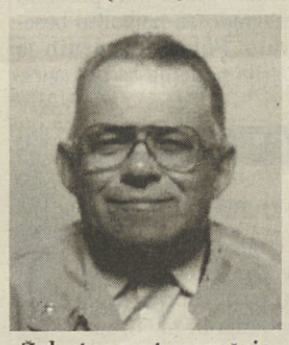

Žalostno vest sporočajo žena Marta, sin Fabio, hčerka Mariana, sestra Marija, brat Elviro z družino in drugo sorodstvo

Pogreb pokojnika bo jutri, 5. julija, ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Mačkolje.

Mačkolje, Dolina, 4. julija 1995

Nasvidenje oče!
Ostal boš vedno v najinih srcih

Fabio in Mariana

Ob prerani izgubi dragega moža in očeta izrekajo iskreno sožalje Fabiotu in družini

prijatelji iz Mačkolj in Prebenega

Ob smrti očeta Berta Olenika izrekajo iskreno sožalje hčerki Mariani in družini

skavtinje in skavti iz Mačkolj

Prerano nas je zapustil naš odbornik Berto Olenik

Ženi, sinu, hčeri, sestri in svojcem izrekamo naše najglobljе sožalje.

KD Primorsko - Mačkolje

†

Zapustil nas je naš predragi oče, brat, ded in praded

Lojze Bercè

Pogreb bo jutri, 5. julija, ob 12. uri iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v openskо cerkev in nato na pokopališče.

Užalošćeni hčeri Ljuba, Vlasta, sin Stojan z družinami, brat Viktor in ostalo sorodstvo

Občine, Ljubljana, Dornberk, 4. julija 1995

(Pogrebno podjetje Trst)

Ob boleči izgubi starega očeta dr. Lojzeta Berceta izreka iskreno sožalje prof. Petru Filipčiču in družini

Glasbena matica

Ob izgubi dr. Lojzeta Berceta izreka svojcem najgloblje sožalje

Uredništvo Primorskega dnevnika

Ob smrti dr. Lojzeta Berceta, uglednega časnikarja, dolgoletnega odgovornega in glavnega urednika tednika Gospodarstvo, se klanja njegovemu spominu

Slovenska kulturno gospodarska zveza.

Svojcem izreka iskreno sožalje

ZAHVALA

SVOJCI

Caroline Reia por. Sacchi

se zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Mačkolje, 4. julija 1995

4. 7. 1994 4. 7. 1995

Nacijo Jerian

Leto dni je že, odkar si nas zapustil, a v naših srcih so korenine spomina, ki ne sprejemajo ločitve.

Vedno si z nami.

Žena Milka, hči Rosanna in sin Paolo z družinama

Trst, 4. julija 1995

ŠTEVERJAN / FESTIVAL NARODNOZABAVNE GLASBE

Primorci dobili glavne nagrade

Zmagal ansambel Vrtnica iz Nove Gorice

Primorski ansambli so med 36 sodelujočimi na 25. festivalu narodno-zabavne glasbe Steverjan '95 slavili popoln uspeh. Za absolutnega zmagovalca je strokovna žirija razglasila ansambel Vrtnica iz Nove Gorice, druga in tretja nagrada pa sta šli v Piran in Trst: Primorski fantje iz Pirana so dobili nagrado občinstva, ki je izbiralo med nastopajočimi na finalnem delu, Tržaški narodni ansambel pa nagrado za najboljšo vokalno izvedbo. Za pesem Hvala vam ptice, ki jo je izvajal isti ansambel, je Saša Martelanc prejel tudi posebno nagrado za najboljše besedilo. Poleg navedenih je žirija podelila še tri nagrade: najboljšemu kvintetu - ansambel Ekart iz Starš, triu - Storžič z Golnika in najboljšemu debitantu - ansamblu Peter Fink iz Novega mesta.

Nagrade so podelili pozno zvečer, saj se je spored zavlekel krepko čez napovedani čas. Na finalnem večeru se je predstavilo petnajst ansamblov, ki so izvajali po dve skladbi, eno izvirno in nalašč za to priložnost zloženo, drugo pa poznano. Nedeljski prireditvi je sledilo rekordno število gledalcev, ki je spravilo v nekolikšno zagato organizatorje, saj je na koncu večera zmanjkalo tako hrane kot pijače. Na ta račun in na račun več kot tisoč v nedeljo prodanih vstopnic pa si lahko mane roke blagajnik društva Sedej, saj je tolikšen odziv poplačal prizadevno delo organizatorjev.

Na sliki (Fotostudio Reportage) **predsednik društva Sedej Marko Terčič izroča trofejo zmagovalcem**

ZRELOSTNI IZPITI / NA UČITELJIŠČU

Bodoče učiteljice za zaprtimi vrati

Pravijo, da jih javno nastopanje pred otroki ne skrbi, na maturi pa je nekoliko drugače

Včeraj se je začel ustni del zrelostnih izpitov na pedagoškem liceju Simona Gregorčiča. Vse maturantke na vrsti so izrazile željo, da bi izpit potekal za zaprtimi vrati. Kljub temu, da so izpiti javni, smo njihovo željo upoštevali. Zdi pa se nam, da bi morale bodoče vzgojiteljice biti vajene nastopanja v javnosti, saj bo to del njihovega poklica. Pravijo sicer, da jih nastopanje pred otroki ne skrbi, vsaj ne toliko, kot jih matura.

Pred vrati so kandidatke nestrpno čakale, da pridejo na vrsto. Bodrili so jih kolegi, ki so bili malo bolj sproščeni, saj bodo prišli na vrsto šele v naslednjih dneh. O spraševanju smo se pogovorili s Katjo, ki je pravkar zaključila preizkušnjo. Zavzeto je pripovedovala sošolcem o spraševanju italijanščine. Dobro se je odrezala s sodobnim slovstvom in sicer z verizmom in njegovimi avtorji; nekoliko negotova je bila pri razlagi Dantejevih verzov. Vprašali so jo, kateri med sodobnimi avtorji ji je najbolj všeč. Odločila se je za Calvina. Pri pedagogiki se je kandidatka počutila kot doma. Spregovorila je o ustvarjalnem mišljenju in o izkušnjah, ki jih je imela na nastopu v šoli. Po njenem mnenju je bila komisija v redu, spraševanje je bilo sproščeno. Profesor italijanščine je bil še kar zahteven in je od kanditatke želel, da poleg znanja prikaže tudi sposobnost kritičnega razmišljanja. Katja namerava študij nadaljevati na univerzi, na pedagoških vedah.

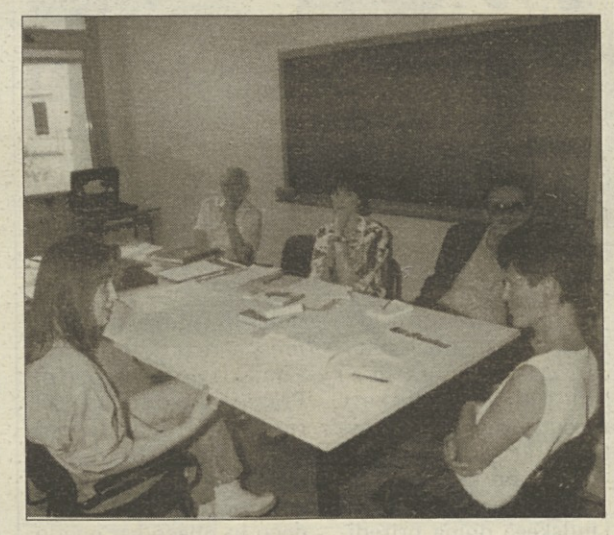

ŠTANDREŽ

Režiser Anžlovar bo izbiral filmsko lice

Sledil bo film Babica gre na jug

Fantje in dekleta! Menite, da je važ obraz filmsko zanimiv in se vam zdi filmski svet mikaven? Ne zamudite nocojšnje priložnosti, ki jo ponuja Kinoatelje ob 20.30 na igrišču doma Andreja Budala v Štandrežu. Režiser Vinci Vogue Anžlovar bo izbiral Filmsko lice '95. Sicer so na večer vabljeni tudi "mladi vseh starosti", ki nimajo filmskih ambicij, saj si bodo lahko ogledali Anžlovarjev film Babica gre na jug, eno večjih slovenskih uspešnic vseh časov. Večer sodi v filmvideo laboratorij, ki ga Kinoatelje v sodelovanju z ZSKD in ZKOS prireja ob koncu tedna.

Zadovoljivi izidi na zavodu I. Cankarja

Včeraj so objavili končne uspehe zrelostnih izpitov na Poklicnem zavodu za trgovske dejavnosti Ivana Cankarja. Po rekordnem uspehu na klasičnem liceju, kjer so vsi štirje maturantje izdelali z najvišjo možno oceno, so tudi na zavodu Cankar vsi izdelali. Šestdesetic tokrat ni bilo in nihče med dijaki se najvišji oceni ni niti približal, po drugi strani pa so tudi redke ocene pod 42 šestdesetinkami. Zadovoljivo povprečje torej, v katerem je večina izdelala z ocenami med 40 in 50, z le redkimi odstopanju tako navzgor kot navzdol.

Na poklicnem zavodu Ivana Cankarja so uspešno opravili zrelostni izpit: Evelin Bulfoni 42/60, Emanuela Del Negro 44, Ksenija Devetak 45, Matija Devetak 42, Igor Florenin 42, Barbara Gergolet 40, Paola Gergolet 52, Martina Kovic 48, Marco Leghissa 39, Sebastiano Menis 50, Tamara Mizerit 42, Monika Mosettig 38, Tomaž Mucci 44, Erika Pelicon 44, Cristian Pisk 38, Ivan Rakusa 45, Sandro Skarabot 36, Elizabeta Skorjanc 43, Tanja Spessot 45.

Umrl Marcosig oče natečaja Alpe Jadran

Po neozdravljivi bolezni je v nedeljo umrl prof. Alfredo Marcosig, violinist, glasbeni pedagog in organizator. Star je bil 62 let. Njegovo ime je tesno povezano z natečajem za mlade violiniste iz prostora Alpe Jadran, ki ga je od začetka 80. let prirejal najprej v Fari in nato v Gorici. Manifestacija je po zaslugi njegove vneme naglo rasla in letos privabila več kot 150 mladih violinistov in violončelistov. Pogreb bo danes ob 11. uri iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija.

NOVICE

V Ločniku bo govor o zdravstvu

Nocoj se sestane rajonski svet v Ločniku. V prvem delu seje ob 19.45 bodo obravnavali nekaj upravnih zadev, v drugem ob 20.30 pa bodo poslušali poročilo prof. Salvatoreja Bancherija in dr. Bruna Gregoriga o zdravstvu na Goriškem ter se seznanili z načrtom "Progetto estate" združenja Arcobaleno.

Potrdila za vinogradnike

Goriška občina obvešča vinogradnike, da lahko v protokolnem uradu na županstvu dvignejo potrdila trgovinske zbornice o vloženih prijavah leta 1993 pridelanega grozdja namenjena proizvodnji vina z zaščitno oznako DOC.

Vaje na strelišču pri Doberdobu

Na vojaškem strelišču pri Doberdobu bodo ta teden strelske vaje vse dni do četrtka, 6. julija, nato še v dneh od 10. do 12., od 18. do 21., od 25. do 27. in 31. julija. V navedenih dneh je med 8.30 in 17.30 vsakomur prepovedan dostop na območje strelišča, ki bo označeno z rdečimi zastavicami.

Iz avta izginila torbica

Najbrž zgolj priložnostni tatič je včeraj ponoči iz avtomobila na gradu odnesel torbico z dokumenti in 70 tisoč lirami. Neprevidna lastnica, ki je šla plesat v disko na grajski terasi, je pustila nezaklenjen avto in s tem olajšala delo nepridipravu. Krajo je prijavila na kvesturi.

PONT/01

SLUŠNI APARATI PHILIPS

VAŽNO OBVESTILO !!!

SE VAM ZDI, DA LJUDJE V KINU, V CERKVI, NA PREDAVANJIH NE GOVORIJO JASNO? IMATE TEŽAVE PRI POSLUŠANJU TELEVIZIJE? VERJETNO POTREBUJETE NAŠ NASVET!!!

ODPRLI SMO

NOV CENTER V GORICI

Ul. Marconi 3/B tel. 30030

URNIK: ob torkih, sredah, četrtkih od 9.00 do 12.30

BREZPLAČNI PREGLEDI

ISTITUTO ACUSTICO Pontoni

NATEČAJ SEGHIZZI / MEDNARODNI SIMPOZIJ

Posvet o Orffovi metodologiji

Na natečaju za soliste sinoči nastopili finalisti, nocoj nagrajevanje

V konferenčni dvorani Espomego se je včeraj ob pevskem natečaju Seghizzi začel 26. mednarodni posvet o glasbeni pedagogiki. Posvečen Carlu Orffu ob stoletnici rojstva in razvoju njegove značilne pedagoske metode. Zasedanje je včeraj uvedel prof. Caudio Desinan iz Trsta, sledili sta poročili prof. Giovannija Piazze iz Rima in Borisa Porene iz Rietija. Zanimivo dopolnilo k posvetu, ki se nadaljuje še danes, je bil včeraj popoldne laboratorij glasbene didaktike, na katerem je prof. Leonardo Riveiro Holgado iz Madrida predstavil možnosti vzgoje glasu preko telesnih gibov. Kar zabavno je bilo gledati, kako so se navidez resnobni muzikologi pod Holgadovim vodstvom sprostili in se predali gibu in petju **(na sliki - Fotostudio Reportage)**.

Danes se zaključuje 1. mednarodni natečaj v solo petju. Žirija je na predtekmovanju izbrala 10 najboljših, ki so sinoči nastopili v finalu, nocoj (ob 21. uri v dvorani Fogar) pa bo nagrajevanje. Med finalisti je Goričanka Romina Basso, ob njej paše Tržačana Riccardo Botta in Francesca Franzil in Videmčanka Sandra Foschiatto. Drugi finalisti so Monica Benvenuti, Rita Oberparleiter, Rosanna Roagna, Miriam Spanò (vse Italija), Lee Hae Won (J. Koreja) in Svetlana Novikova (Rusija).

KINO

GORICA

VITTORIA 20.00-22.00 »Jefferson in Paris«. Rež. James Ivory. Ozvočenje Dolby stereo. Vstopnica samo 7.000 lir.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Il fiume della paura«. Igrata Meryl Streep in Kevin Bacon. Vstopnica samo 7.000 lir.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA - GORICA sporoča, da je v teku vpisovanje v šolsko leto 1995/96 za: klavir, harmoniko, violino, violončelo, violo, kontrabas, kitaro, blok flavto, flavto, klarinet, trobento, rog, pozavno, tolkala, solopetje in predšolsko glasbeno vzgojo. Informacije in vpisi v tajništvu v Ul. della Croce 3 (tel. 531508) od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro do 28. julija.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je za seminar za slovenske šolnike v Postojni zadnji teden avgusta na razpolago deset mest. Prošnje sprejemajo še do 9. t.m.

OBVESTILA

SKGZ, ZSKD in ZSSDI sporočajo, da so njihovi uradi v juliju odprti od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro.

LJUDSKA KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici, sporoča, da je odprta vsak dan od 8. do 13. ure.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MARZINI, C. Italia 89, tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel.78300.

POGREBI

Danes: 9.30, Karlo Fiegl iz splošne bolnišnice v Pevmo; 11.00, Alfredo Marcosig iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče; 13.15, Genoveffa Grion, vd. Marangon in splošne bolnišnice v Koprivno.

MENJALNIŠKI TEČAJI

3. julij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,50	81,95	11,46	11,65	6,80	7,23
A banka Koper	81,45	81,90	11,42	11,65	6,80	7,21
A banka Nova Gorica	81,45	81,90	11,44	11,65	6,80	7,21
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,75	82,20	11,50	11,70	6,90	7,40
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,40	81,95	11,45	11,65	6,90	7,20
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	81,52	81,90	11,38	11,60	6,90	7,06
Come 2 us *Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12*	81,68	81,90	11,50	11,60	6,90	7,10
Creditanstalt d. d.	81,40	82,00	11,45	11,65	6,80	7,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,80	81,85	11,57	11,59	7,02	7,04
Kompas Hertz Celje *Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13*	81,70	82,10	11,52	11,62	6,85	7,00
Kompas Hertz Velenje *Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13*	81,60	81,90	11,52	11,59	6,85	7,00
Kompas Hertz Idrija *Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13*	81,60	81,90	11,52	11,59	6,85	7,00
Kompas Hertz Tolmin *Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13*	81,60	81,90	11,52	11,59	6,85	7,00
Kompas Hertz Bled *Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13*	81,60	81,90	11,52	11,59	6,85	7,00
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,60	81,90	11,52	11,59	6,85	7,00
Kompas Hertz Maribor *Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13*	81,60	81,90	11,52	11,59	6,85	7,00
Nova kreditna banka Maribor d.	81,00	82,10	11,40	11,75	6,80	7,30
Lemo Šempeter,t: 065/ 32-250	81,57	81,90	11,45	11,60	6,91	7,05
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,75	82,15	11,50	11,65	6,85	7,15
Poštna banka Slovenije	79,90	81,95	10,65	11,65	6,40	7,25
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,79	81,83	11,58	11,60	7,00	7,04
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,70	81,93	11,53	11,57	6,95	7,05
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,70	82,00	11,54	11,56	6,90	7,20
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,73	81,88	11,57	11,58	6,85	7,10
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,90	82,10	11,30	11,73	6,70	7,15
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,60	81,80	11,52	11,58	6,96	7,00
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,50	81,89	11,48	11,63	6,90	7,15
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114						
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174						
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,65	81,95	11,50	11,65	7,00	7,20
SKB d.d.,***	81,20	81,95	11,35	11,74	6,80	7,10
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,60	81,85	11,57	11,60	7,00	7,17
SZKB d.d. Ljubljana	81,45	81,90	11,45	11,65	6,80	7,25
UBK Ljubljana, t:061/444-358	81,30	81,95	11,48	11,65	6,90	7,25
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,82	81,85	11,57	11,58	7,02	7,06

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 125 z dne 03. 7. 1995 - Tečaji veljajo od 04. 7. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	79,8860	81,2775	80,0822
Avstrija	**040**	**šiling**	**100**	**1157,5080**	**1157,1204**	**1160,3520**
Belgija	056	frank	100	395,8482	395,7692	396,8208
Kanada	**124**	**dolar**	**1**	**82,0512**	**82,4899**	**82,2528**
Danska	208	krona	100	2084,6540	2085,1113	2089,7760
Finska	**246**	**marka**	**100**	**2635,7320**	**2653,3786**	**2642,2080**
Francija	250	frank	100	2323,1560	2320,1807	2328,8640
Nemčija	**280**	**marka**	**100**	**8140,0000**	**8136,7023**	**8160,0000**
Grčija	300	grd	100	—50,0447	50,0977	50,1677
Irska	**372**	**funt**	**1**	**—185,0222**	**185,7609**	**185,4768**
Italija	380	lira	100	6,9076	6,9357	6,9246
Rep. Hrvaška	**385**	**hrv. kuna**	**100**	**—**	**2257,6338**	**—**
Japonska	392	jen	100	132,7634	133,2792	133,0896
Nizozemska	**528**	**gulden**	**100**	**7267,3920**	**7262,8205**	**7285,2480**
Norveška	578	krona	100	1826,778	1826,5269	1831,2672
Portugalska	**620**	**escudo**	**100**	**77,0695**	**76,9813**	**77,2589**
Švedska	752	krona	100	1548,6350	1560,6195	1552,4400
Švica	**756**	**frank**	**100**	**9802,1880**	**9786,8255**	**9826,2720**
Velika Britanija	826	funt šterling	1	179,5684	179,8048	180,0096
ZDA	**840**	**dolar**	**1**	**112,4948**	**113,6453**	**112,7712**
Evropska unija	955	ECU	1	149,8167	149,9798	150,1848
Španija	**995**	**peseta**	**100**	**93,0809**	**93,0106**	**93,3096**

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 30. 6. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	843,081	804,208	1,647,289
97	99,1860%	94,6127%	96,8993%		170,000	84,308	80,421	164,729

Tečajnica borznega trga

LJUBLJANSKA BORZA — LJUBLJANA STOCK EXCHANGE, INC.

št.: 122 **Datum: 03. 7. 1995**

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(4.5.93)	11.306		28.6.	11.350	11.700			
PRB	1.000	(6.6.94)	12.901	2,07	03.7.	12.810	13.130	12.970	12.700	1.987
SAL	500	(7)(29.8.94)	19.000	,26-	03.7.	19.020	19.290	19.000	19.000	930
SKBR	458	(16.5.94.)	27.821	,59	03.7.	27.800	28.030	28.250	27.000	16.943
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4.(31.12.94)	99,8	,04	03.7.	99,3	99,9	100,0	99,3	2.239
RSO2	9,5	8.(1.10.94)	103,9	,04	03.7.	103,3	103,8	103,9	103,4	126.734
RSO8	5,0	3.(30.11.94)	85,0		30.6.	84,1	88,0			
RS11	7,0	4.(15.1.95)	94,0		30.6.	88,0	99,0			
RSL1D	8,0	4.(31.12.94)	98,0		30.6.	97,9				
RSL2D	9,5	8.(1.10.94)	103,3		29.6.	102,5	103,3			
SKB1	10,0	4.(1.11.94)	98,0A	,56-	03.7.	97,4	98,7	98,0	98,0	1.097
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.043	5,20-	03.7.	10.800	11.100	11.000	11.160	298
DAD	10.000	(1.6.94.)	88.868	4,99	03.7.	89.550	91.500	87.200	80.500	21.684
FMD		(8)	13.600	,17-	03.7.	13.000	13.600	13.600	13.380	136
GPGR			21.780		29.6.				21.780	
HMER			15.200		29.6.	13.700			15.200	
MKZ	218	(30.3.93.)	8.992	,34	03.7.	8.530	9.000	8.990	8.600	2.680
NIKR	4.000	(8)(10.6.94.)	3.166	1,32-	03.7.	3.205	3.300	3.300	3.020	1.965
TCTR		(5)	712,2	,93-	03.7.	720,0	724,0	717,0	707,0	397
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	4000	(23.5.94)	26.161**		26.6.		33.500			
PFNP			27.353**		21.6.		30.000			
RGSP		(6)	699,0	9,22	03.7.	611,0	700,0	699,0	699,0	7
UBKP			7.437**		22.6.	6.930	8.100			
VIP			41.500	1,47	03.7.	40.500	42.000	41.500	41.500	208
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK	12,0	4.(1.11.94)	99,0		15.6.	96,2				
OZG	11,0	4.(1.1.95)	91,5		28.6.	91,0	94,0			
PCE	12,0	6.(1.12.94)	99,7		30.6.	99,0				
PGO	10,0	1.(1.6.94)	99,0A	,50	03.7.	98,7	99,5	99,0	99,0	672
RSGS1	10,0	4.(1.6.94)	25,7		30.6.	20,0	43,0			

Tečajnica izvenborznega trga

ŠT. 122/95 - 03. 7. 1995

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
ODPRTI TRG C - Redne delnice										
GEAR			4.171		19.6.	2.560	3.900			
GRDO	119	(8.3.94.)	6.800	-	29.6.	6.800	10.000			
HBRO			3.780A		03.7.	2.680	4.990	3.780	3.780	4
INTR			2.549A	1,97	03.7.	1.900	2.300	3.250	2.200	9.945
RDRO			14.200		14.6.	10.100	11.500			
RGSR			302,0A	8,29-	03.7.	302,0	349,0	302,0	302,0	15
ODPRTI TRG C - Prednostne delnice										
HBPO			3.094		23.6.	2.480	3.099			
00KBPI						16.000				
KBPP			24.000		29.6.	18.000	30.000			
UBKC			3.587		27.6.	3.000	3.720			
ODPRTI TRG C - Obveznice										
GORO	10,0	9.(15.1.95)	100,0A	1,82	03.7.	98,2	100,0	100,0		3
LOK	10,0	(1.10.94)	92,0		30.6.	87,0	94,9			
MLJO	10,0	(1.4.94)	95,0		30.6.	94,0	98,0			
OSMO	10,0	(1.10.94)	85,1		23.6.	79,1	94,0			
OLSO	10,0	81.9.94)	86,2A	,12	03.7.	86,3	87,0	86,2		19
ONM	11,0	(1.8.94)	93,1		30.6.	93,2	93,5		93,0	
OPO	10,0	6.(1.2.95)	90,1	2	30.6.	90,2	92,5		88,2	
UBKK	8,50	2.(15.4.95)	100,0		19.3.	25,0				
VPIO	10,0	(1.10.94)	98,5		30.1.	98,0				
KRATKOROCNI VREDNOSTNI PAPIRJI Blagajniski BS v DEM										
60 dnevni (v SIT)			-	-	-	-	-	-	-	-
90 dnevni (v SIT)			94,1		19.4.					
120 dnevni (v SIT)										
Tolarski zapisi z nakupnim bonom										
BSB3 brez nak. bona(1. 12. 95)			95,1		28.6.	94,9	95,3			
del nak. bona (v SIT) NBS3			15.539	,87--	30.7.	15.600	15.640	15.790	15.360	6.060
del nak. bona (v SIT) NBS2			3.200	14,01--	30.7.	3.200	3.331	3.499	3.000	13.720
Dvodelni blagajniski zapisi BS										
170.000 SITskupaj oktober										
tolarski del oktober			98,3		5.6.					
devizni del oktober										
170.000 SITskupaj oktober										
tolarski del oktober										
devizni del oktober										

SBI	03.7.95	prejšnji	d T	d%
	1.045,28	1.042,04	3,24	0,31

Vse pravice pridržane. Opombe: Obveznice, komercialni zapisi in blagajniski zapisi kotirajo v odstotkih (osnova je najnižja nominacija), delnice kotirajo v tolarjih; obveznice kotirajo brez pripisanih obresti; enotni tečaj je izračunan na podlagi tehtane aritmetične sredine; (0) - izkoriščena davčna olajšava; A - aplikacijski tečaj: borzni posrednik je hkrati kupil in prodal isti papir za različni stranki; S - suspendirano trgovanje; Z - zadržano trgovanje; * - dosežena 10-odstotna dnevna sprememba tečaja; ** - dosežena 30-odstotna omejitev - trgovanje je zadržano.
Obveznice z anuitetnim odplačilom glavnice: RS01, RS08, RSL1, SKB1, OZG, PCE, PGO, PLJ, RGS1; ex kupon - stevilka kupona in datum zapadlosti le-tega; (3) - obveznice kotirajo brez kupona vključno 4 delovne dni pred zapadlostjo le-tega; (4) - dospele obresti od vključno kupona, ki je zapadel 1.3. 93 dalje niso bile izplačane; (5) - od 12.4.94 delnica kotira brez kupona za l.93; (6) - od 26.5.94 delnica kotira brez kupona za l.93 in 92; (7)-izplačilo akontacije dividende za l.94; obr. m. - obrestna mera (obveznice); div. - dividenta (delnice) v SIT, če ni navedeno drugače; max. - najvišji tečaj določenega vrednostnega papirja; min. - najnižji tečaj določenega vrednostnega papirja.

MEDPODJETNIŠKI TRG

Tečajna lista Nove Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij

Tečaji veljajo od 30. junija 1995 od 00.00 ure dalje

			ZA DEVIZE	
država	valuta	enota	nakupni	prodajni
Avstrija	šiling	100	1157,5894	1160,4336
Francija	frank	100	2321,1210	2326,8240
Nemčija	marka	100	8140,0000	8160,0000
Italija	lira	100	6,9385	7,9556
V.Britanija	funt	1	179,8777	180,3197
ZDA	dolar	1	113,6914	113,9707

Opomba: Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

banka	valuta	nakupni	prodajni
Probanka Maribor	DEM	81,35	81,63
SKB Banka d.d.	DEM	81,30	81,59

Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje.

Tečajna lista za odkup in prodajo deviz podjetij

Tečaj velja dne 03. juLIJA 1995 od 00.00 do 24. ure

banka	valuta	nakupni	prodajni
Bank Austria	DEM	81,30	81,60
Banka Creditanstalt d. d.	DEM	81,45	81,60
Banka Noricum	DEM	81,35	81,65
SZKB	DEM	81,30	81,60
UBK banka	DEM	81,40	81,60

Devizni tečaji za USD, ATS, LIT in CHF so določeni na podlagi srednjih tečajev po trenutno veljavni tečajnici Banke Slovenije, pri drugih valutah pa je razmerje Banke Slovenije povečano oziroma zmanjšano za 0,25-odstotne točke. Tečaji veljajo za odkup prilivov in prodajo deviz do ECU = 30.000 na dan. Pri večjih prilivih in nakupih se tečaj določi v sporazumu.
* Banke, ki objavljamo tečaje, se zavezujemo kupovati in prodajati tujo valuto po objavljenem tečaju in v skladu s tekstom, ki dopolnjuje pogoje nakupa ali prodaje.

BCTKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica: tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611, Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

3. JULIJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1597,00	1662,00
nemška marka	1156,00	1204,00
francoski frank	330,00	343,00
holandski gulden	1032,00	1074,00
belgijski frank	56,20	58,50
funt šterling	2546,00	2650,00
irski šterling	2620,00	2727,00
danska krona	296,00	308,00
grška drahma	7,10	7,40
kanadski dolar	1164,00	1212,00
japonski jen	18,80	19,60
švicarski frank	1391,00	1447,00
avstrijski šiling	164,50	171,20
norveška krona	259,00	270,00
švedska krona	220,00	229,00
portugalski escudo	10,90	11,40
španska pezeta	13,20	13,70
avstralski dolar	1135,00	1182,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,00
hrvaška kuna	300,00	320,00

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

29. JUNIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,00
Italija	Kmečka banka Gorica	13,40	14,20
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995	v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

KMEČKA BANKA - GORICA

3. JULIJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1605,00	1650,00
nemška marka	1168,00	1188,00
francoski frank	332,00	342,00
holandski gulden	1038,00	1061,00
belgijski frank	56,50	57,70
funt šterling	2561,00	2631,00
irski šterling	2638,00	2723,00
danska krona	298,00	308,00
grška drahma	7,10	7,70
kanadski dolar	1172,00	1207,00
švicarski frank	1406,00	1436,00
avstrijski šiling	165,30	169,30
slovenski tolar	13,40	14,20

A BANKA

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 04. 7. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81.37	81.58

2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

ljubljanska banka

NOVA LJUBLJANSKA BANKA D. D., LJUBLJANA
PODRUŽNICA MILANO
Piazza A. Diaz 2 Milano
tel.: 0039 2 864 65300 fax: 0039 2 864 65358

MILANSKI DEVIZNI TRG

3. JULIJ 1995	v LIRAH		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1629,620	—
ECU	—	2171,140	—
nemška marka	—	1179,010	—
francoski frank	—	336,490	—
funt šterling	—	2600,380	—
holandski gulden	—	1052,590	—
belgijski frank	—	57,331	—
španska pezeta		13,478	—
danska krona	—	301,950	—
irski funt	—	2680,240	—
grška drahma	—	7,250	—
portugalski escudo	—	11,163	—
kanadski dolar	—	1188,720	—
japonski jen	—	19,222	—
švicarski frank	—	1420,270	—
avstrijski šiling	—	167,660	—
norveška krona	—	264,550	—
švedska krona		224,260	—
finska marka	—	381,640	—
avstralski dolar	—	1157,850	—

ZVEZA BANK CELOVEC

03. JULIJ1995	v ŠILINGIH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	9,5500	10,0500
kanadski dolar	7,0000	7,4000
funt šterling	15,3000	16,1000
švicarski frank	829,0000	861,0000
belgijski frank	33,7000	35,0000
francoski frank	197,5000	205,5000
holandski gulden	616,5000	640,5000
nemška marka	690,2000	716,2000
italijanska lira	0,5890	0,6230
danska krona	177,5000	185,5000
norveška krona	156,0000	163,0000
švedska krona	133,2000	139,8000
finska marka	225,5000	235,5000
portugalski escudo	6,5800	6,9200
španska peseta	7,9300	8,3700
japonski jen	11,2000	11,7000
slovenski tolar	8,60	9,00
hrvaška kuna	188,00	215,00

Tečaj velja za 100 enot, pri prvih treh pa za 1 enoto valute.

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

NOVICE

Kmalu skok iz izgub

VELENJE - Minister za gospodarske dejavnosti Maks Tajnikar je na včerajšnjem 34. Skoku čez kožo, ko so velenjski rudarji v svoj stan sprejeli 60 novincev, opisal trenutne razmere v slovenskem elektro energetskem sistemu. Te so obetajoče, saj se tekoče izgube že nekaj časa zmanjšujejo. Na poti v finančno samozadostnost slovenskih elektrarn in premogovnikov pa so žal potrebni tudi boleči ukrepi. Tajnikar je med njimi omenil zapiranje nekaterih zasavskih rudnikov. Vse to in postopno približevanje cene električne energije dejanskim stroškom pa naj bi elektro energetskemu sistemu v nekaj letih omogočilo, da za svoje delovanje ne bi več potreboval finančne pomoči države. Slovenija naj bi po zgraditvi savskih elektrarn in končanju obnove dravskih elektrarn postala tudi ena izmed evropskih držav, ki so energetsko neodvisne. Zato je skrajni čas, da bi tudi državni zbor sprejel startegijo nemotene oskrbe in racionalne rabe energije. Na včerajšnjem Skoku čez kožo so velenjski rudarji tudi oznanili, da je s 1. julijem njihov Rudnik lignita Velenje ime spremenil v Premogovnik Velenje. **(B. P.)**

Komisija za varstvo turista potrošnika pri TZS

LJUBLJANA - Včerajšnjo sejo je Borut Razdevšek, predsednik komisije za varstvo turista potrošnika pri Turistični zvezi Slovenije, začel z ugotovitvijo, da je velika zavora za delo komisije prav krovni zakon o njenem delu, ki še ni sprejet. Sistem zaščite namreč temelji na zakonu o varstvu turista potrošnika in zakonu o tržni inspekciji, ki sta v drugem branju. Na seji so se odločili, da bo komisija parlamentu javno sporočila svoja stališča o tem, kaj se na področju varstva potrošnika dogaja - če bo treba, bo to argumentirala s stanjem na področju turizma - in zahtevala, naj parlament ta zakon čim prej sprejme. Razdevšek je še dejal, da se komisija zavzema, da bi turist v Sloveniji imel tako zaščito kot v zahodni Evropi, ta standard pa naj bi dosegli čim prej. Dogovarjali so se tudi o uresničitvi pobude o posebnem turističnem telefonu za tuje goste pri nas, ki naj bi deloval 24 ur na dan, gostje pa bi prek njega sporočali svoje vtise, pohvale in graje, kar zadeva turistično ponudbo. V tako velik projekt bi bilo treba vključiti več strokovno usposobljenih ljudi, vendar se bodo o tem pogovarjali še na naslednjih sejah. **(B. S.)**

Dolenjska banka tudi v Brežicah

BREŽICE - Dolenjska banka iz Novega mesta, ki se ponaša z več kot 120-letno tradicijo, želi razširiti svoje poslovanje tudi prek meja dolenjske regije. Zato so minuli konec tedna odprli novo enoto v Brežicah, saj je ta kraj po besedah glavnega direktorja Francija Borsana zaradi dinamičnega razvoja podjetništva za banko zelo zanimiv. Septembra nameravajo odpreti svojo enoto tudi v Ljubljani. **(E. S.)**

Eko Ruše '95

RUŠE - Sedmi mednarodni ekološko-raziskovalni tabor Eko Ruše '95 se je začel že s prihodom vseh udeležencev v soboto, včeraj pa so tabor slovesno odprli. Letos se ga udeležuje dvajset dijakov in študentov iz Belgije, Velike Britanije, Spanije, Nizozemske, Italije in Slovenije, ki bodo do 10. julija poleg del na terenu, v laboratorijih, učilnicah in knjižnici skušali pridobiti čim več znanja in praktičnih izkušenj na področju ekologije in varstva okolja. Letos bodo mladi preučevali vpliv kemikalij na okolje, ugotavljali bodo vpliv delovanja čistilne naprave na kakovost pitne vode, razmišljali bodo o ukrepih pri ravnanju z nevarnimi snovmi in posledicah ekoloških nesreč, biološka skupina bo spoznavala in popisovala dvoživke na območju Kozjaka, posebno obsežno delo pa čaka mlade raziskovalce, ki bodo ocenjevali stopnjo poškodovanosti gozdov na Pohorju in Kozjaku. Desetdnevno bivanje v taboru pa ne bo samo delovno, saj organizator Ekološko društvo Ruševec iz Ruš skupaj s sponzorji pripravlja bogat športni in kulturni program. Že včeraj zvečer so se udeleženci tabora in povabljeni politiki pomerili v košarkarski tekmi. **(M. P.)**

Turistična sezona že odpira vrata

MOST NA SOČI - Prvega julija se tudi v zgornjem Posočju začenja turistična sezona. Tridnevna turistična prireditev Noč na jezeru v Mostu na Soči, ki jo je ob pomoči številnih sponzorjev in pod častnim pokroviteljstvom prvega moža slovenskega parlamenta Jožefa Skolča že triindvajsetič pripravilo Turistično društvo Most na Soči, je bila uspešna v vseh pogledih. V Mostu na Soči se je tri dni in noči zabavalo približno deset tisoč gostov. Prireditelji so našli pravo mero tistega, kar ljudi privlači: od vožnje z vodnimi smučmi, nogometnega maratona, skokov z elastično vrvjo, modne revije in plavalnega maratona za čisto Sočo do bolj eksotičnih prireditev. Letos so v tovarni v Lescah na Gorenjskem izdelali čokolado velikanko. Gre za izdelek s spoštovanja vrednimi podatki: tehta približno pol tone, dolg je sedem metrov, debel pa sedem centimetrov. Bil je v hipu razgrabljen. Edina resna tema na letošnji prireditvi je bilo srečanje županov severnoprimorskih občin s predsednikom parlamenta Jožefom Skolčem. Pogovarjali so se predvsem o gozdnih cestah, ki so na Tolminskem velikokrat edine povezave med kraji, in o veliki škodi, ki jo povzročajo hudourniki. **(V. C.)**

LENDAVA / PROMETNI ZASTOJI

Vozniki avtobusov grozijo z zaporo

Tovornjaki kljub prepovedi vozijo tudi ob nedeljah

V strahu pred zastoji na meddržavnem mejnem prehodu Dolga vas uslužbenci prehoda že vse od štiridnevne cestne zapore spuščajo tovornjake v tranzitu tudi med nedeljsko prepovedjo vožnje za tovorna vozila. Ob nedeljah se po slovenskih cestah prevažajo tovornjaki, natovorjeni z različnim blagom, in ne le tovornjaki s hitropokvarljivim blagom ali živino.

Najprej simbolična »svetlobna«, nato pa še prava cestna zapora voznikov avtobusov (Foto: B. H.)

Sicer pa tudi tisti, ki prevažajo živino, nedeljskim izletnikom, ki se vozijo v koloni za »živinci«, s svojim vonjem prav gotovo niso popestritev turistične ponudbe. Prav zato in zaradi dejstva, da imajo tovornjaki z živino in hitropokvarljivim blagom na meji prednost pred drugimi vozili, na primer pred avtobusi, so prekmurski šoferji avtobusov zagrozili, da bodo še pred 14. julijem, ko je napovedana zapora tovornjakarjev, zaprli mejna prehoda Dolga vas in Hodoš. Zaradi zastojev na meji so izgubili precej turistov, ki bi se peljali na Madžarsko. Šoferji avtobusov sprašujejo, kdo se bo še vozil na izlet, če pol časa, namenjenega ogledu turističnih znamenitosti, porabijo za čakanje na meji, in to ob tovornjakih, ki že dan ali dva prevažajo živino iz vzhodnih držav in so temu primerno obloženi z živalskimi iztrebki. Šoferji avtobusov imajo pripombe tudi glede urejanja prometnega režima za tiste, ki želijo prestopiti mejo z Madžarsko. Zadnje čase avtobuse med zastoji preusmerjajo na mejni prehod Hodoš. Slednje bi lahko uredili tako, da bi, če bi bilo potrebno, promet začeli preusmerjati že v Murski Soboti in bi voznikom avtobusov prihranili šestdeset kilometrov nepotrebne vožnje. Gnevu šoferjev avtobusov in nedeljskih voznikov osebnih avtomobilov se čedalje glasneje pridružujejo stanovalci Cankarjeve ulice v Murski Soboti in prebivalci drugih krajev, kjer po mestnih ulicah poteka magistralna cesta. Nedavni tehnični pregledi s tehtanjem vozil na slovenski strani meje so pokazali, da so tako rekoč vsi vlačilci preveč natovorjeni, kar ne povzroča samo velike škode na cestah, temveč tudi stalno tresenje stavb ob magistralki. Prav zato se zdi umestno vprašanje občanov Lendave, Murske Sobote, Radencev, Gornje Radgone in drugih krajev, ki ležijo ob magistralni cesti: kdo se je odločil, da je Slovenija postala tranzitna država, in ali ne bi bilo namesto cest in mejnih prehodov treba zapreti nekoga drugega. Če je več kot osemdeset odstotkov tujega transporta v interesu Italije, drugih zahodnih in vzhodnih držav, naj te dajo posojila in s svojimi podjetji zgradijo avtocesto ali pa naj živino in drugo blago vozijo z letali in uničujejo ozon vsej Evropi.

Boris Hegedüš

LJUBLJANA / POLETNA ŠOLA SLOVENSKEGA JEZIKA

Z igro in zabavo do znanja slovenščine

Včeraj se je s pisanjem razvrstitvenega testa v Ljubljani začela že tradicionalna 14. poletna šola slovenskega jezika, ki jo prireja Center za slovenščino kot drugi ali tuji jezik Filozofske fakultete v Ljubljani.

Letošnjo poletno šolo, ki bo potekala do konca meseca, obiskuje približno 119 kandidatov, med katerimi je največ Kanadčanov, Američanov, Švedov, Grkov, pa tudi Avstralcev in Evropejcev, omembe vredni pa so tudi pravi »eksoti«, kot so Kitajci in prebivalci Gane. Tečajniki se razlikujejo po starosti in znanju. Večinoma so študentje in dijaki, med sabo pa imajo tudi 60-letnega tečajnika. Tečajniki, ki so se odločili ali za dvotedenski ali štiritedenski tečaj, bodo preživeli nepozabne počitnice med Slovenci in študenti z vsega sveta, hkrati pa se bodo naučili slovenščine, saj so se prav zato odločili priti v Slovenijo.

V poletni šoli poleg jezikovnega tečaja poteka tudi pester spremljevalni program predavanj, delavnic, krožkov in ekskurzij. V delavnicah in krožkih se bodo udeleženci lahko spoznali s petjem slovenskih narodnih pesmi, folklornimi plesi, klekljanjem, gledališčem, umetnostjo in športom; udeleženci novinarske delavnice pa bodo kot vsako leto izdali glasilo poletne šole. Teh dejavnosti se bodo tečajniki udeleževali pozno popoldne in ob koncu tedna. Ker učitelji v poletni šoli menijo, da tudi zabava zbližuje ljudi, so poskrbeli za obilico zabavnega programa. Nedelje so v poletni šoli proste, tako da jih bodo tečajniki lahko izkoristili za obisk prijateljev in sorodnikov ali pa se bodo odpravili raziskovat Slovenijo.

Upamo, da se bodo polni lepih vtisov še vračali k nam in drugo leto pripeljali s seboj še kakšnega prijatelja.

Barbara Sedmak

POMURJE / LOKALNA SAMOUPRAVA

Novi župani zaslužijo nove avtomobile in še kaj

Čeprav so predlagatelji uvedbe lokalne samouprave pred volitvami županov in svetnikov novih občin ves čas zagotavljali, da nova lokalna samouprava ne bo draga - vsaj ne omembe vredno drazja od tiste pred ustanovitvijo malih občin - so izkušnje že pokazale, da namenjajo večino denarja v novih občinah nakupom dragih službenih avtomobilov, denarnim nadomestilom (plačam) neprofesionalnih županov, ki svoje delo v pretežni meri opravljajo v času, ko bi morali biti na svojem delovnem mestu.

Tudi svetniki so si v prekmurskih občinah izglasovali krepke sejnine, tako da so seje za posameznega svetnika vredne tudi deset in več tisoč tolarjev. Na predlog podpredsednika občinske vlade, ki je leto in pol zamenjeval predsednika IS občine Murska Sobota Janka Halba in glavnega finančnika občine Franca Cipota, so iz delitvene bilance občine vsem županom kupili nove Renaultove Lagune, le Janko Halb, ki je po novem zaposlen v Projektivnem biroju v Murski Soboti in je župan občine Rogaševci, je za svojo občino od soboškega IS odkupil »svoj nekdanji luksuzni službeni Renault Safran«. Za nekoliko cenejšo inačico se je odločil tudi župan občine Salovci - Hodoš Aleksander Abraham, ki se je po logiki mladega kmeta, da vendarle ne gre pretiravati z izdatki za avtomobile, odločil za Renault 19 Chamade.

Da pa v novih občinah neprofesionalci, ki so v dobro plačanih službah, gospodarji na kmetijah, zasebniki ali upokojenci ne bi podcenjevali svojega dela, so jim v vseh občinah določili tudi svojo ceno.

Med zadnjimi so to storili v občini Moravske Toplice. Občinski svetniki so nepoklicnemu županu Francu Cipotu določili denarno nadomestilo za opravljanje funkcije v višini, ki znaša 33 odstotkov polne mesečne plače oziroma nekaj manj kot 60 tisoč tolarjev. Predsednik občinskega sveta Stefan Kuhar bo vsak drugi mesec prejemal 33 odstotkov županove plače, kar pomeni okoli 60 tisoč vsak drugi mesec. Manj širokogrudni so bili svetniki občine Moravske Toplice pri dodeljevanju sredstev za financiranje izobraževanja oziroma dejavnosti soboške Ljudske univerze, ki so ji namenili polovico (393 tisoč tolarjev) od predlagane vsote. Ko so obravnavali problematiko dvojezičnega vrtca v Prosenjakovcih, katerega obnova bo veljala 18 milijonov tolarjev in bo zanjo morala nekaj denarja prispevati tudi občina, pa je župan Franc Cipot svetnikom povedal, da se ne bo posebej ukvarjal s problemom adaptacije vrtca, saj gre za državno naložbo. Slednje potrjuje, da je lokalna samouprava že zaživela s polnimi pljuči. Lokalne probleme, nakupovanje avtomobilov in določanje plač so rešili, ker v državi za to nihče ne bi poskrbel. Otroški vrtci, šole, ceste in drugo pa niso predmet lokalne samouprave, saj je bila zato zmeraj pristojna država.

Boris Hegedüš

AJDOVŠČINA / KOVIN

Zapleta se zaradi premoženja

Stečajni upravitelj Kovinskega je zadržal opremo, ki jo je dobavil Kovin

Kovinarji v Ajdovščini zares nimajo sreče. Najprej sta polagoma začeli toniti dve družbeni podjetji, Kovinsko iz Ajdovščine in Tovarna poljedelskega orodja Batuje, ki sta prešli v upravo sklada za razvoj. Nato je prišlo do stečaja v TPO Batuje, aprila pa še v Kovinskem. Del zaposlenih je prevzelo »by-pass« podjetje Kovin, ki je dobro leto dejansko poslovalo, ne le posojalo žiroračuna. Po nedavni enotedenski stavki in izplačilu zahtevanih plač so lastniki Kovina sodišču predlagali stečaj. Za stečajno upraviteljico je bila imenovana Sonja Kalin. Več kot 40 zaposlenih delavcev je šlo na zavod za zaposlovanje.

Kaže pa, da brez zapletov z lastnino in premoženjem ne bo šlo, saj so te dni naročniki od Kovina zahtevali, naj jim dobavi bolnišnično opremo v vrednosti približno 20 milijonov tolarjev za eno od mariborskih bolnišnic. Opremo naj bi v glavnem že plačali, dobili pa je niso. Zadržal jo je stečajni upravitelj Kovinskega, ker Kovin doslej ni mogel dokazati, da je material za izdelavo te opreme, ki ga je dobil v skladiščih podjetja Kovinsko, plačal ali drugače kompenziral. Zadržali so tudi namakalne naprave za plačilo drugih terjatev, zato bosta morala stečajna upravitelja Kovinskega in Kovina najbrž z dogovorom razdeliti premoženje obeh podjetij.

V petek je potekel tudi rok, v katerem bi se moral Kovin odločiti za najem proizvodnih prostorov, ki jih je doslej uporabljal. Ker tega ni storil, so bili ti zaprti, elektrika pa izklopljena. Zanimanje za proizvodne prostore Kovinskega je veliko: lastniki Kovina so celo trdili, da gre za organizirano zaroto, s katero naj bi Kovinu te prostore odvzeli in jih oddali v najem drugim podjetjem.

Artur Lipovž

Državno odlikovanje za starosto zborovskega petja

BREŽICE - S slavnostnim koncertom treh pevskih zborov, tamburaškega orkestra in učencev brežiške galsbene šole, je Zveza kulturnih organizacij Brežice proslavilo 65 let druženja z glasbo in 80. rojstni dan Franca Baškoviča. Slavljenca, ki ima velike zasluge za razvoj zborovskega petja v občini, je ob jubileju predsednik Milan Kučan odlikoval s častnim znakom Republike Slovenije, glavni tajnik ZKO Slovenije Vojko Stopar pa mu je izročil Gallusovo listino.

(E. S.)

ZLOBČEVIH 70 LET

Mati mu je vsadila ljubezen do poezije

Zavzemal se je za veljavo Slovenije

SEŽANA - Sinoči je bila v prepolni dvorani Kulturnega centra Srečko Kosovel v Sežani slavnostna proslava ob 70-letnici slovenskega pesnika, pisatelja, politika, urednika, časnikarja, prevajalca in publicista Cirila Zlobca. Kaj zapisati ob obletnici človeka, kakršen je Ciril Zlobec, da ne bi izpustili kupa podatkov ali kakšnih pomembnih dejstev, brez katerih bi bila osebnost Cirila Zlobca nepopolna?

Prav na današnji dan (4. julija 1925), torej pred natanko 70 leti, se je v Ponikvah na Krasu rodil delavcu in malemu kmetu Albertu in njegovi ženi gospodinji Antoniji, rojeni Fabjan. Družbo mu je delalo sedem bratov in sester, kolikor jih je preživelo otroštvo. Cirilova mati je imela smisel za poezijo in te ljubezni se je Ciril, kot sam pravi, nalezel že z njenim mlekom. Upornega duha, kakršnega kaže Zlobec - med prijatelji Ciro - še danes, ko si nadeva na pleča sedmi križ, se je očitno navzel že v italijanski ljudski šoli, kjer so ga italijanske učitljice nenehno opozarjale s stavkom: »Qui si parla italiano.« (Tukaj se govori italijansko.). A tudi ljubezni do italijanskega jezika, ki ga obvlada do popolnosti. Zaradi literarnega delovanja in nacionalne zavednosti so ga italijanske oblasti leta 1941 izključile iz šole. Šolanje je lahko nadaljeval šele po vojni in leta 1953 je diplomiral na slavistiki. Vmes se je povezal z OF, nekaj mesecev so ga konfinirali v Abruzze, po kapitulaciji Italije se je takoj priključil partizanom in postal borec Kosovelove brigade. Znan je kot organizator partizanskega šolstva na Primorskem. Konec vojne je dočakal kot borec IX. korpusa v Trstu.

Po končanem študiju - vmes se je poročil z Veroniko Skok iz Prema, iz njunega, v vseh ozirih srečnega zakona, sta se rodila sin Jaša, tudi pesnik, prevajalec in politik, zdaj veleposlanik Slovenije v Bruslju, in hčerka Varja - se je začel uveljavljati v slovenskem in tujem javnem življenju. Kot umetnik, časnikar, urednik itd. Opravljal je tudi številne politične funkcije v slovenskem in takratnem jugoslovanskem političnem življenju. Vedno se je zavzemal za veljavo Slovenije v jugoslovanski politiki, zato je bil večkrat v nemilosti. Spomnimo naj samo na njegov upor proti tako imenovanim skupnim jedrom, ki jih je vsiljevala jugoslovanska (srbska) politika in razporoko Društva slovenskih pisateljev z Društvom jugoslovanskih pisateljev. To dejanje razumejo mnogi pri nas za napoved poznejšega osamosvajanja Slovenije.

Vsekakor je Zlobec, kot pravi sam, v prvi vrsti pesnik. Od prvih poskusov, zaradi katerih so ga Italijani izključili iz šole v Kopru, do znamenite zbirke Pesmi štirih leta 1954 in naprej se je nabralo 85 knjig raznih pesmi, pesniških zbirk, razprav, proznih del itn. Na včerajšnji proslavi so po recitalu sežanskih srednješolcev iz Zlobčevih del predstavili novitete, ki so izšle pri različnih slovenskih založbah. To so: Stopnice k tebi (zbirka 50 ljubezenskih pesmi), Skoraj himna (antologija 133 pesmi), monografija Marije Švajncer Ciril Zlobec pesnik ljubezni, miniaturka Mojih sedemdeset in razkošna izdaja dvanajstih pesmi, prevedenih v deset svetovnih jezikov z naslovom Ti, jaz - midva. Knjiga je opremljena z ilustracijami Klaudija Palčiča, ob njej pa je izšla tudi laserska plošča z glasbo Lada Jakše.

Vojko Cuder

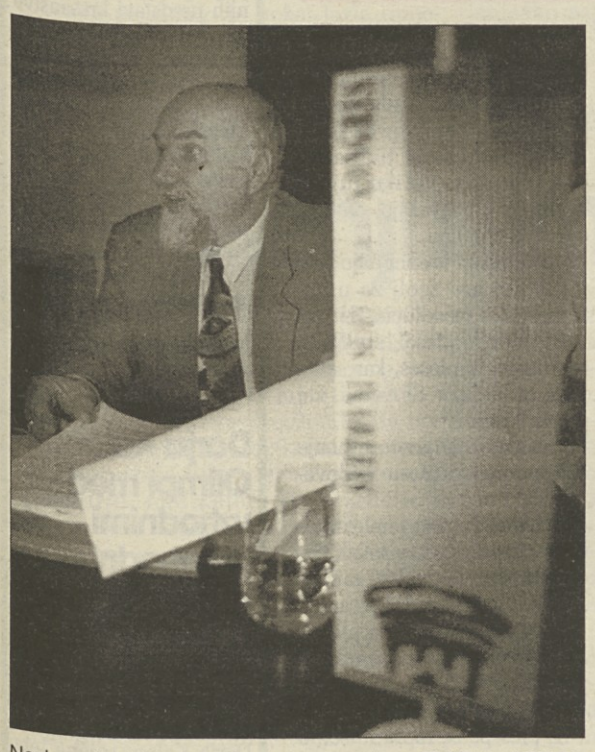

Novi predsednik je predstavil glavne naloge SSK (Foto: BOBO)

SSK / DRŽAVLJANSTVO BREZ STALNEGA BIVALIŠČA V SLOVENIJI

Slovenci v tujini naj dobijo poseben status

LJUBLJANA - Po izvolitvi za novega predsednika Svetovnega slovenskega kongresa, konference za Slovenijo, je njen novi predsednik Danijel Starman sklical tiskovno konferenco, na kateri je novinarje seznanil z glavnimi nalogami, ki si jih je zadal kongres. Včeraj popoldne je bila na sedežu SSK tudi primopredaja poslov med starim in novim vodstvom.

Na tiskovni konferenci, ki je bila pred tem, je Danijel Starman izrazil upanje, da bo prevzem potekal normalno, za dosedanjo predsednico **Ireno Mislej** pa je dejal, da se ne bo povsem umaknila iz kongresne dejavnosti.

Svetovni slovenski kongres vidi svojo identiteto ne le v povezovanju Slovencev na kulturnem ali folklornem področju, ampak zlasti v državotvornem povezovanju. S posebnim zakonom naj bi za Slovence po svetu dosegli poseben status, ki bi bil nekakšna vmesna stopnja med statusom slovenskih državljanov in statusom tujcev v Sloveniji. Slovenskim izseljencem naj bi država po vzoru Hrvaške in Italije omogočila državljanstvo, čeprav nimajo stalnega bivališča v Sloveniji, je dejal Starman. Glavni projekt, ki se ga bo lotil SSK, je gradnja doma slovenske državnosti oziroma parlamenta po zasnovi največjega slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika. Ta naj bi bil hkrati spomenik sprave in spomenik vsem žrtvam vojne in revolucije ter umrlim za samostojno Slovenijo leta 1991. S to zamislijo namerava vodstvo SSK seznaniti predsednika države, predsednika državnega zbora in predsednika vlade. Vsem trem predsednikom nameravajo tudi povedati, da se ne strinjajo s spremembo slovenske ustave, saj je, kot pravi Starman, nevarno ponujati slovensko zemljo državam unije, še posebno nevarno pa drugim tujcem. Zavzema se tudi za skrajšanje delovnega časa za starše po enoletnem porodniškem dopustu, in sicer tako, da bi staršem omogočili, da bi do tretjega leta otrokove starosti bili čimdlje z otroci. Sicer pa namerava SSK sodelovati z izseljeniško matico in katoliškim središčem.

Tiskovne konference sta se udeležila tudi podpredsednika SSK **Mili Kus** in **Janez Dular**. Slednji je označil zadnje zborovanje SSK v Celju kot zmago nad »prizadevanjem nekoga, ki bi rad videl razpad SSK«, do česar pa ni prišlo. Janez Dular je opozoril, da so v SSK zbrani tako nekdanji partizani kot domobranci. Po njegovem mnenju je bilo v javnosti tudi veliko podtikanj v zvezi s celjskim nastopom **Janeza Janše**. Janši v zagovor je Dular dejal, da je predsednik SDSS glasno nasprotoval predlogu, naj bi v vodstvo SSK izvolili predsednike strank, češ da se to ne obnese, kot, na primer, v olimpijskem komiteju.

»Janez Janša je pač med ustanovnimi člani SSK, plačuje članarino in zakaj ne bi bil v Celju,« je še dejal Janez Dular.Sicer pa se bo SSK financiral iz proračuna, deloma pa tudi s pomočjo sponzorjev.

Janja Klasinc

PROGRAM OBISKA JANEZA PAVLA II. JE DOLOČEN

Tisoč mašnih plaščev, petsto podobic in šestdeset pesmi za papeža

Slovenska škofovska konferenca pričakuje, da bo sveti oče svetniškega škofa Antona Martina Slomška razglasil za blaženega

LJUBLJANA - Papež Janez Pavel II. bo prihodnje leto prispel na obisk v Slovenijo 17. maja zvečer in se med verniki zadržal še cela dva dneva. Tako Slovenska škofovska konferenca kot tudi vlada Republike Slovenije sta se na ta tako pričakovani obisk že začeli pripravljati.

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit **dr. Alojzij Šustar** je konec letošnjega maja imenoval poseben odbor za pripravo papeževega obiska v Sloveniji. Vodi ga pomožni škof **Alojz Uran**, poleg mariborskega škofa **dr. Franca Krambergerja** pa so v njem še predstavniki iz vseh treh slovenskih škofij ter posebni odgovorni nosilci za področje pastorale, arhitekture, operative, financ, liturgije, logistike in medijev. Odbor bo sodeloval s podobnim odborom na državni ravni, ki ga je prejšnji teden imenovala slovenska vlada in ga vodi notranji minister **Andrej Šter**.

Kot so včeraj na tiskovni konferenci cerkvenega pripravljalnega odbora posebej poudarili, bo imel papežev obisk predvsem pastoralni značaj. Njegov osnovni namen je utrjevanje vere in zvestobe Cerkvi. Temu primerno bodo zato glavni poudarki dani 1250-letnici Karantanskega misijona, 1200-letnici oglejske sinode, ki je postavila temelje misijonskega delovanja v naših krajih, in tisočletnici Brižinskih spomenikov. Slovenska škofovska konferenca ob tem pričakuje tudi papeževo proglasitev škofa Antona Martina Slomška za blaženega. Zadnjo in dokončno besedo naj bi o tem letos novembra izrekla kongregacija v Rimu. Sicer pa program papeževega obiska, sestavljen po zelo natančnih vatikanskih pravilih, predvideva 18. maja osrednje srečanje v Ljubljani, na katerem pričakujejo od 200 do 300 tisoč vernikov. Istega dne popoldne naj bi se papež (verjetno v Postojni) sešel z mladino, ki naj bi mu prav na njegov rojstni dan pokazala, da smo Slovenci most med germanskim, romanskim, slovanskim in madžarskim svetom. Drugi dan obiska, v nedeljo, 19. maja, se bo papež sešel z verniki v Mariboru. Poleg pričakovane Slomškove beatifikacije naj bi srečanje s prekmurskimi evangeličani imelo tudi ekumenski značaj.

Predstavniki pripravljalnega odbora so še povedali, da so se priprave na ta visoki obisk, ki je tudi državniški, na nekaterih področjih že začele. Tako so že izdali nekaj molitev za to priložnost, razpisali natečaj za pesem, na katerega se je odzvalo 60 avtorjev, najboljšo pa bodo dali tudi uglasbiti. Jeseni naj bi stekle še nekatere druge akcije, kot na primer razširjanje približno 500 obhajilnih podobic, prevodi molitev v italijanščino in madžarščino, izdelava tisoč mašnih plaščev ipd. Seveda je bilo ob tem takoj slišati vprašanje o celotnih stroških papeževega obiska. Predsednik odbora Alojz Uran je odvrnil, da so o tem že govorili in se odločili v ta namen odpreti poseben račun. Sicer pa menijo, da na tako pričakovani papežev obisk ne gre gledati skozi denar. Njegov osnovni namen je namreč prispevati kar največ k večji povezanosti slovenskega naroda in ozdravitvi njegovih globokih ran, kar daleč presega vse organizacijske napore.

Robi Kovšca

Slovenija je zanesljiv gospodarski in politični partner

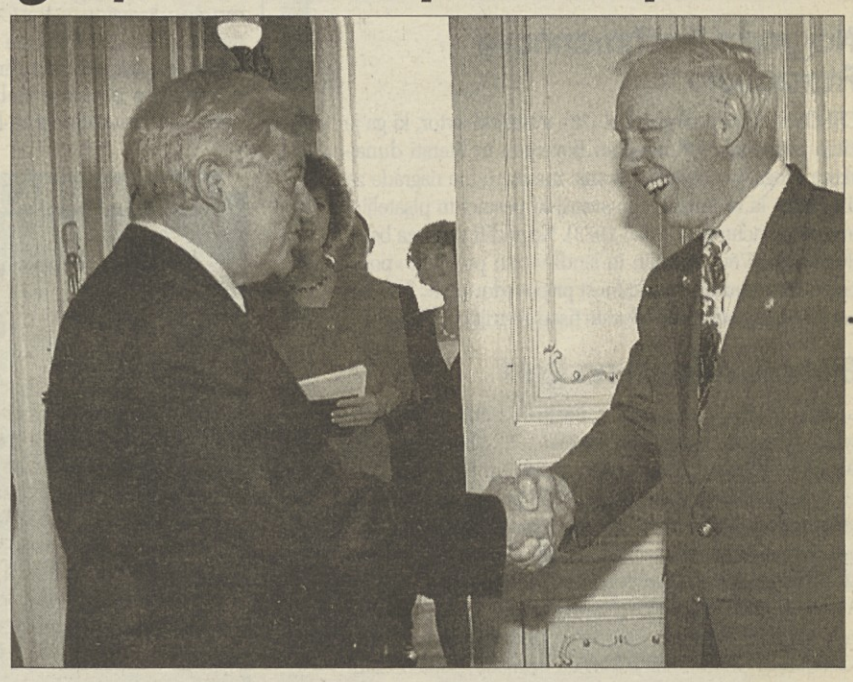

LJUBLJANA (STA) - Slovenski predsednik Milan Kučan je včeraj sprejel člana ameriškega kongresa slovenskega rodu Jamesa L. Oberstarja. V pogovoru, ki se ga je udeležil tudi ameriški veleposlanik v Sloveniji Allan Wendt, je Oberstar izrekel priznanje Sloveniji za uspehe, ki jih je po vzpostavitvi lastne države dosegla pri utrjevanju demokracije in uspešnega gospodarskega sistema.

Ameriški kongresnik meni, da je Slovenija v svetu že uveljavljena kot zanesljiv in stabilen politični in gospodarski partner, prepričan pa je tudi, da obstajajo možnosti za nadaljnjo širitev in poglobitev dobrih odnosov med Slovenijo in ZDA. Ameriški gost se bo med večdnevnim obiskom v Sloveniji v prihodnjih dneh sešel še z več predstavniki slovenske države, so se sporočili iz urada predsednika republike.

SLOVENIJA, ODPRTA ZA UMETNOST

Letos so ob likovnikih prišli še kritiki

SINJI VRH - Včeraj se je končala letošnja desetdnevna mednarodna likovna delavnica Slovenija, odprta za umetnost, ki je ena najpomembnejših slovenskih likovnih delavnic s številno mednarodno udeležbo. Ob pomoči strokovnih sodelavcev, sponzorjev in družine Vidmar, lastnice turističnega objekta na Sinjem Vrhu, (in mimo proračunskih sredstev) jo je letos že tretjič organiziral slikar Klavdij Tutta.

Letos je na delavnici sodelovalo 26 likovnikov iz **Avstrije, Brazilije, Bosne in Hercegovine, Francije, Hrvaške, Italije, Madžarske, Makedonije, Nemčije, Nizozemske, Poljske, ZDA** in **Slovenije**. Koncept delavnice je letos ponujal nekaj novosti. V njenem okviru so pripravili srečanje članov mednarodne zveze likovnih kritikov **AICA** z naslovom Vloga muzejev in zbirk v postsocialističnih družbah v tranziciji; srečanja so se udeležili predstavniki **Slovaške, Madžarske** in **Slovenije** (napovedanih je bilo sicer več predstavnikov). Člani AICA so kot skupen problem srednjeevropskih držav v tranziciji označili pomanjkanje oziroma neustreznost nacionalnih muzejev svetovne umetnosti 20. stoletja in sprejeli sklep o večjem javnem angažiranju na tem področju ter sklep o rednih letnih srečanjih članov AICA iz postsocialističnih srednjeevropskih držav. Letošnji novosti delavnice sta bila tudi izbor, ki je bil skrb nacionalnih selektorjev, in novi atelje, ki ga bodo tudi čez leto namenili mednarodnim izmenjavam likovnikov. Projekt so omogočila podjetja **Senk, Spenko, Duka, Mobiles, Prometej, Mlinotest** in številna druga. **(V. U.)**

Remigiusz Dobrowolski: Albanski pilot med pristankom v Bariju

NOVICE

Kiki Kogelnik v Ljubljani

V Mestni galeriji v Ljubljani bodo nocoj ob 20. uri odprli razstavo grafik, keramike in slik novejših datumov (pozna osemdeseta in devetdeseta leta) avstrijske umetnice Kiki Kogelnik. Razstava umetnice, ki se v svojih delih osredotoča na figurativnost, igrivost, grotesknost in ironijo, ki jih povezuje v humanistično sporočilnost, bo v Mestni galeriji na ogled do 14. avgusta. **(V. U.)**

Nagrada Bachmannove Franzobelu

CELOVEC (dpa) - Franzobel (28), avstrijski avtor, ki ga je žirija primerjala s Konradom Beyerjem in literati dunajskega kroga, je dobitnik letošnje mednarodne nagrade za literaturo, ki se imenuje po avstrijski pesnici in pisateljici Ingeborg Bachmann (1926-1973). Nagradili so ga za besedna kolaža Vonj po zelju in Jandl v čisti prozi, ki »posebno dobro izražata muzikalnost pripovedovanja«. Franzobel je kot nagrado prejel dvesto tisoč avstrijskih šilingov.

Bienale mladih na Reki

LJUBLJANA - V Moderni galeriji na Reki so v soboto odprli Bienale mladih 1995. Projekt je po šestnajstih izdajah z udeležbo mladih jugoslovanskih umetnikov (1960-1991) spet zaživel; letos se je v novih političnih razmerah umestil pod okrilje mednarodnega komiteja Bienala mladih ustvarjalcev Sredozemlja. Dela za reški bienale so izbrali nacionalni selektorji; iz Slovenije (selektorica Alenka Pirman iz galerije Škuc) bodo na razstavi sodelovali Mihaela Ciuha, Jiri Kočica, Damijan Kracina, Darij Kreuh, Žiga Okorn, Marija Mojca Pungerčar, Irena Romih, Mateja Sever, Mirko Simić in Strip Core. **(V. U.)**

Veliko zanimanje za obnovo Prada

MADRID (AFP) - Španska ministrica za kulturo Carmen Alborch je sporočila, da se je na natečaj za obnovo in razširitev madridskega muzeja Prado prijavilo skoraj 1700 projektantskih skupin iz šestdesetih držav. Nagrajenec natečaja bo znan junija prihodnje leto, dela, ki so ocenjena na dvajset milijard pezet (165 milijonov dolarjev), pa bodo začeli leta 1997.

GLEDALIŠČE / POGOVOR Z LENO KNIFIC IN NATAŠO TOVIRAC

Gib, ki prehaja v umetnost plesa

LJUBLJANA - Plesalki in koreografinji Lena Knific in Nataša Tovirac vodita plesni studio Intakt pod okriljem ŠOU, ki financira izobraževalni program in delno plesne projekte, ti pa so odvisni tudi od sponzorstva. Ob koncu sezone in šolskega leta so se včeraj predstavili s produkcijo v Lutkovnem gledališču, danes pa bodo pokazali predstavo Tri-o v izvirni koreografiji Nataše Tovirac.

Nataša Tovirac in Lena Knific (Foto: Damian Jermančič)

Z njima smo se pogovarjali o nastanku in delovanju studia ter o slovenskem prostoru sodobnega plesa. Leta 1992 so se Lena Knific, Nataša Tovirac in Grega Kamnikar hkrati vrnili iz šolanja v tujini, bili so si blizu po načinu razmišljanja, senzibiliteti, našli so skupni imenovalec v ustvarjalnosti in se združili, da bi v sodobnem plesu naredili nekaj novega, in zato znova obnovili delovanje Intakta.

Vsaka predstava je rezultat učenja sodobnega plesa in učenje je primarna funkcija vašega studia.

Lena: Mislim, da smo edini v Ljubljani, ki trenutno omogočamo kakovosten pouk sodobnega plesa študentom in dijakom, ki se želijo ukvarjati s tem, in ki poiščemo pedagoge, domače in tuje, ne glede na to, v kateri skupini ustvarjajo, da učijo. Sami pa se učimo pri nastajanju predstav, ki jih pripravljamo, tako da imamo možnost rasti in se razvijati tudi kot umetniki.

Nataša: Na vsak način poskušamo ostati odprti, ker je v prostoru slovenskega sodobnega plesa navada, da se ustvarjalce in plesalce predalčka, k nam na učne ure pa prihajajo plesalci tudi iz Kazine, Urške, PTL.

Se pravi, da je glavna zavora pri kakovostnem razvoju sodobnega plesa uniformiranje in zaprtost?

Lena: Da, ampak ne želimo se ukvarjati s tem, da nekdo pleše pri PTL, mi pa v Intaktu, ampak se želimo ukvarjati s plesom, delati predstave, iskati ideje za koreografije, se zanimati za ples. Ni pomembno, kako se opredeljujemo in kaj nas ločuje in podobno. Plesalci imamo ogromno skupnega, od baletnikov do džezerjev do sodobnih plesalcev; način, kako se izražamo, z različnimi izraznimi sredstvi in idejami, nas v bistvu ne ločuje, kajti vsi plešemo.

Nataša: Prvo leto, ko smo začeli zelo navdušeno sodelovati, smo si zadali cilje in se še nismo ukvarjali s tem, kdo smo v tem prostoru, kaj predstavljamo ali kam pripadamo. Po letu dni, ko smo spremljali odmeve na predstave, ki smo jih naredili, smo ugotovili, da nas uokvirjajo, postavljajo pod natančno določeno ime, Intakt, čeprav se nam ni zdelo, da mu pripadamo. Intakt je namreč obstajal že od leta 1987, pripadali pa so mu popolnoma drugi ljudje, s katerimi se nismo želeli identificirati. Za nas je Intakt prostor sodobnega plesa, ki smo ga želeli in ga še želimo oblikovati s svojimi idejami in ga mogoče tudi spremeniti. Prešli smo fazo enačenja z določenim terminom. Preprosto ni mogoče razumeti, da te enačijo z nekim imenom, če predstavo doživljaš kot plesalec in človek.

Kako občutite pomanjkanje denarja za kulturo?

Lena: ŠOU financira našo izobraževalno dejavnost in delno tudi plesne projekte. Sponzorji nam pogosto odklonijo pomoč, ko vidijo, da delamo pod okriljem ŠOU. Po eni strani smo zavarovani, po drugi pa nas gledajo postrani, ker si predstavljajo, da imamo ogromno denarja. Dokaza za to sta tudi občinstvo, ki ne obiskuje naših predstav, in kritika, ki ne piše o nas. Lahko rečem, da nas javnost ne upošteva oziroma celo obsoja.

Obe sta bili v tujini. Kako je to področje urejeno tam?

Lena: V tujini so plesalci še veliko bolj prepuščeni sami sebi, gre jim veliko slabše kot pri nas. Po končanem študiju se morajo boriti za možnost nastopa.

Nataša: V tujini si veliko bolj pomagajo med seboj, ker dejansko ne dobivajo denarne pomoči, pri nas pa je vedno mogoče dobiti denar.

Lena: Zunaj plesalci poleg plesa delajo, da se lahko preživljajo, in to profesionalni plesalci. Šele potem lahko ustvarjajo predstave, ki jih velikokrat tudi sami financirajo. Veliko tujcev prihaja v Slovenijo, da lahko tukaj delajo.

Nataša: Plesalci dajo vse, ker jim gre zgolj za umetnost. Če se odločiš, da boš v življenju plesal, sprejmeš ta izziv in plešeš, kar seveda ni lahko v Sloveniji, kaj šele v tujini.

Kakšno je javno mnenje o sodobnem plesu v Sloveniji?

Lena: Preveč intelektualno. Stvari držijo v rokah nekateri intelektualci, zato je ples postal že dolgočasen. Dogaja se celo to, da plesalci ne trenirajo več, ampak mislijo, da delajo. Plesalčev instrument je njegovo telo, za ples pa se mora miselno in telesno pripraviti.

Nataša: Ko dozoreva kot plesalec in koreograf, si vsak najde svoj način dela, vendar ne sme izgubiti spontanosti. Če se začneš zelo hitro ukvarjati s teorijo, namreč postaneš abstrakten in se začneš spraševati, kaj pravzaprav ples je. Bolje je, da preneham govoriti o tem, ker raje plešem.

Karla Železnik

LITERATURA / DRAGO JANČAR ŽE DRUGIČ ROŽANČEV NAGRAJENEC

Možnosti in blokade

NOVA GORICA - »Zbirka esejev Egiptovski lonci mesa z vso suverenostjo in odlično literarno energijo potrjuje Draga Jančarja kot enega najpomembnejših esejističnih piscev na Slovenskem,« je v obrazložitvi za Rožančevo nagrado dejal predsednik letošnje žirije Jaroslav Skrušny. Nagrado so v pristnosti številnih slovenskih pisateljev in pesnikov, članov Društva in drugih ljubiteljev slovenske leposlovne besede podelili v soboto na domačiji pokojnega slovenskega esejista Marjana Rožanca v Volčjem gradu pri Komnu.

Tokratna podelitev je bila tretja po vrsti. Prvo je leta 1993 prav tako prejel Drago Jančar za zbirko esejev Razbiti vrč; lanski nagrajenec je bil Jože Snoj. »Ključna tema Jančarjeve esejistične detekcije so možnosti in blokade, ki jih ta novi, v marsičem nerazvidni, nepredvidljivi in protislovni prehodni čas z vso silovitostjo postavlja pred življenje posamičnega in skupinskega človeka, posebej pred intelektualce in pisatelje, in še posebej na etični ravni, za katero vse kaže, da jo praktična politika docela postavlja v oklepaje,« je zapisano v obrazložitvi. Posebej je v Egiptovskih loncih mesa opazen esej Kratko poročilo iz dolgo obleganega mesta, v katerem avtor z naravnost grozljivo nazornostjo obnavlja tragični sarajevski fenomen kot stičišče samopašnosti, zločina in političnega cinizma epohalnih dimenzij.

Nagrajena zbirka Jančarjevih esejev je izšla v zbirki Brevir založbe Mihelač, ki skupaj s časopisom Dnevnik tudi podeljuje nagrado. V nasprotju z drugimi knjižnimi zbirkami, ki jih izdajajo pri Mihelaču, sta letos v zbirki Brevir izšli le dve

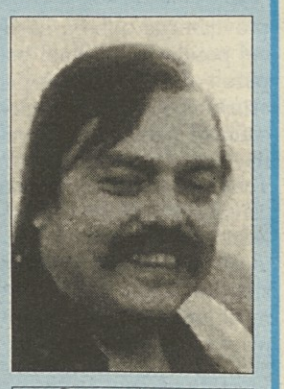

Drago Jančar

knjigi. Poleg nagrajenega Jančarja še knjiga izbranih esejev (izbor je opravil dr. Andrej Inkret) Marjana Rožanca.

Vojko Cuder

IZŠLO JE

Josef Holzer: Zgodovina Cerkve v stotih slikah

Družina, Ljubljana 1995, trda vezava, 420 str., 16 x 24 cm.

Pričujoče delo avstrijskega zgodovinarja, novinarja in teologa Josefa Holzerja je izšlo v originalu že l. 1979 pod naslovom Zgodovina cerkve v stotih reportažah in se osredotoča na zgodovino katoliške cerkve, ne pa tudi celotnega krščanstva. Za izhodišče je avtor izbral sto ključnih dogodkov, ob katerih je predstavil dvatisočletno zgodovino cerkve. Vsako poglavje je samostojna reportaža, v kateri Holzer razčleni tako vzroke kot posledice pomembnega dogodka iz preteklosti. Zaradi privlačnega, preprostega in neposrednega sloga pisanja, posrečenega združevanja dogodkov in idejnih tokov ter lucidnega povezovanja dogodkov in njihovih posledic je delo pritegnilo Franceta M. Dolinarja, ki je prevod priredil tako, da je nadomestil poglavji o širjenju krščanstva v Severni Evropi in spreobrnitvi Slovanov s poglavji o zgodovini krščanstva pri nas. V njih predstavi krščanstvo na slovenskem ozemlju pred naselitvijo Slovencev, pokristjanjevanje Slovencev, sveta brata Cirila in Metoda in protestantizem v slovenskih deželah. Poglavje o novih poteh v prihodnost pa je dopolnil s podatki o papežu Janezu Pavlu II. Dobili smo še en celosten in poljuden prikaz zgodovine cerkve, ki je primeren tudi kot dopolnilna literatura za dijake in študente. **(A. P.)**

Darja Kalan: Olimpi med vzhodnimi in zahodnimi miselnimi državami

RTV Slovenija, Ljubljana 1995, mehka vezava, 151 str., 14 x 22 cm.

Darja Kalan, rojena leta 1967, je leta 1992 na ljubljanski univerzi diplomirala iz sociologije in prejela za svoje diplomsko delo študentsko Prešernovo nagrado. V pričujočem delu osvetljuje mitološki svet starih Grkov, ki se je razvijal v smeri antropomorfizma, saj so bogovi popolnoma prevzemali človeško podobo. Nato prikaže transformacijo grškega mythosa v logos, ki opredeljuje Grke. S spremenjenim dojemanjem realnosti skozi racionalni red je namreč v šestem stoletju pred našim štetjem v Grčiji nastalo novo duhovno obzorje. Ob prikazu grške misli avtorica posega tudi v vzhodno filozofsko-mistično tradicijo, v prostor kozmičnih ciklov in mnogoterih razsežnosti, kjer ni razlike med znanostjo in religijo, mitom in dejstvom, objektom in subjektom. Zanimiva je primerjava grške književnosti, zaznamovane z zavestjo o tragičnem, z indijsko književnostjo, ki ne pozna tragičnega propada junakov. Nastanek grške tragedije avtorica povezuje s konfliktnim razmerjem med svetom, zasnovanim na božanskih načelih, in človekom, ki se začne čedalje bolj zavedati samega sebe. V epilogu avtorica ugotavlja, da smo dediči grškega duha, ki se soočamo z lastnimi zahodnimi ranami in kompleksi. **(A. P.)**

JAPONSKA / NAPAD NA ZRAHLJANE ŽIVCE

Tajfun, potres in zastrupitev

Pod zemeljskim plazom 6 mrtvih

TOKIO - Na svojo tehnologijo in način življenja do nedavnega ponosni Japonci so včeraj doživeli celo vrsto manjših šokov, ki so nedvomno še povečali napetost in strah. Najprej jim jo je zagodlo vreme s tajfunom, ki je v osrednjem Naganu terjal življenja šestih delavcev, ki so umrli pod zemeljskim plazom na gradbišču nekega predora.

Nato je strela udarila v potniško letalo japonske družbe ANA, prebila okno pilotske kabine in zanetila požar. Pilotu pa je uspelo zasilno pristati v Nagoji, ne da bi bil ranjen kdo od 94 potnikov in članov posadke. Potniki so bili seveda prestrašeni, ker so se bali, da je kdo ugrabil in preusmeril letalo. Prisilno pa je moral v Osaki namesto v Nagoji pristati tudi ameriški DC-10, ki mu je zmanjkalo goriva, ker je iz Honoluluja zaradi tajfuna porabil preveč goriva.

Ob vsem tem je Tokio še prizadel potres 5,6 stopnje po Richterju, v katerem pa je bilo le nekaj lažje ranjenih, gmotna škoda pa minimalna. Epicenter potresa je bil v Sagamskem zalivu, 120 kilometrov pod morjem, tako da so se poleg tokijskih zamajale tudi jokohamske stolpnice. Nekaj stekel je popokalo in ranilo ljudi, hujšega pa ni bilo. Seveda so se samodejno ustavili hitri vlaki šinkansen. Seizmologi so takoj pomirili ljudi s trditvami, da včerajšnji potresni sunek ni uvod v »veliki potres«, ki ga v Tokiu pričakujejo po letu 2000.

Da bi bila mera polna, je prišlo včeraj do nove zastrupitve v jokohamski podzemski železnici. V bolnišnico so sprejeli šest oseb, ki so se pridružile enaintridesetim predsinočnjim zastrupljencem prav tako iz jokohamske podzemske železnice. Zdravniki pravijo, da gre za zelo blago zastrupitev, hudih simptomov naj bi bil kriv predvsem strah ljudi, ki se bojijo, da bi pristaši Vzvišene resnice ponovili napad z živčnim bojnim strupom sarinom. Vsekakor pa so preiskovalci mnenja, da se kdo obešnjaško šali z zrahljanimi živci Japoncev.

VESOLJE / PRED DANAŠNJO LOČITVIJO ATLANTISA

Tiskovna konferenca v zemeljski krožnici

Ločitev bodo Rusi posneli s krova kapsule sojuz

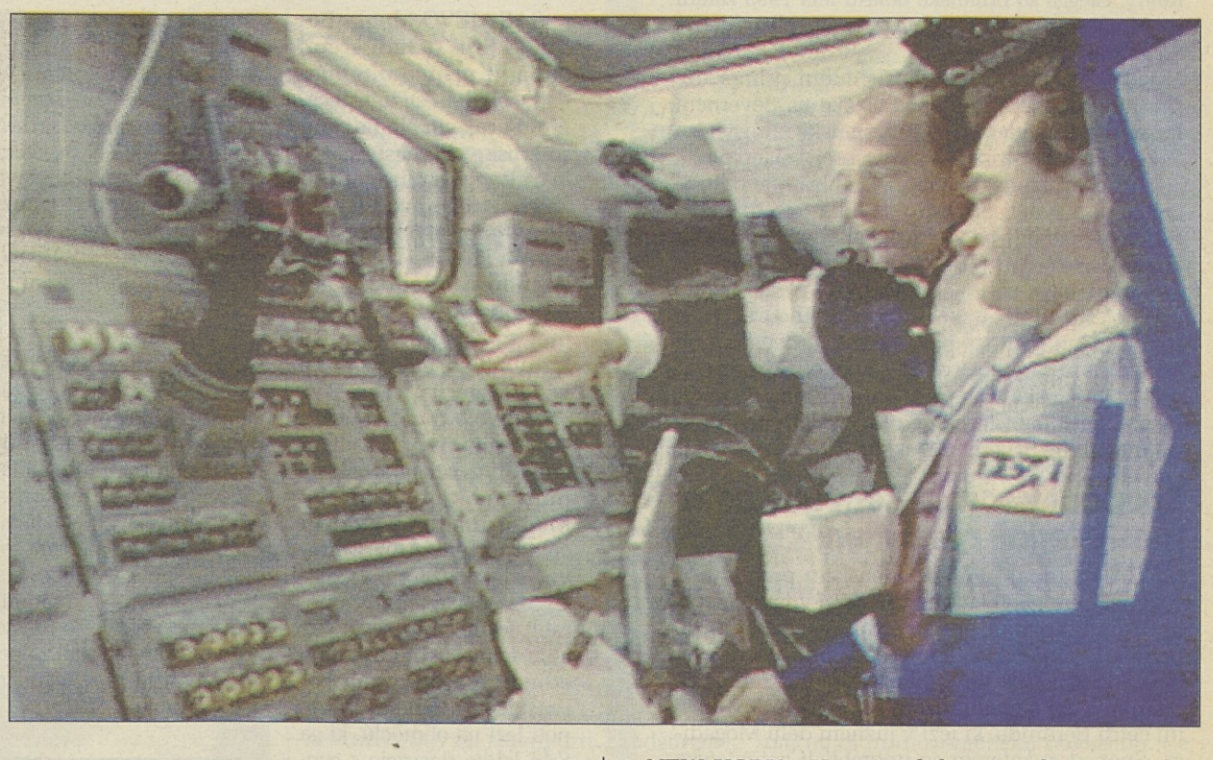

NEW YORK - Včeraj je bila v vesolju prva tiskovna konferenca, danes se bo ameriški vesoljski trajekt Atlantis ločil od ruske vesoljske postaje Mir in se v petek vrnil na Zemljo.

Novinarje, ki so v neposrednem televizijskem prenosu spraševali deset astronavtov in kozmonavtov, je še najbolj zanimalo, kako so premostili jezikovne težave in kakšne so fiziološke posledice dolgega bivanja v brezteznostnem stanju. Ameriški astronavt Norm Thagard, ki je na postaji Mir že več kot sto dni, je priznal, da mu prvih 72 ur sploh ni uspelo vzpostaviti dialoga s svojima ruskima kolegoma. Kasneje pa se je vse izboljšalo. Poveljnik Atlantisa Robert Gibson pa je poudaril, da so kljub globokim jezikovnim razlikam uspeli do potankosti izvesti ves načrtovan program. Jezikovne razlike prav tako niso povzročile psiholoških težav, ki so se jih nekateri bali.

Zvezda je bil seveda Norman Thagard, novi ameriški rekorder bivanja v brezteznostnem stanju, ki je povedal, da dve do tri mesečno bivanje v brezteznostnem stanju ne povzroča večjih težav. Vseeno pa si želi čimprejšnjega snidenja z ženo in otrokoma.

Današnjo ločitev Atlantisa bo spremljal pravi balet. Rusa Anatolij Solovjov in Nikolaj Budarin, ki sta zamenjala posadko postaje, se bosta namreč vkrcala v vesoljsko kapsulo sojuz, da bi posnela ločitev Atlantisa. To se bo, kot rečeno, zgodilo danes ob 13. po srednjeevropskem času, na dan največjega ameriškega državnega praznika.

JUŽNA KOREJA / NI VEČ UPANJA, DA JE KDO OD 236 POGREŠANIH ŠE ŽIV

V rušenju umrlo več kot 300 oseb

SEUL - Več kot 300 mrtvih bo po vsej verjetnosti končni obračun četrtkovega katastrofalnega rušenja seulske veleblagovnice Sampoong, ker se vedno pogrešajo 236 oseb in je malo verjetno, da so še žive. Prav zato so se oblasti odločile, da bodo začele ruševine odstranjevati s težko mehanizacijo. Večina teh pogrešanih je bilo v štirinadstropnih podzemskih prostorih, nad katere se je zrušila petnadstropna stavba. Pod zemljo so bile tri etaže namenjene parkiranju, ena pa prodaji živil. Po zadnjih podatkih je rušenje terjalo 106 življenj, 970 je ranjencev, med njimi so številni v kritičnem stanju, kot rečeno, pa pogrešajo še 236 oseb.

Južnokorejske oblasti so že aretirale štiri funkcionarje Sampoonga, ki so odgovorni za vse nepravilnosti pri gradnji. Stavbo so dokončali leta 1989, pred tem pa so brez gradbenega dovoljenja izkopali in uredili podzemeljska parkirišča in živilsko veleblagovnico, ko je bil nadzemeljski del že dokončan. S tem so osibili celotno strukturo, ki je bila med drugim grajena z nekakovostnim železobetonom.

IZRAEL / V NAJTOPLEJŠEM JUNIJSKEM DNEVU ZADNJIH STO LET

Katastrofalen gozdni požar pri Jeruzalemu

Škode je za več kot 20 milijonov dolarjev

ŠOREŠ (IZRAEL) - Najhujši gozdni požar v sedeminštiridesetletni zgodovini Izraela je v nedeljo opustošil borove gozdove in sredozemsko makijo zahodno od Jeruzalema, 37 oseb je bilo lažje ranjenih, za šest ur pa so za ves promet zaprli hitro cesto Jeruzalem-Tel Aviv.

Plamene je širil izredno močan veter, tako da se je požar že približeval zahodnim predmestjem Jeruzalema, kjer se je širil vonj po ožganem lesu, ulice Jeruzalema pa je zasipaval pepel. Na stotine ljudi je zapustilo naselja na prizadetem in ogroženem območju (na sliki AP). Najhuje je bilo v Šorešu, neke vrste kmečkoturističnem kibucu 10 kilometrov od Jeruzalema, kjer so plameni upepelili kakih 30 poslopij, v njih pa je poginilo tudi 70 tisoč piščancev in druga živina (kamele in osli).

Po prvih ocenah je nedeljski požar povzročil za 20 milijonov dolarjev škode, upepelil pa je 2 milijona dreves, ki so jih Izraelci sadili v prvih letih neodvisnosti. Vzroki požara niso znani, vsekakor pa prevladuje prepričanje, da ga je povzročil človek. Gasilci so mnenja, da je vsega kriv cigaretni ogorek, manj verjetna pa je teza, da bi požar namenoma podtaknili palestinski skrajneži. Vsekakor pa je do požara prišlo v najtoplejšem junijskem dnevu zadnjih sto let. Na stotine gasilcev, vojakov in prostovoljcev se je ob pomoči helikopterjev dolge ure borilo proti plamenom, dokler niso predsinočnjim požara omejili.

Desetkilometrski končni odsek hitre ceste Jeruzalem-Tel Aviv so za šest ur zaprli za ves promet, saj se je preko nje valil gost dim, cesto so obenem rabili gasilci in vojska. V kraju Neve Ilan so plameni poškodovali filmske studie. Izseliti so morali tudi nosečnice, dojenčke in porodnice iz neke bolnišnice. Po podatkih gasilcev je bila ognjena fronta dolga 11 kilometrov od Šoreša do naselja Beit Semeš.

Pogorišče sta si včeraj poleg predsednika Ezerja Weizmana ogledala tudi premier Rabin in finančni minister Šohat, ki sta obljubila, da bodo čimprej začeli s sanacijo pogorišča.

NOVICE

Izpustitev britanskega vojaka povzročila nemire v Ulstru

BELFAST (dpa) - Po desetih mesecih premirja na Severnem Irskem so včeraj v Belfastu in Londonderryju vnovič izbruhnili nemiri. Razlog za to je bila predčasna izpustitev britanskega vojaka Leeja Clegga iz zapora. Lee Clegg je namreč odgovoren za smrt mlade katoličanke Karen Reilly, ki je septembra 1990 skupaj z dvema mladeničema z ukradenim avtomobilom prebila cestno zaporo. Clegg je takrat izstrelil več nabojev, od katerih sta dva smrtno ranila takrat 18-letno Karen Reilly. Clegga so britanske oblasti leta 1993 zaradi neprimerne uporabe strelnega orožja obsodile na dosmrtno ječo.

Njegova obsodba je bila doslej edini primer dosmrtne obsodbe britanskega vojaka na Severnem Irskem. V ponedeljek pa je britanski minister za Severno Irsko Patrick Mayhew sprejel sklep o njegovi pogojni izpustitvi. Takoj po objavi te odločitve so se razvneli protesti v katoliški četrti Belfasta, demonstranti pa so med pohodom po mestu zažgali več kot dvajset avtomobilov. V Londonderryju se je v znamenje protesta zbralo več kot sto ljudi. Irski premier John Bruton in stranka Sinn Fein sta posvarila pred neugodnimi posledicami te odločitve za severnoirski mirovni proces, britanska vlada pa je prepričana, da predčasna izpustitev Clegga ne more »bistveno« vplivati na mir na Severnem Irskem.

Spopadi v somalskem glavnem mestu terjali pet življenj

MOGADIŠ (dpa) - Po večtedenskem premirju so v somalskem glavnem mestu včeraj vnovič izbruhnili hudi spopadi med sprtimi skupinami. Po podatkih somalskih oblasti je v njih umrlo pet ljudi, dvanajst pa jih je bilo ranjenih. Nemiri so izbruhnili po napadu razbojniških skupin v mestni četrti Bermuda, ki leži v južnem delu Mogadiša. Spopad, v katerem so uporabljali avtomatske puške in minomete, je terjal tri smrtne žrtve. V noči z nedelje na ponedeljek pa sta na mogadiškem letališču v spopadu dveh sprtih skupin umrla dva Somalca.

Ukrajina in Nemčija sprejeli dogovor o tesnejšem gospodarskem sodelovanju

BONN (dpa) - Nemčija in Ukrajina nameravata poglobiti gospodarske odnose. Jeseni se bo v Kijev odpravila nemška delegacija, ki bo z ukrajinskimi sogovorniki izdelala okvirni načrt za povečanje obsega gospodarskega sodelovanja med državama. Dogovor o tem sta včeraj v Bonnu sprejela nemški zvezni kancler Helmut Kohl in ukrajinski predsednik Leonid Kučma, ki je prišel na štiridnevni uradni obisk v Nemčijo.

Kancler Kohl je predsedniku Kučmi na uvodni tiskovni konferenci zagotovil, da bo Nemčija z vsemi močmi podprla obnovo njegove države. »Ukrajino bomo podprli v njenih prizadevanjih za reforme. Nemška zvezna vlada se zaveda, da so poleg Moskve na Vzhodu tudi druga glavna mesta, ki so vredna njene pozornosti,« je Kohl odgovoril na novinarsko vprašanje o nemško-ruskih odnosih. O konkretnih načrtih gospodarskega sodelovanja se ukrajinska in nemška stran še nista dogovorili. Sprva naj bi šlo le za »oblikovanje medsebojnih odnosov«, je na koncu dodal nemški kancler Kohl.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Srbska blokada konvojev s pomočjo ogroža Sarajevo

Modre čelade opozarjajo na zaostren položaj - Pot vodi le čez Igman

SARAJEVO (dpa) - Bosanski Srbi so tudi včeraj napadli pripadnike modrih čelad, ki so nameščeni v Sarajevu. Na Igmanu so srbske sile obstreljevale tri konvoje mirovnih sil Združenih narodov. Po navedbah poveljstva mirovnih sil ZN v Sarajevu so modre čelade na napad odgovorile z minometi: »Napadi na naše konvoje so očitno neke vrste strategija.«

Konvoje modrih čelad so po njihovih navedbah napadli z istega srbskega položaja kot v nedeljo. Med pripadniki modrih čelad ni bilo žrtev. Mirovne sile ZN za pot v Sarajevo že nekaj tednov uporabljajo nevarno cesto čez goro Igman, ki je trenutno edina pod nadzorom bosanskih vladnih sil. Del te poti leži na območju, ki ga Srbi lahko dosežejo s svojim topništvom. Oskrbo bosanskega glavnega mesta, ki ga Srbi oblegajo že 39 mesecev, je poveljstvo mirovnih sil označilo za kritično.

Ob tretji obletnici vzpostavitve zračnega mostu v Sarajevo, ki so ga 8. aprila letos zaradi nenehnih srbskih napadov prekinili, je predstavnik Visokega komisariata za begunce ZN (-UNHCR) položaj v Sarajevu označil kot brezupen. »Prek Igmana se nam je posrečilo v mesto prepeljati 140 ton moke, s čimer smo omogočili delovanje pekarne.« Za vnovično vzpostavitev zračnega mostu po mnenju predstavnika UNHCR ni upanja. Bosanski Srbi namreč letalom s humanitarno pomočjo nikakor nočejo zagotoviti varnosti. Po podatkih Združenih narodov so bosanski Srbi v preteklih mesecih v bližini letališča namestili tudi več protiletalskih raketnih sistemov. Na večini bosanskih bojišč so včeraj potekali le občasni manjši spopadi. »Neslavno izjemo« pa po besedah predstavnika ZN predstavlja muslimanska enklava Bihać na vzhodu Bosne, kjer so srbske sile napadle obrambno črto bosanskih vladnih sil, ki leži zahodno od mesta.

Tudi v tej enklavi je preskrba prebivalstva kritična. Trenutno je na tem »varovanem območju« 30 tisoč ljudi, ki jim zaradi pomanjkanja hrane in nenehne blokade človekoljubnih konvojev grozi lakota. Konvoja, ki sta prejšnji teden prispela v Bihać, sta pripeljala samo eno sedmino pomoči, ki jo je mesto potrebovalo v juniju, že prvi konvoj ta mesec pa so ustavili krajinski Srbi.

ANALIZA

Carl Bildt vzbuja upanje

LONDON - Skupina petih držav, ki si prizadeva izposlovati mir v Bosni, počasi izginja z obzorja, potem ko je zaradi nepopustljivosti sprtih strani izgubila verodostojnost. Štafetno palico v mirovnem procesu je zato prevzel odposlanec Evropske unije Carl Bildt, ki ga kljub dejstvu, da se razmere v Bosni vsak dan slabšajo, in dvomom o učinkovitosti enot za hitro posredovanje mednarodna skupnost podpira.

Skupino za stike so velike sile ustanovile pred več kot letom dni, potem ko so ugotovile, da morajo nujno uskladiti politiko do Bosne, če želijo preprečiti dokončen razkol v mednarodni skupnosti.

V vsaki od članic skupine za stike namreč ena od sprtih strani vidi zaveznico sovražnice, kar ruši ugled neodvisnih pogajalcev. Predstavnikom skupine zato ni preostalo drugega, kot da Bildtu dajo blagoslov za prevzem vodilne vloge v mirovnem procesu. »Uradne predaje ni bilo. Gre za nekakšen tihi sporazum,« je izjavil neki diplomat. »Skupina za stike se umika v ozadje, saj je jasno, da ima vsak nov obraz veliko več možnosti za uspeh.«

Tudi v neodvisnem Inštitutu za strateške študije menijo, da je že nekaj časa očitno, da je skupini za stike spodletelo. »Skupaj so le še zato, ker jim je nerodno priznati neuspeh,« je izjavil član instituta Michael Williams.

Bildt bo mir poskušal doseči na temelju dosedanje politike skupine za stike, ki jo je uskladil z zahtevami voditeljev Evropske unije. Še naprej bo zahteval delitev Bosne na dve približno enaki polovici, čeprav nihče ne pričakuje, da bodo Srbi privolili v takšen načrt. Poskušal bo izposlovati tudi premirje in srbsko priznanje Bosne, kar naj bi zmanjšalo napetosti in dodatno osamilo bosanske Srbe.

Diplomati menijo, da je nekdanji švedski premier idealna izbira za mirovnega posrednika, saj lahko dejansko nekaj naredi, hkrati pa odvrne pozornost od skupine za stike. Njegovega predhodnika lorda Owna je Washington potisnil na stranski tir, potem ko je Britanec Združenim državam očital, da so se odkrito postavile na muslimansko stran. »Največja Bildtova prednost je, da ne prihaja iz držav velesil in da ni lord Owen,« je dejal neki diplomat. Nova Bildtova vloga je razveselila tudi države EU, ki so v Bosno poslale svoje vojaške enote, na diplomatski ravni pa so ostale v senci skupine za stike.

Dilomati trdijo, da bo skušal Bildt te prednosti hitro vnovčiti. »Dobro ve, da se čas izteka in da imajo vse začetne prednosti zelo kratek rok trajanja,« je dodal diplomat.

Nicholas Doughty / Reuter

BEOGRAD

Zmaga v Atenah dvignila samozavest in napuh »sankcioniranih« Srbov

Veliko slavje na ulicah srbskega glavnega mesta - Evropski prvaki ukinjajo sankcije proti takoimenovani ZRJ - Kruha sicer ni dovolj, vendar so igre uspešno nadomestilo

BEOGRAD (Reuter) - Včerajšnja zmaga jugoslovanskih košarkarjev na evropskem košarkarskem prvenstvu v Atenah je izjemno povečala samozavest in ponos v vsej državi, potem ko Jugoslavija tri leta ni smela nastopati na svetovnih športnih prireditvah. Nedeljska zmaga je bila prvi veliki dosežek po prepovedi igranja.

Čeprav osvojitev zlate kolajne ne bo izboljšala trdega vsakdana Srbov zaradi ukrepov, jih je zmaga vendarle opogumila. »Smo narod, ki pokaže najboljše v najhujših razmerah,« je dejal Mihajlo Ranovčević, ko je s svojimi prijatelji proslavljal srbsko zmago v Atenah. »To je veliko zadoščenje za nas. Lahko nas tolčejo, kolikor hočejo, a nas ne morejo zlomiti do smrti,« je zagotovila vesela skupina in s tem ciljala na ukrepe ZN, ki trajajo že od leta 1992.

»Moja žena se je bila med tekmo pripravljena odpovedati kruhu za ves mesec, le da bi zmagala Jugoslavija. Na srečo imamo dovolj kruha,« je dodal Ranovčević.

»Ker smo zmagali v Atenah, sem ponosen, da sem Jugoslovan. Neupravičeno so nam prepovedali nastope na mednarodnih športnih srečanjih zadnja tri leta,« je dejal Gojko Lopar. »Prepoved športnega nastopanja je odpravljena in vsi so lahko videli, da smo narod, poln športnega duha. Ponosni smo, da smo to znova dokazali. Ves svet je lahko videl našo športno moč. Jugoslavija se vrača na svetovno prizorišče,« je ponosno sklenil Lopar.

Veliko Srbov je želelo, da bi Jugoslavija igrala v finalu s Hrvaško. To bi pomenilo, da bi se v finalu spopadli nekdanji soigralci. Saša Ilić je bil vesel in ponosen, da je Jugoslavija zmagala. »To je prvič, da so Hrvatje bežali. Ampak bežali bodo še naslednjih deset let. Ponosni smo, da smo Srbi,« je dejal Ilić ves žareč. Proslavljanje zmage in veseljačenje je včeraj v Beogradu trajalo dolgo v noč. Več kot 20 tisoč ljudi se je zbralo na glavnem trgu, avtomobili, ki so zapolnili vse mestne ulice, pa so bučno trobili zmagi v pozdrav.

Srbski vojaki na hribih okoli Sarajeva so včeraj nekaj sekund po koncu tekme v Atenah sprostili svoje strasti s petminutno topovsko salvo.

Močne topovske granate so razsvetljevale obzorje s topovskih položajev okoli Sarajeva. General Ratko Mladić, vojaški vodja bosanskih Srbov, je včeraj košarkarskemu moštvu čestital za neverjetni borbeni duh.

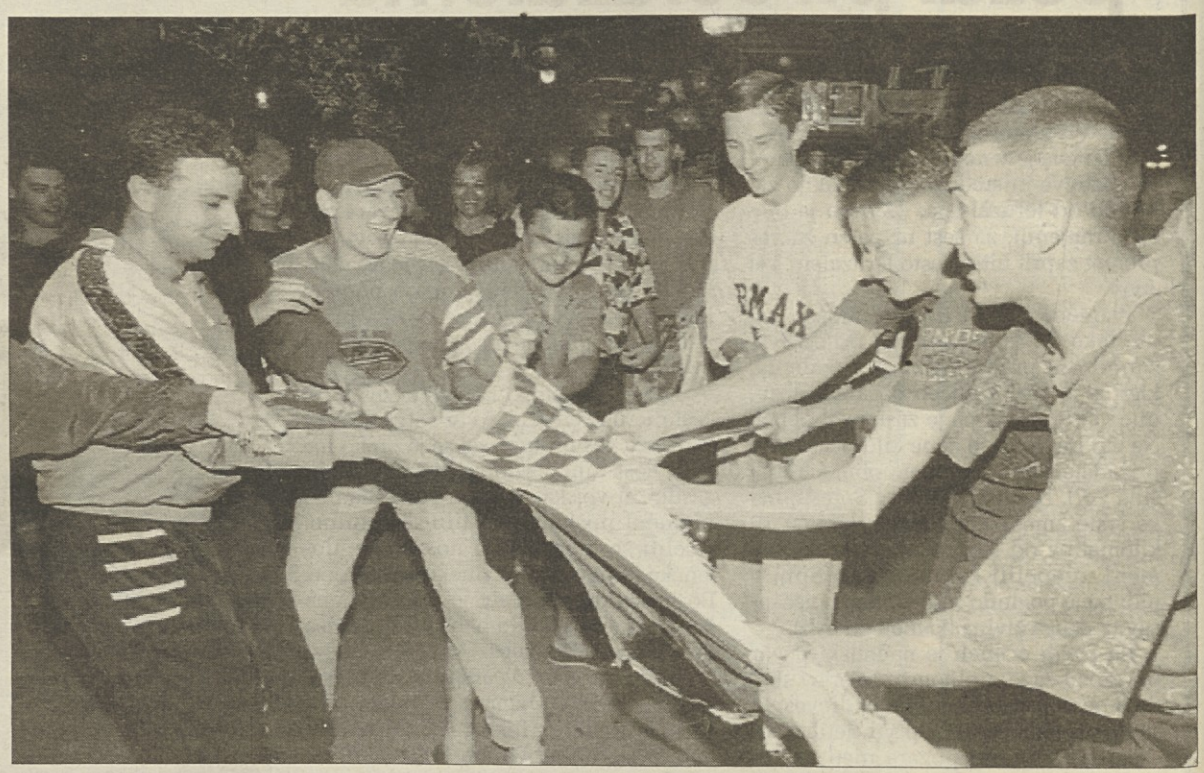

Slavje v Beogradu (Telefoto: AP)

ČEČENSKA KRIZA / ZADNJA MOŽNOST ZA POLITIČNO REŠITEV

Premier Černomirdin: Novih pogajanj ne bo

Dudajev naj odstopi in omogoči nove volitve, ali zapusti ozemlje SND

GROZNI (Reuter / AFP) - Včeraj se je v Čečeniji začel nov krog mirovnih pogajanj, ki potekajo pod pokroviteljstvom Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE). Tiskovne agencije so sporočile, da se je v noči z nedelje na ponedeljek predstavnik ruske delegacije nekje v čečenskem gorovju skrivaj sestal z uporniškim voditeljem, generalom Džoharjem Dudajevom. Po besedah ruskega premiera Viktorja Černomirdina, sicer zagovornika političnega reševanja čečenske krize, so ta pogajanja zadnja priložnost, da se sprti strani dokopljeta do sporazuma. Černomirdin, ki je po neuspelem poskusu rušenja vlade na notranjepolitični sceni nastopil precej bolj samozavestno, je novinarjem v Moskvi povedal, da »se enega kroga pogajanj ne bo«.

Mirovna pogajanja, ki so se začela prejšnji mesec, so bila predvčerajšnjim nenadoma prekinjena, najverjetneje zaradi nesoglasij pri vprašanju prihodnosti Dudajeva. Tiskovni agenciji Itar-Tass in Interfax sta navedli izjavo Arkadija Volskega, namestnika vodje ruske delegacije, ki je dejal, da je generalu Dudajevu pojasnil, da ima na voljo dve opciji - odhod z ozemlja Čečenije in ozemlja Skupnosti neodvisnih držav (SND) ter tako imenovano ničelno opcijo. V okviru slednje naj bi hkrati odstopili Dudajev in dva člana začasne čečenske vlade, ki ju je postavila Moskva, s tem pa bi bili izpolnjeni osnovni pogoji za razpis volitev, na katerih naj bi izvolili novo koalicijsko vlado. Če Dudajev ne bi dobil podpore čečenskih volilcev, bi moral zapustiti ozemlje Čečenije in SND. Černomirdin v trenutku, ko so ga novinarji zasuli z vprašanji, medtem ko si je ogledoval obnovljeno jaroslavsko postajo, očitno še ni bil seznanjen z izidom pogovorov Volski - Dudajevim. Na vprašanje o omenjenem sestanku je Černomirdin odgovoril: »Če je do sestanka prišlo, potem je vse v redu. Zdaj smo v obdobju, ko pogajanja potekajo v pravem ritmu, mi pa si ne smemo privoščiti nobene napake. Pokazati moramo več samoobvladovanja.« Premier, ki se je vseskozi zavzemal za to, da bi osebno nadzoroval potek mirovnega procesa, je med drugim pojasnil, da se bo udeležil pogajanj, če bo njegova navzočnost nujna.

Volski, ki se je v do tal porušeno čečensko prestolnico pripeljal z istim konvojem kot prvi čečenski pogajalec Usman Imajev, ni hotel novinarjem dati nobene izjave o tem, kako so potekali pogovori z Dudajevom. Rusija je sprva zavračala kakršenkoli kompromis z uporniškim generalom, ki ga je razglasila za veleizdajalca in za njim izdala tiralico. Po dolgem obdobju spopadov, v katerem je bilo ubitih na tisoče ljudi, pa je vendarle dobila priložnost tudi moskovska »mehka« linija. Med sedanjimi mirovnimi pogajanji je prvič v zadnjih sedmih mesecih zavladal krhek mir. Sprti strani sta se 20. junija uspeli dogovoriti o prekinitvi ognja in dan zatem podpisali podroben načrt, ki predvideva razorožitev upornikov in delni umik ruskih čet. Eni in drugi so se sicer že večkrat pritožili zaradi kršitev premirja, vendar to na splošno velja.

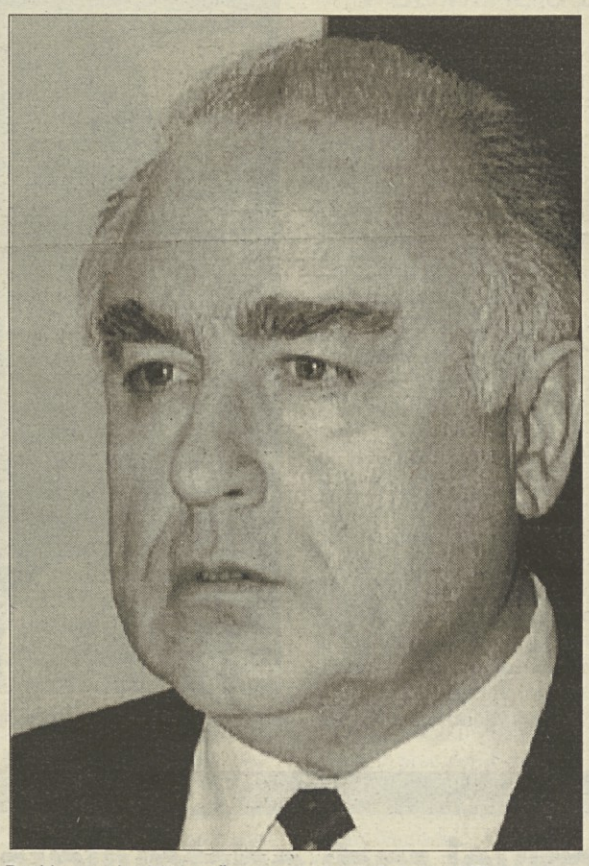

Ruski premier Viktor Černomirdin (telefoto: AP)

Vojaški viri so poročali, da je bilo včeraj ponoči 10 pripadnikov ruskih sil ranjenih, štirje pa so bili ubiti. Ruski tiskovni predstavnik je nasprotno stran obtožil, da je ponoči 26-krat kršila premirje, ter dodal, da so ruske čete na to odgovorile s topniškim ognjem. Povedal pa je tudi, da sta se sprti strani dogovorili za oblikovanje mešane skupine opazovalcev, ki bodo nadzorovali ustavitev ognja. Dogovorili so se tudi o neposredni radijski povezavi med ruskimi in čečenskimi poveljniki na bojiščih. Na ta način naj bi se izognili novim nesporazumom in provokacijam. Tass je sporočil, da so ruske enote na jugu Groznega odkrile šest velikih skladišč streliva, v katerih je bilo 440 tankovskih granat, 240 raket in več kot tisoč minometnih granat. Zasežena eksplozivna sredstva so uničili.

BLIŽNJI VZHOD

Umik Izraelcev se bo zavlekel

Mirovni sporazum zamuja roke

TEL AVIV/JERUZALEM (dpa) - Izraelski premier Jicak Rabin je v ponedeljek podvomil o skorajšnjem podpisu novega sporazuma o razširitvi palestinske avtonomije. V Jeruzalemu je izjavil, da bodo dogovor o naslednji fazi izpolnjevanja določil izraelsko-palestinskega mirovnega sporazuma lahko dosegli šele v naslednjih štirih mesecih.

Takrat izraelska stran morda ne bo več imela pomislekov glede varnosti. Zunanji minister Šimon Perez je pred frakcijo delavske stranke dejal, da se Izrael ne bo odpovedal svoji »varnostni suverenosti« na velikem delu Zahodnega brega in da se o tem sploh ne namerava pogajati. Dejal je, da bi popoln umik izraelske vojske iz mest zasedenega Zahodnega brega utegnil trajati deset mesecev. Županom izraelskih mest in naselij ob »zeleni črti«, meji med Zahodnim bregom in Izraelom, je zagotovil, da bodo pri nadaljnjih sporazumih s Palestinci upoštevali pomisleke številnih Izraelcev glede varnosti. Rabin je namignil tudi na gradnjo varnostne ograje na zeleni črti. Predstavniki palestinskih oblasti so izraelsko vlado pozvali, da naj čim prej nadaljuje pogajanja. Izraelski radio je poročal, da po besedah vodje pogajanj Saiba Arikata čakajo na nov pogajalski rok, ki naj bi ga določila izraelski zunanji minister Šimon Perez in vodja Palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat, ki naj bi se srečala že danes. Arikat je izjavil, da je palestinska stran na umik izraelske vojske iz mest zasedenega Zahodnega brega že pripravljena, saj v vlogi častnikov za zveze na predajo uprave že čaka štiristo pripadnikov Fataha. S sklicevanjem na neimenovane vladne vire je izraelski časopis Jediot Acharonot v ponedeljek poročal, da naj bi se izraelski umik začel v mestih Jenin, Tulkarm, Nablus in Kalkilija. Načrtujejo, da bodo volitve v Palestinski svet lahko izvedli že konec tega leta, v začetku prihodnjega leta pa naj bi se vojska umaknila iz Betlehema, Ramale in manjših arabskih naselij. Iz Hebrona, kjer vnovič prihaja do spopadov med Židi in Palestinci, se bo vojska umaknila na koncu.

Zahodni breg naj bi razdelili na dve regiji, ena pa naj bi bila tudi v prihodnje pod židovskim nadzorom. Območje pod palestinskim nadzorom naj bi bilo omejeno na mesta, predvsem pa naj ne bi bilo ozemeljsko povezano. Če bi palestinske varnostne sile hotele potovati v sosednje mesto, bi morale o tem obvestiti izraelske oblasti, ki naj bi obdržale tudi nadzor nad vsemi večjimi cestnimi povezavami.

31...

... milijard dolarjev je Evropska unija že vložila v Bližnji vzhod, odkar so sprte strani začele uveljavljati določila mirovnega sporazuma. Po besedah francoskega predsednika Jacquesa Chiraca, ki se je včeraj sestal z jordanskim kraljem Huseinom, Evropa zato zahteva tudi večjo politično vlogo na tem območju.

Sogovornika sta ugotovila, da bi bilo treba ustanoviti posebno institucijo, ki bi omogočila, da bi zbrana sredstva lahko začeli izkoriščati. Poleg tega sta voditelja razpravljala tudi o statusu svetega mesta Jeruzalema, novembrski konferenci Evropske unije in sredozemskih držav v Barceloni ter odpravi ukrepov proti Iraku. »Kar je dovolj, je dovolj,« je štiri leta trajajoče ukrepe proti Teheranu ocenil Husein. Chirac je odvrnil, da je odprava embarga mogoča, če bo Irak najprej izpolnil zahteve mednarodne skupnosti po razorožitvi.

(Reuter)

SE TERORISTI SELIJO V SUDAN?

Iranski verski učitelji v škripcih

MARJAN SEDMAK

Ozadje atentata na egiptovskega predsednika Mubaraka je v zadnjih sedmih dneh postalo vsaj politično nekoliko bolj pregledno. Na dlani je, da stoji za atentatom »fronta zavračanja« sporazumevanja med arabskimi državami in Izraelom, da so imeli organizatorji mostišče v Sudanu, da so del široko razpredene fundamentalistične fronte in da je eden najbolj ogroženih ciljev ob Mubaraku - glede na dejstvo, da je bil Kairo po Sadatu tisti, ki je s svojim vplivom varoval proces sporazumevanja - zdaj tudi vodja PLO Arafat.

Z atetatom je v ospredje »fronte zavračanja« stopil Sudan, ki je po informacijah tako egiptovskih kot tudi izraelskih obveščevalnih služb že lep čas oporišče najbolj radikalnega dela nasprotnikov sporazumevanja z Izraelom. Kaj se dogaja z Iranom, od koder v zadnjih sedmih dneh ni bilo slišati pozornosti vrednega odziva na atentat, katerega žrtev je bil Mubarak minuli ponedeljek v Adis Abebi? Če že, potem je bil ta odziv posreden: teheranski verski voditelji so ta čas vnovič potrdili »fatvo«, versko obsodbo, ki jo je pred skoraj sedmimi leti izrekel ajatola Homeini zoper indijskega pisatelja Salmana Rushdija, avtorja Satanskih stihov. Rushdiju, ki se še vedno skriva, poslej grozi, da bo padel kot žrtev islamskega fanatika, kajti smrtno obsodbo, ki jo je Homeini izrekel le malo pred smrtjo, sme opraviti sleherni vernik. Razlogov za razveseljivo dejstvo, da je Rushdi še vedno pri življenju, ne gre iskati samo v dobrem zavetišču, kamor se je skril indijski pisatelj, marveč tudi v tem, da je prava množica islamskih verskih mož po svetu izrekla mnenje, da je ta obsodba v navzkrižju s tradicijo strpnosti, ki naj bi bila sestavni del islama. Toda fatva je verska obsodba: nepreklicna je in zato Rushdiju slej ko prej grozi smrtna nevarnost.

Drugi razlog, zaradi katerega je indijski pisatelj še vedno živ, pa so iranske notranje težave, tiste, zaradi katerih se je Sudan tako nepričakovano in hrupno prebil v ospredje fronte zavračanja. Te težave so gospodarske (Iran je zdaj že tako zadolžen, da z izvozom nafte ni več kos servisiranju dolgov, in vodja parlamenta Ali Akbar Nateq-Nouri je nedavno tega izjavil, da je osem let spopadov z Irakom povzročilo škodo, ki je ne bo moč poravnati niti z osemdesetletnim naftnim izvozom), socialne (stopnja brezposelnosti narašča, narašča tudi inflacija, oboje pa povzroča čedalje hujšo socialno razlikovanje) ter moralne narave (korupcija, ki je bila v časih vladavine šaha omejena na birokratski vrh, je zdaj vsesplošna). Posledica vsega tega pa je, da je ravno tista socialna baza, ki je pomagala fundamentalistom na oblast, to je milijonsko prebivalstvo najbolj revnih predmestij, zdaj tako nezadovoljna, da je verski voditelji, ki so osnovna struktura aparata oblasti, ne morejo več mobilizirati. Nezadovoljni so poleg tega dinamični poslovni krogi - tako imenovani nacionalni kapital - ki so zaman pričakovali, da se bo po Homeinijevi smrti začelo obdobje liberalnega odpiranja. Nezadovoljna je nacionalna inteligenca, ki se čedalje bolj glasno upira fundamentalistični cenzuri, in po vsej verjetnosti je bilo opozorilo, da obsodba zoper Rushdija slej ko prej velja, namenjeno prav njej. In končno so nezadovoljne seveda tudi ženske, katerih nezadovoljstvo je v veliki meri prispevalo k padcu šahove oblasti; toda feredža, nekoč izraz upora zoper nasilnost zahodnjaškega načina življenja, ki je prehitro razbijal tradicionalne iranske družbene in družinske strukture, je zdaj le še simbol popolnega brezpravja žensk v družbi, zgrajeni na fundamentalističnih načelih. Vezivo, s katerim so svojo oblast utrjevali islamski verski učitelji in katerega bistveni sestavni del je bil upor zoper nadoblast zahodnih koncernov nad Iranom, je začelo popuščati, posebej še, ker se veča delež mladega prebivalstva, ki s časi pred letom 1978, ko je Homeini ukazal »naskočiti« ameriško veleposlaništvo v Iranu, nima več neposrednih izkušenj.

Teheran ima seveda še vedno dovolj moči in sredstev za izvoz fundamentalistične revolucije; le da ima očitno čedalje več težav sam s seboj. Fundamentalistični terorizem si je zato poiskal novo oporišče v Sudanu.

NOVICE

Greenpeace tudi v Sredozemlju

KALABRIJA (dpa) - Pripadniki organizacije za zaščito narave Greenpeace so včeraj prerezali ribiško mrežo neke italijanske ladje, ki je plula pred obalo Sicilije. Ladja je namreč po navedbah organizacije Greenpeace uporabljala vlečno mrežo, ki je merila kar sedem kilometrov. Po novih predpisih Evropske unije pa smejo ribiške ladje uporabljati le mreže, ki niso daljše od 2, 5 kilometra.

Norveška bo odpoklicala svojega veleposlanika iz Irana

OSLO (dpa) - Norveška vlada je včeraj napovedala, da bo v znamenje protesta proti iranskemu vztrajanju pri smrtni obsodbi britanskega pisatelja Salmana Rushdieja odpoklicala svojega veleposlanika iz Teherana. Vlada v Oslu bo poleg tega v Svetovni banki glasovala proti odobritvi novih posojil Iranu in hkrati ustavila vse programe, s katerimi podpira iransko gospodarstvo. William Nygaard, norveški založnik, ki je izdal Rushdiejeve Satanske stihe, je bil oktobra 1993 hudo ranjen v napadu, ki so ga najverjetneje zagrešili islamski skrajneži. Po okrevanju se je Nygaard javno zavzel za ostrejše ukrepe norveške vlade proti iranskemu vodstvu. Oslo je svojega veleposlanika v Teheranu Birgerja Byeja že konec januarja poklicalo na »posvetovanje«, veleposlanik pa je po vrnitvi na delovno mesto iransko vodstvo obvestil o zaostritvi diplomatskih odnosov. Po odpoklicu Byeja bo opravljanje diplomatskih poslov prevzel njegov namestnik.

Bruselj skuša preprečiti nov ribolovni spor s Kanado

BRUSELJ (dpa) - Evropska komisija je zaskrbljena zaradi izida najnovejših pogajanj s Kanado o vprašanjih ribolova v vodah Grenlandije. Evropska unija (EU) želi po dvoinpolmesečnih pogajanjih s kanadsko stranjo preprečiti nov spor z Ottawo. »Ni nam jasno, kaj imajo Kanadčani za bregom,« je evropska komisarka Emma Bonino včeraj izjavila v Bruslju. Aprila sta se Evropska unija in Kanada dogovorili o letošnjih kvotah ulova morskega lista. Takrat so tudi napovedali sedanji krog pogajanj. »Zdi se mi, da se skuša Kanada s pretvezo izogniti odgovornosti pri določanju kvot ulova,« je dodala Emma Bonino. Kanada naj bi neupravičeno obtožila Evropsko unijo, da ni ukrepala proti dvema ladjama neke države članice EU, ki naj bi kršili predpise o ulovu morskega lista, zdaj pa zavrača pogajanja o prihodnjih kvotah ulova morskega lista.

Jacques Santer o španskem predsednikovanju EU

MADRID (dpa) - Predsednik Evropske komisije Jacques Santer od španskega predsednikovanja EU pričakuje pomemben napredek v procesu evropskega združevanja. Po njegovem mnenju je Madrid prevzel predsedstvo EU v »pomembni fazi, ki bo odločila o tem, kakšna bo EU v 21. stoletju«. Poglavitni temi evropske politike bosta v naslednjih šestih mesecih priprava tretje faze gospodarske in denarne unije ter poglobitev odnosov s sredozemskimi državami, Latinsko Ameriko in ZDA. Poleg tega nameravajo izdelati tudi načrt za posodobitev sporazuma iz Maastrichta.

LONDON / ODLOČILNI DAN ZA BRITANSKEGA PREMIERA

John Major trdi, da ni ničesar prepustil naključju

Mračne vzporednice z zamenjavo Margaret Thatcher

LONDON - Tako kot leta 1990 tudi zdaj ni mogoče trditi, da ni več discipline v britanski Konservativni stranki, vendar tako kot pred petimi leti tla pod premierovimi nogami spodnašajo nasprotniki, ki se ne strinjajo z njegovo evropsko politiko, tako kot novembra leta 1990 pa bo o vodji stranke odločal izid glasovanja med konservativnimi parlamentarci.

Ironično je, da lahko Majorja doleti podobna usoda kot njegovo predhodnico Margaret Thatcher, ki se je po devetih najbolj razburljivih političnih dnevih po vojni morala posloviti od svojega položaja. Zna se zgoditi, da bo Major na koncu tedna brez zaposlitve. Njegova odločitev, naj o predsedniku odloča glasovanje, je politično tveganje, čeprav je naredil vse, da ne bi ponovil napak svoje predhodnice. Tako kot Michael Heseltine, na čigar izziv je morala odgovoriti železna lady, je tudi Majorjev izzivalec John Redwood nekdanji član vladnega kabineta. Za razliko od Thatcherjeve se je Major dobro pripravil na spopad in ničesar ni prepustil naključju. Nekdanja britanska premierka je bila prepričana, da bo enajst konservativnih parlamentarcev držalo svojo obljubo in jo na glasovanju podprlo. Prepričana je bila, da je njen uspeh zagotovljen, vendar je kar nekaj poslancev na tajnem glasovanju podprlo Heseltinea, tako da so Thatcherjevi zmanjkali trije glasovi za zmago v prvem krogu. Major se je že sestal s 329 parlamentarci, ki imajo pravico do glasovanja, njegov štab pa preverja njihovo vdanost premieru.

Največja napaka Margaret Thatcher je bila, da je preveč skrbno izpolnjevala naloge predsednice vlade in se je pred prvim krogom glasovanja odpravila v Pariz na vrhunsko srečanje o varnosti v Evropi. Nekateri zato menijo, da je Majorjeva udeležba na srečanju v Cannesu slabo znamenje. Redwood je začel svojo kampanjo, ko premiera ni bilo v Veliki Britaniji, posnetki iz Cannesa pa so kazali zaskrbljen Majorjev obraz. Njegov štab je prepričan o zmagi, saj je Majorju obljubilo podporo 165 od 329 poslancev. Kljub temu jih veliko še ni pozabilo dogodkov iz leta 1990, zato opozarjajo, da je Majorjeva zmaga vprašljiva. Politični analitiki menijo, da se bo premier umaknil, če bo proti njemu glasovalo sto parlamentarcev ali se glasovanja vzdržalo, če pa jih bo manj kot 80, bo bitko nadaljeval v prepričanju, da lahko en človek drži stranko skupaj. Thatcherjeva je takoj po tem, ko je za las izgubila potrebno večino za zmago v prvem krogu, izjavila, da se bo bojevala naprej. Ko se je vrnila v London, ji je mož Denis svetoval, naj odneha - vsaj tako piše v svoji avtobiografiji. Obiski pri zaveznikih so torej nekakšni znanilci črne prihodnosti. Čeprav so nekateri parlamentarci prisegali na zvestobo, niso verjeli v zmago železne lady, nekaterim ministrom pa so popustili živci. Premierka se je pogovarjala z vsakim posebej in nekateri so iz njene sobe odhajali skoraj jokaje, vendar so bili večinoma vsi prepričani, da ne more zmagati. 22. novembra je Thatcherjeva napovedala svoj odstop in tako se je končalo njeno enajstletno bivanje na Downing Streetu, od koder se je v solzah poslovila šest dni pozneje. Z žalostjo je ugotovila, da je v prvem krogu dobila 204 glasove, Major pa v drugem le 185. Heseltine je odstopil, na položaj predsednika vlade je bil imenovan minister za zunanje zadeve Douglas Hurd. Pet let po padcu Margaret Thatcher je spet slišati pozive »ustavite Haseltinea«, in če ga bodo res ustavili, ima Major zagotovljeno dolgo politično življenje. Veliko privržencev Thatcherjeve je prepričanih, da je levo usmerjeni Heseltine »morilec« nekdanje premierke in da se za njegovim karizmatičnim pročeljem skriva »telečja« politična odločnost. Je le ambiciozen, nima smisla za odgovornost, menijo njegovi nasprotniki. Tako kot leta 1990 je čedalje pogosteje slišati predlog, da bi bilo bolje, da bi o novem premieru odločali izidi volitev, ne le glasovi parlamentarcev. Letos so takšne zahteve še glasnejše, saj javnomnenjske raziskave kažejo večjo podporo laburistom. Alan Clarke, nekdanji minister in privrženec Thacherjeve, je v svojem dnevniku zapisal: »Zavedal sem se, kaj prinaša zamenjava premiera. Kako lahko strankin član spodnese stol predsedniku vlade le zato, ker je izračunal, da lahko izboljša svoj volilni položaj?«

Robert Woodward/Reuter

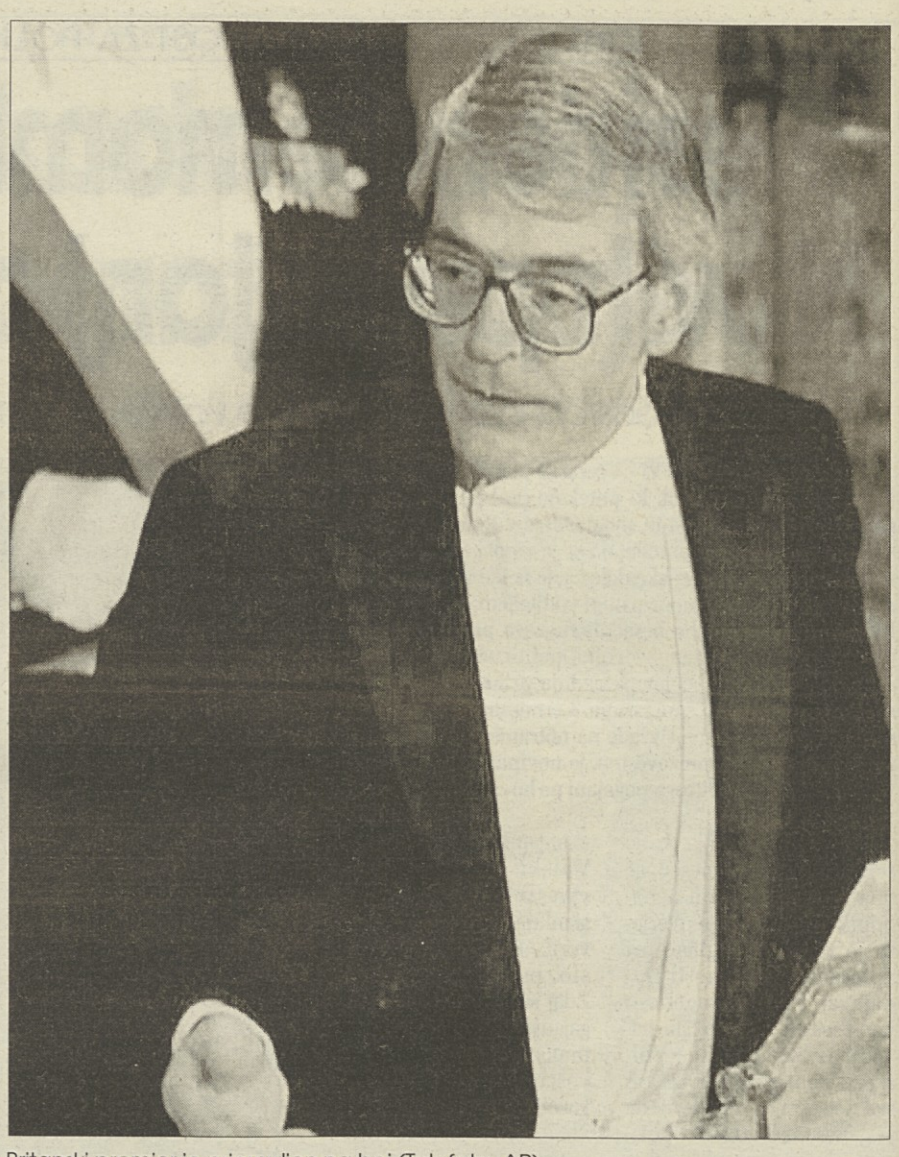

Britanski premier je pripravljen na boj (Telefoto: AP)

V OZADJU

Konservativci radi odstavljajo svoje predsednike

Dolga in burna zgodovina strankarskih volitev med torijci - Zamenjava na vrhu ni nujno porok za uspeh na volitvah

LONDON - Odnose v britanski Konservativni stranki že 150 let določa zakon močnejšega. Če vodja ni zmožen zagotoviti strankine politične suverenosti, mora svoje mesto odstopiti drugemu. Takšna usoda je doletela celo najmočnejše, med njimi sira Roberta Peela, ki je moral odstopiti leta 1846, in leta 1990 Margaret Thatcher. Danes se bo odločalo tudi o usodi premiera Johna Majorja, ki upa, da bo kljub črnim napovedim mnenjskih raziskav ohranil najvišji položaj v stranki. Majorjevi zagovorniki opozarjajo, da so se zamenjave predsednika stranke doslej izkazale kot pogubne, tisti, ki podpirajo izzivalca Johna Redwooda, pa poudarjajo, da so včasih potrebni najbolj boleči koraki, saj je tudi Major leta 1992 v podobnih okoliščinah zamenjal Thatcherjevo.

V 19. stoletju je zaradi Peelovega predloga o znižanju uvoznih dajatev prišlo do podobnega razdora v stranki, ki 28 let ni mogla sestaviti večinske vlade. Peel, ustanovitelj sodobne britanske policije, je lahko vladne odločitve uveljavljal le s podporo liberalcev, vendar je moral zaradi nezadostne podpore parlamenta irskemu zakonu razpisati predčasne volitve. Do razdora v stranki je prišlo tudi v začetku tega stoletja, ko jo je vodil premier Arthur Balfour. Na volitvah leta 1906 so zanesljivo zmagali liberalci. Leta 1956 je moral zaradi neuspešnega reševanja sueške krize odstopiti sir Anthony Eden, leta 1963 pa je dolgoletnega premiera Harolda MacMillana na dramatični strankarski konferenci odstavila lordska zbornica. Humeovo imenovanje je sprožilo nove spore v stranki, ki z novim predsednikom ni ničesar pridobila, zato so na splošnih volitvah leta 1964 zmagali Wilsonovi laburisti.

»Vsako drugo ali tretjo generacijo se stranka sooča s krizo identitete,« meni politični analitik Peter Kellner. Edward Heath, ki je Veliko Britanijo popeljal v Evropsko skupnost, je prvi strankarski voditelj, ki so ga konservativni člani parlamenta na hitro odstavili. Leta 1974 je zaradi velike stavke rudarjev prišlo do predčasnih volitev, ker naj bi državo vodil predsednik rudarskega sindikata Arthur Scargill, ne premier Heath. Presenetljivo so zmagali laburisti, ki so v spodnjem domu dobili štiri sedeže več kot konservativci. Že leto pozneje je na strankarskih volitvah za položaj predsednika kandidirala Margaret Thatcher. Njena zmaga je zaostrila odnose med najstarejšimi člani stranke, ki so v preteklosti odločali o predsedniku, in mlajšim članstvom. Leta 1990 se je zaradi svoje evropske politike in uvedbe nepriljubljenega davka na odrasle tudi sama sprla z nekaterimi člani stranke. Njen položaj je spodkopaval Michael Heseltine, nekdanji član njenega kabineta. Čeprav je v prvem krogu glasovanja zmagala, ni dobila zahtevane večine. Umaknila se je iz bitke in svoje zagovornike pozvala, naj podprejo njenega naslednika Johna Majorja.

Prav ironično je, da mnogi v Michaelu Heseltinu, sedanjemu ministru za trgovino in industrijo, vidijo moža z največ možnostmi, da zamenja Majorja, seveda če bo ta na današnjih strankarskih volitvah doživel poraz.

Gerrard Raven/Reuter

JUŽNI PACIFIK

Mavrični bojevnik ima pri svojem protestu tiho podporo Avstralcev in Novozelandcev

SYDNEY, WELLINGTON (Reuter, dpa) - Avstralski premier Paul Keating je včeraj v intervjuju za francoski časopis Libération izjavil, da Avstralija ne namerava nadzorovati, kaj počnejo posamezniki ali Greenpeace, vendar je zaskrbljena, če varnost ljudi ni zagotovljena. Franciji je zagrozil z možnostjo izključitve iz petnajstčlanskega Južnopacifiskega foruma, če bo Pariz še naprej deloval v nasprotju z željami in interesi tega dela sveta. Po Keatingovih besedah Avstralija ne načrtuje bojkota francoskega blaga, vendar ga ne bo preprečila, če se bodo zanj odločili avstralski državljani. Francozi se morajo zavedati, da je ogorčenje Avstralcev zelo veliko.

»S preizkusi jedrskega orožja daje Francija svetu vedeti, da bo na njene odnose z mednarodno skupnostjo v 21. stoletju vplivalo predvsem jedrsko zastraševanje. Dejstvo, da so tudi Združene države napovedale obnovitev jedrskih preizkusov, je gotovo le naključje. V času, ko hoče mnogo afriških in azijskih držav spore s sosednjimi državami reševati z grožnjami o uporabi raket, pa svetu ne bi moglo groziti nič nevarnejšega. Če bo kapitan Mavričnega bojevnika II mirovniškega gibanja Greenpeace proti koncu tedna svojo ladjo zapeljal v zaprto območje, bi ga moral ves svet odločno podpreti.«

Independent, London

Pozornost svetovne javnosti sta znova pritegnila avstralski in novozelandski premier, ko sta včeraj Francijo opozorila, naj ne uporabi sile proti protestniški ladji Greenpeacea. Novozelandski premier Jim Bolger je včeraj izjavil, da se bo Greenpeace sam odločil, ali bo njegova ladja plula na Mururoo, novozelandska vlada pa iskreno upa, da Francozi te ladje ne bodo napadli.

Ladja Rainbow Warrior II je namenjena na otok Mururoa, kjer bo protestno ovirala osem jedrskih poskusov, ki jih Francija namerava izvesti med septembrom in majem prihodnjega leta.

Napetost med Francijo in pacifiskima državama, ki sta najostreje nasprotovali novim francoskim poskusom, se torej stopnjuje. Strah, da bi se Greenpeaceovi ladji kaj zgodilo, je še večji zaradi incidenta, ki se je zgodil že pred desetimi leti. Takrat so namreč agentje francoske tajne službe v novozelandskem pristanišču Auckland razstrelili ladjo te organizacije naravovarstvenikov.

Francoska odločitev je izzvala proteste v Hirošimi (Telefoto: AP)

NOVICE

V Luksemburg še naprej s potnim listom

LUXEMBOURG (AFP) - V odgovor na odločitev Francije o ohranjanju obmejnega nadzora znotraj območja, za katerega velja schengenski sporazum, so se oblasti v Luksemburgu odločile, da bodo znova ugotavljale identiteto potnikov na meji s Francijo. »Luksemburg hoče s tem dokazati, da iz Francije v Veliko kneževino prihajajo ljudje z neurejenimi dokumenti,« je za AFP izjavil Guy Schleder, prvi svetovalec ministra za pravosodje. Poudaril je, da je tovrsten nadzor na obmejnem območju še vedno v skladu s schengenskim sporazumom o prostem pretoku ljudi, ki dopušča nadzor v 20 kilometrov širokem obmejnem pasu znotraj držav podpisnic. Francija je predlagala, da bi prehodno obdobje, po katerem naj bi odpravili nadzor na meji, podaljšali za šest mesecev. Da bi druge podpisnice prepričala o koristnosti tega ukrepa, je prejšnji četrtek sporočila, da je ta nujen zaradi učinkovitega boja proti nezakonitemu priseljevanju. Pariz je sklenil, da bo še naprej preverjal identiteto potnikov na državnih mejah, le pet od desetih podpisnic schengenskega sporazuma (Belgija, Nizozemska, Nemčija, Španija in Portugalska) pa je 1. julija odpravilo nadzor na državnih mejah. Čeprav je Luksemburg že odpravil nadzor nad belgijsko in nemško mejo, bo že konec tega tedna znova uvedel občasne preglede na meji s Francijo, je še poudaril Schelder. »Če Francija ne zaupa svojim sosedom, si tudi mi pridržujemo pravico pregleda potnikov, da bomo tako ugotovili, koliko ilegalcev prihaja iz Francije,« je še poudaril.

KOLESARSTVO / TOUR DE FRANCE

Jalabert oblekel rumeno majico

Francoz osvojil dragocene sekunde na letečih ciljih - Etapo v šprintu osvojil Cipollini

VITRE - Junak včerajšnje 235 kilometrov dolge 2. etape od Perros-Guireca do Vitreja je Francoz Laurent Jalabert, ki je ob dobrem sodelovanju svoje ekipe ONCE pobiral točke na letečih ciljih in tako na koncu etape zaradi časovne bonifikacije prihitel rojaka Jackyja Duranda ter oblekel rumeno majico.

Današnje slavje Laurenta Jalaberta je toliko bolj sladko, saj je minilo natanko leto dni od nesrečnega dogodka v zaključku etape v Armentieresu, ko se je pred Francozom nenadoma znašel »policist-fotoreporter«. Po hudem trčenju so Jalaberta odpeljali v bolnišnico in marsikdo je tedaj napovedoval konec njegove kariere.

Sicer pa je drugi del dirke potekal v znamenju lova na dvojico ubežnikov. Kakšnih 60 kilometrov pred ciljem je napadel Belgijec Vanderaerden, Danec Maassen pa mu je sledil in dvojica si je privozila prednost 40 sekund, ki pa so kopnele iz kilometra v kilometer. Zelo zanimiv je bil boj za tretje mesto in s tem dve točki v zadnjem letečem cilju v Châteaubourgu, v katerem sta se pomerila »branilec« majice Durand in »napadalec« Jalabert. Uspešnejši je bil slednji in Durand se je moral sprijazniti z dejstvom, da bo rumeno majico najverjetneje nosil le še do cilja v Vitreju. Kmalu po tem, ko so kolesarji zapustili Châteaubourg, je glavnina ujela oba ubežnika in stvari so se začele

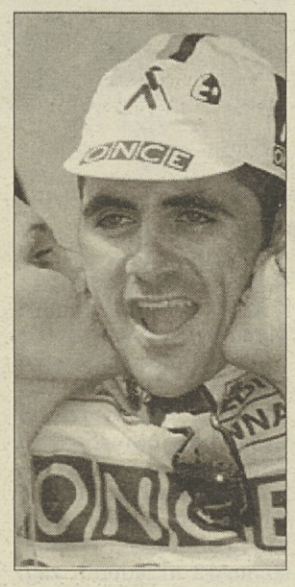

Novi lider Jalabert

odvijati hitreje glavnina pa je razpadla v dve večji skupini. Nekako 6 kilometrov pred ciljem je napadel Italijan Frattini, Jalabert pa se je nespametno, brez pomoči ekipe, sam podal v lov za Italijanom. Na srečo za Francoza je Italijanu kmalu zmanjkalo moči in oba sta se spet pridružila skupini. Dva kilometra pred ciljem sta napadla Italijan Fondriest in Danec Skibby, zatem ju je iz ozadja presenetil Ukrajinec Čmil in kot strela šinil mimo, vsi trije pa so s finišem začeli prezgodaj in kmalu so jih sprinterji ujeli. V zaključku je imel največ moči Italijan Mario Cipollini, ki je zmagal pred rojakom Givannijem Lombardijem in Uzbekom Džamolidinom Abdudžaparovom.

Danes bo na sporedu ekipni kronometer od Mayenna do Alencona dolg 67 kilometrov. Start prve ekipe bo ob 14. 30, zaključek pa predvidoma ob 17.25.

Izidi 2. etape: 1. Cipollini (Ita - Mercatone Uno) 5:26.35, 2. Lombardi (Ita - Polti), 3. Abdoujaparov (Uzb - Novell), 4. Baldato (Ita - MG Technogym), 5. Moncassin (Fra - Novell), 6. Hamburger (Dan - TVM), 7. Jalabert (Fra - ONCE), 8. Frattini (Ita - Gewiss Ballan), 9. Riis (Dan - Gewiss Ballan), 10. Gočenkov (Ukr - Lampre), 11. Thibout (Fra - Castorama), 12. Madouas (Fra - Castorama), 13. Lanfranchi (Ita - Brescialat), 14. Ozers (Lit - Motorola), 15. Brochard (Fra - Festina), 16. Martinello (Ita - Mercatone Uno), 17. Bugno (Ita - MG Technogym), 18. Tafi (Ita - Mapei GB), 19. Bortolami (Ita - Mapei GB), 20. Berzin (Rus - Gewiss Ballan) vsi v času zmagovalca.

Vrstni red po dveh etapah: 1. Jalabert 11:24.50, 2. Brochard + 0.05, 3. Thibout + 0.12, 4. Durand (Fra - Castorama) + 0.22, 5. Laurent (Fra - Castorama) + 0.24, 6. Mauri (Spa - ONCE) + 0.25, 7. Baldato, 8. Alex Zülle (Švi - ONCE), 9. Gonzales (Spa - Mapei GB) vsi + 0.26, 10. Andreu (ZDA - Motorola) + 0.27, 11. Rominger (Švi - Mapei GB) + 0.29, 12. Oučakov (Rus - Polti), 13. Lombardi + 0.31, 14. Bruyneel (Bel - ONCE) + 0.32, 15. Indurain (Spa - Banesto) + 0.34, 16. Ledanois (Fra - GAN), 17. Aparicio (Spa - Banesto), 18. Madouas vsi + 0.35, 19. Baldinger (Nem - Polti) + 0.36, 20. Abdoudžaparov + 0.37. (JuM)

TENIS / WIMBLEDON

Od favoritov se je najbolj mučil Ivanišević

Martina izločil po petih setih V četrtfinalu prvič Japonec

LONDON - Na teniškem turnirju v Wimbledonu se je prvič v četrtfinale uvrstil japonski igralec. Shuzo Matsuoka v dvoboju 4. kroga velike priložnosti ni zamudil in je po treh setih igre premagal nepostavljenega Američana Michaela Joycea. Srečen je tudi 27-letni Nizozemec Jacco Eltingh, ki je premagal sedmega nosilca, Južnoafričana Waynea Ferreiro, v četrtfinalu pa se bo pomerili s predlanskim zmagovalcem in prvim igralcem na svetu Agassijem. Agassi je brez težav ukrotil Nemca Alexandra Mronza. »Psihološko se počutim 10:10, žogico pa zabijam 9:10«, je dejal Američan.

Jeff Tarango bo drago plačal sobotni »show« med dvobojem z Mronzom.

Ostali »težki kalibri« si uspešno premostili osmino finala. Največ dela je po pričakovanjih imel Hrvat Goran Ivanišević, ki je Todda Martina odpravil šele po petih nizih igre. Boris Becker, Pete Sampras in Jevgenij Kafelnikov so se po wimbledonski travi sprehodili kot na izletu v naravo. Belgijski orjak Dick Norman je bil proti »Bum bumu« kot nebogljeni palček. Trikratni zmagovalec londonskega turnirja za veliki slam se je potil le v prvem setu, v katerem je podaljšano igro dobil z 8:6.

Zaradi žalitev na račun francoskega sodnika Rebeuha bo moral plačati 10 tisoč dolarjev globe, 5000 jih bo odštel, ker je zapustil igrišče, 500 pa zato, ker se je prerekal z gledalci. To je sklep angleških prirediteljev, vendar pa lahko Taranga doleti še hujša kazen, celo doživljenjska diskvalifikacija.

Začunda je bil tokrat bolj zanimiv ženski spored. Mary Joe Fernadez je velika prijateljica Davenporotove. V prvem setu je bilado nje še preveč prizanesljiva. V 12. igri si je zapravila kar šest zaključnih žog. Po zmagi v tie breaku je bilo zanjo v nadaljevanju vse lažje. Jana Novotna je po prvem setu proti Avstralki Bradtke (6:0) povsem izgubila koncentracijo. Dvoboj je osvojila šele po treh setih. Anke Huber je resno zaposlila Sanchezovo.

Moški, osmina finala: Agassi (Zda, 1) - Mronz (Nem) 6:3, 6:3, 6:3, Kafelnikov (Rus) - Krickstein (Zda) 6:3, 6:3, 6:2, Eltingh (Niz) - Ferriera (Jar) 6:4, 4:6, 7:6 (7:4), 6:3, Matsuoka (Jap) - Joyce (Zda) 6:3, 6:2, 6:4, Becker (Nem, 3) - Norman (Bel) 7:6, 6:3, 6:4, Pioline (Fra) - Korda (Čes) 7:6, 6:3, 6:2, Sampras (Zda) - Rusedski (Vbr) 6:3, 6:3, 7:5, Ivanišević (Hrv, 4) - Martin (Zda, 14) 6:4, 7:6 (7:4), 6:7 (5:7), 7:6 (7:3). Četrtfinalni pari: Agassi - Eltingh, Becker - Pioline, Kafelnikov - Ivanišević, Matsuoka - Sampras.

Ženske, osmina finala: Schultz (Niz, 15) - Basuki (Indo) 6:3, 6:1, MJ Fernandez (Zda, 7) - Davenport (Zda) 7:6 (8:6), 6:1, Novotna (Čes) - Bradtke (Avs) 6:0, 5:7, 6:4, Sabatini (Arg) - Raymond (Zda) 6:0, 3:6, 7:5, Graf (Nem, 1) - Gorrochategui (Arg) 6:0, 6:1, Date (Jap, 6) - De Swardt (Jar) 6:1, 2:6, 6:2, Martinez (Spa, 3) - Kamstra (Nit) 6:2, 6:3, Sanchez (Spa, 2) - Huber (Nem, 9) 7:5, 6:4. Četrtfinalni pari: Sabatini - Martinez, Graf - Fernandez, Schultz - Sanchez, Novotna - Date.

NOVICE

Svetovni rekord v teku na 2.000 m

PARIZ - Alžirec Nouredinne Morceli je sinoči v Parizu s časom 4.47.88 dosegel nov svetovni rekord v teku na 2.000 metrov. Prejšnji rekorder je bil Maročan Said Aouita s časom 4.50.81. Dosegel ga je 16. julija 1987.

Don Nelson trener Knicksov?

NEW YORK - Šesti najuspešnejši trener v zgodovini lige NBA Don Nelson, ki je bil trikrat izbran za trenerja leta v najmočnejši svetovni ligi, je dobil ugodno pogodbo od New York Knicksov, ki so po odhodu Pata Rileyja ostali brez trenerja. Nelson naj bi pogodbo podpisal v četrtek. Tako bo za vsako sezono v New Yorku bogatejši za dva milijona dolarjev.

Goldberger prvi na DP

STAMS - Zmagovalec svetovnega pokala smučarjev skakalcev v minuli zimi Andreas Goldberger je zmagal na avstrijskem poletnem državnem prvenstvu v Stamsu. S skokoma 109 in 105 metrov ter 245.7 točkami je prehitel Schwarzenbergerja (239.5 točk, 108 in 104 metra) in Höllwartha (219.3 točke, 100.5 in 100.5 metra).

Freiholz v Oberwiesenthalu

OBERWIESENTHAL - Švicar Sylvain Freiholz je zmagal na mednarodni tekmi skakalcev na napravi v Oberwiesenthalu. S skokoma 92 in 92.5 metra (688.2 točke) je premagal Nemca Gerda Siegmunda, tretji pa je bil drugi Švicar Stefan Zünd.

Brazlici prvakii po 11-m

KAPFENBERG - Brazilski nogometni veterani so v finalu Masters Mundiala, neuradnega svetovnega prvenstva za veterane, v avstrijskem Kapfenbergu po enajstmetrovkah premagali Argentino s 3:2. Nekdanji nogometni zvezdniki iz Brazilije so tako še tretjič osvojili neuradno SP za veterane (pokal Pele ali Masters Mundial).

Spominili so se Escobarja

BOGOTA - Več kot 50 tisoč ljudi se je v Kolumbiji poklonilo spominu nogometaše medellinskega Macionala in državne reprezentance Andresa Escobarja, ki ga je 2. julija lani s strelom iz pištole pred neko diskoteko smrtno ranil neki pijanec. Escobar se je bil tedaj pravkar vrnil iz ZDA, kjer je z reprezentanco sodeloval na nogometnem SP, kjer so Kolumbijo izločile ZDA prav po Escobarjevem avtogolu.

Slavko Svetičič izginil

ISLAMABAD - Tomaž Jamnik je iz Pakistana sporočil, da je slovenski alpinist Slavko Svetičič 20. junija izginil pri poskusu samostojnega vzpona na zahodni steni Gaserbruna IV. Njegovi spremljevalci in člani korejske odprave so naslednje dni, kadar je vreme dovoljevalo, opazovali stene in greben, 26. junija tudi s helikopterjem, toda neuspešno. Zaradi narave gore in padavin ter plazov so izgubili vsako upanje, da bi bil Slavko Svetičič še živ ali da bi ga lahko našli.

Kmalu nogometna univerza?

ŽENEVA - Generalni tajnik FIFE Joseph Blatter upa, da bo v naslednjih letih zagledala luč dneva nogometna univerza. Na njej naj bi poučevali predvsem organizacijske osnove (končno!). Pri FIFI načrtujejo še t.i. »Hall of Fame« v slogu košarke, ameriškega footbala, bezbola in hokeja, ki svoj zgodovinski hram že imajo v Združenih državah.

ODBOJKA / ZAKLJUČNI DEL WORLD LEAGUJA V BRAZILIJI BOLJ ZA DENAR KOT ZA PRESTIŽ

Zakrpano italijansko selekcijo bodo vsi skušali presenetiti

Zorzi na dopustu, Velasco izbral njegove naslednike - Domačini favoriti?

BELO HORIZONTE - Ali sledi odbojka slabemu zgledu nogometa? World League spada med tiste prireditve, ki bi jih italijanski, pardòn argentinski čarodej Julio Velasco, rade volje črtal iz mednarodnega koledarja. Glede na bajne nagrade, ki jih dobijo nastopajoči pa se morajo z igranjem prestižno manj pomembnega tekmovanja sprijazniti vsi. Toda pri tem bi vseeno nastopajoče razdelili na dva bloka. Na enem so Južnokorejci in še posebej Kubanci, ki imajo med letom manj zahtevne nastope in jim je World League vrhunec sezone. Pomembna vitrina je bila World League tudi za tiste reprezentance, ki si šele utirajo pot v vrh svetovne odbojke, recimo Grčijo in Španijo, ki sta sicer izpadli že v kvalifikacijah.

Povsem drugače gledajo na svetovno ligo evropski asi, tisti, ki igrajo v italijanskem prvenstvu. Zanje je World League samo neverjetna muka po naporni sezoni in verjetno bi se marsikateri raje sončil kot pa se še trudil za šop zelencev. Spomniti se moramo tudi, da je prav v Italiji v preteklosti bilo več polemik, ker naj bi odbojkarska zveza ne poravnala vseh svojih obveznosti (beri računov) do igralcev. Prav zaradi vse večjega števila nastopov je Velasco v Brazilijo odletel z »eksperimentalno« reprezentanco, v kateri ni nosilcev igre moštva, ki je lani osvojilo svetovno prvenstvo. Čisto pravilno, saj bi sicer Cantagalli, Zorzi in ostali do najpomembnejšega in še neuresničenega cilja, olimpijskih iger dejansko ne počivali. Bo mlada vrsta »azzurrov« znala upraviciti vlogo velesile? Naloga je zelo težka. Nasprotniki so trdno odločeni, da trenutno slabost (?) Italijanov pridno izkoristijo. V prvi vrsti so seveda domačini Brazilci, ki lahko računajo na podporo domače publike (med lanskim ženskim SP je v Belu Horizonteju domače ljubljenke bodrilo 25 tisoč ljudi!) in seveda na igralce, ki so kljub lanskemu spodrslaju konec koncev nosilci olimpijskega odličja. Medtem je tudi postalo jasno, da bodo brazilski reprezentantje vsaj še eno sezono ostali doma (verjetno do Olimpiad v Atlanti): pokroviteljstvo nad celotno zadevo si je prevzel Banco do Brasil, zanimivo pa je, da so najboljše igralce enakomerno porazdelili po več ekipah.

Zelo nevarni znajo biti Rusi, brzkone edini, ki so v zadnjih letih bili proti Italiji večkrat uspešni. Posebno poglavje je seveda neskončni dvoboj s Kubo. Zmaga nad karibsko ekipo je leta 1990 »azzurrom« odprla stezo v odbojkarski Olimp in odtlej so srečanja proti Despaigneu in »compañerosom« vedno bila izredno razburljiva.

Bolgarija, ki sicer proti Italiji ne bo igrala, ker se je z njo že srečala v kvalifikacijah, je slej ko prej odvisna od muh svojega asa Ljuba Ganeva, majhno neznanko (a le prve stopnje, z lažjo rešitvijo) pa predstavlja Južna Koreja.

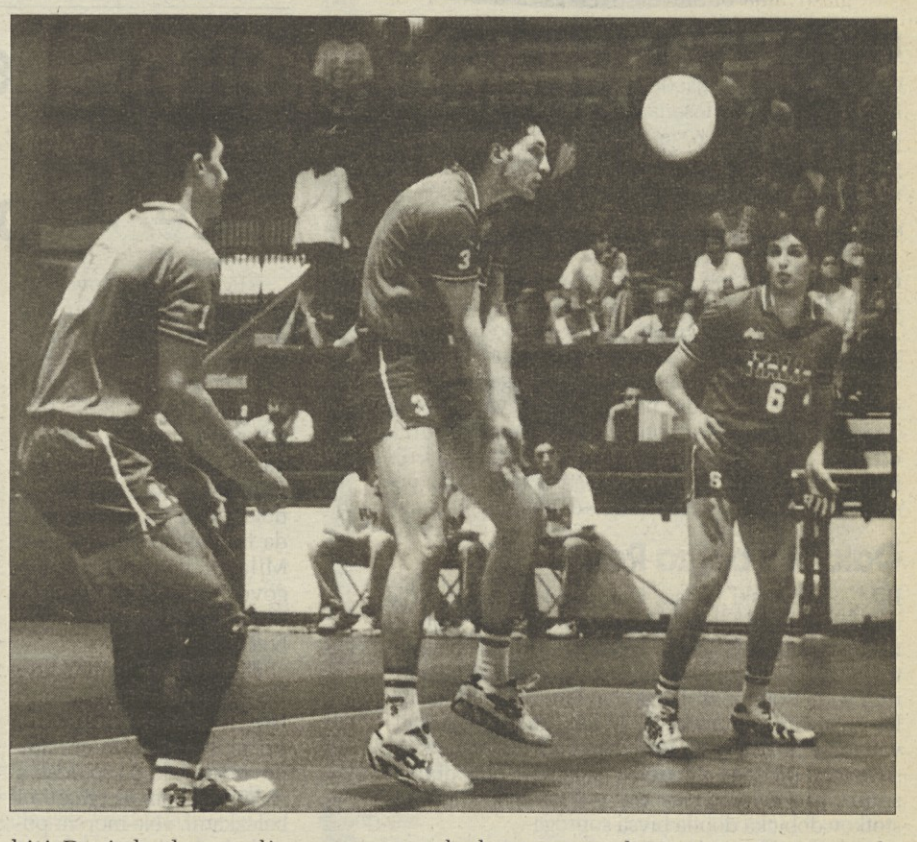

Spored tekem

Danes: Brazilija - Bolgarija, Italija - J. Koreja (20.00), Rusija - Kuba; **jutri:** Brazilija - Rusija, Italija - Kuba (22.30), Bolgarija - J. Koreja; **četrtek:** Brazilija - Italija (20.15), Rusija - Bolgarija, Kuba - J. Koreja; **petek:** prost dan; **sobota:** Brazilija - J. Koreja, Italija - Rusija (22.30), Bolgarija - Kuba; **nedelja:** za 3. mesto, za 1. mesto (23.15).

KOŠARKA / PO KONCU 29. EVROPSKEGA PRVENSTVA V GRČIJI

Jugoslavija res razred zase Hrvaška še vedno brez igre

Litva, z zlatim triom, najbolj ugodno presenečenje prvenstva
Italija (sz malo sreče) boljše kot v zadnjih letih

29. evropsko košarkarsko prvenstvo se je torej končalo, kot je mnogo izvedencev napovedalo, in sicer z uspehom Jugoslavije.

Igralci trenerja Ivkovića so bili boljši od vseh ostalih tekmecev. V devetih tekmah so dosegli sedem zanesljivih zmag, dvakrat pa jim je šlo težje. Širok izbor fenomenalnih posameznikov, zlasti zunanjih igralcev, je Ivkoviću omogočil, da je lahko iz tekme v tekmo zbiral med tistimi, ki so bili najbolj v formi. Tako je v prvem delu EP najboljšega novega igralca si nedvomno zasluži manj igral Danilović, nezgrešljivi Karnišovas, blestel je Bodiroga, ki je držal v šahu najprej solidno pa so igrali Kukoča v polfinalu, zatem Djordjević, Divac in pa še Bodirogo v Paspalj. Zatem se je prebudil Danilović, Divac in zadnji tekmi. Samo proti Savić pa sta bila pod košema previsoka ovira Daniloviću je imel nekaj za vsakogar. V finalu pa več težav proti koncu se je razigral Djordjević, tekme.

ki je odigral svojo »življenjsko« tekmo, medtem ko so Danilović, Bodiroga in tudi Obradović igrali »samo« zelo dobro. Tako sta slab dan Divca v napadu in že običajni katastrofalni odstotki v prostih metih Žarka Paspalja le delno pokvarila učinkovitost moštva, ki je po privlačni in napeti finalni tekmi strlo presenetljivo zelo močan odpor odličnih Litvancev, ki so na EP najugodneje presenetili. V četrtfinalu so prepričljivo odpravili Rusijo, kaznovali apatično in nezbrano Hrvaško ter se do zadnje minute enakovredno borili z ZRJ v finalu. Trio Sabonis - Marčiulionis - Karnišovas je praktično sam držal moštvo na nogah. Orjaški Arvidas, ki še nikoli ni igral tako motivirano in odločno kot tokrat, je pod košema dobesedno razpolagal z nasprotniki. Bliskoviti Šarunas je nizal fantastične tekme in je zadel vsakič, ko si je to želel. Posebno priznanje za Žal pa so se Litvanci izkazali tudi z nešportnim obnašanjem, ko sta sodnika končno sodila tako kot se spodobi in nekajkrat kaznovala grobo igro zelenih. Možje v sivem so tako v polfinalu kot v prvem polčasu finala dopuščali grobo igre Litve (Sabonis je lahko porival sem ter tja kogarkoli in ob tem imel še celo serijo ugodnih žvižgov, Marčiulionis pa je ob skoraj vsakem prodoru odrinil branilca z levo roko, dosegel koš in imel še prosti met na razpolago), v drugem polčasu pa sta spremenila kriterij sojenja, kar pa Litvijcem ni šlo v račun. Tako so se zvrstile prve tehnične napake (lahko bi jih bilo tudi več), Sabonis je moral predčasno na klop in malo je manjkalo, da bi Litvanci zapustili igrišče.

Najbolj je na EP razočarala **Hrvaška**, ki je z bronasto medaljo odneslanajmanj, kar ji je po napovedih pripadalo, Petrovićeva ekipa pa je močno razočarala predvsem s prikazano igro. Že v četrtfinalu proti Italiji so se »rdeči« pošteno prepotili in zmagali le v zadnjih šestih minutah, ko se je nasprotnikom pričela tresti roka, v polfinalu pa so proti Litvi prišle na dan vse njihove slabosti, kot že na prejšnjem EP v Nemčiji in na zadnjem svetovnem prvenstvu. Obramba sicer dobro deluje, v napadu pa sploh ni skupinske igre in prevladuje statičnost. Manjka pravi playmaker, predvsem pa se vrzel, ki je nastala po smrti Dražena Petrovića, še zdaleč ni napolnila. Zaradi izrednih sposobnosti Kukoča, Radje, Vrankovića in Komazeca je Hrvaški omogočilo, da je večino tekem zmagala, a taktično zelo slabo vodenje izdelanih napadov in slabi odsotki pri metu preprečujejo tej reprezentanci, da bi se povzpela na najvišjo stopničko.

Po napovedih so vse ostale ekipe ostale krepko za »sveto trojico«. **Grčija** je lahko s četrtim mestom še kako zadovoljna, saj ni mogla resno računati na ponovitev podvig iz leta 1989, ko je na domačih tleh osvojila naslov evropskega prvaka. Odsotnost Galisa, starost Yannakisa in »normalno« sojenje so tokrat zaprli pot borbenim, a preskromnim Grkom. **Italija** je s 5. mestom konec koncev prijetno presenetila, čeprav je imela precej sreče: tesni zmagi proti Izraelu in Nemčiji v kvalifikacijah, dostojen poraz z »bledo senco« Hrvaške, zmaga proti povsem nemotivirani Rusiji ter nova tesna zmaga, tokrat s Španijo. Je pa res, da sta dolga vrsta neuspehov in sramotnih porazov tako ponižala italijansko reprezentanco, da so Pittis, Magnifico, Rusconi in ostali tokrat igrali z veliko mero skromnosti in zagnanosti, kar recimo žal ni veljalo za **Slovenijo**.

Vanja Jogan

Prva peterka

Pred začetkom finala na 29. evropskem prvenstvu v Atenah je 148 novinarjev izbiralo prvo peterko prvenstva. Na prvo mesto jih je kar 140 postavilo Arvidasa Sabonisa, nato pa so se zvrstili Šarunas Marčiulionis (133), Toni Kukoč (74), Fanis Christodoulou (49) in Vlade Divac (46). Po prikazanem v finalu v ta izbor ne gre dvomiti, saj so trije od teh košarkarjev, ki so nastopili v zadnjem dejanju EP pokazali, da so povsem upravičeno uvrščeni na sam vrh evropske košarke. Sabonis, bodoči član NBA moštva Portland Trail Blazers, je po statističnih podatkih na prvem mestu v skokih (116) in zadetih metih za dve točki (55), medtem ko je na lestvici strelcev tretji s 174 točkami iz devetih srečanj. Šarunas Marčiulionis, prvi litvanski igralec, ki je kdaj koli zaigral v NBA ligi (Golden State Warriors) in sedanji član Seattle Supersonics, je eden izmed najbolj popolnih igralcev na tem prvenstvu (180 točk, 47 asistenc, 12 ukradenih žog, 36 zadetih prostih metov, 45 zadetih metov za dve točki, 18 trojk). Vlade Divac, najboljši igralec ZRJ v zadnjem desetletju, že šest let igra za Los Angeles Lakers, v zadnjem letu s povprečjem 16 točk na srečanje, 10.3 skokov, 4.1 asistenc, 2.1 blokad in 52% metom za dve točki. Ob takih igralcih je bilo v finalu pričakovati košarko 21. stoletja, kar se je tudi zgodilo. Najzaslužnješi za zmago ZRJ je brez dvoma Aleksander Djordjević, ki je dosegel kar 41 točk (10:12 prosti meti, 2:3 za dve točki, 9:12 trojke!).

Veselje igralcev ZR Jugoslavije po tekmi (AP)

Zastrupljeno ozračje po finalni tekmi zaradi besednega obračunavanja med Srbi in Hrvati

Zaključno ceremonijo je na 29. košarkarskem EP skalilo medsebojno obtoževanje med Hrvati in Srbi, češ da so nagrajevanje izkoristili v politične namene, k zastrupitvi ozračja pa je pripomogel tudi Litvanec Šaraunas Marčiulionis z obtožbami na račun mednarodne košarkarskega zveze.

Vse se je začelo dve minuti pred koncem finalnega srečanja, ko so Litvanci hoteli zapustiti dvorano, potem ko je ameriški sodnik Toliver v ključnem trenutku srečanja dosodil tehnično napako njihovi klopi, vendar so se nato premislili. Hrvatje pa so med nagrajevanjem sestopili z zmagovalnega odra ob imenovanju zmagovalca.

»Nismo hoteli poslušati himne države, ki ne obstaja,« je potezo pojasnjeval šef hrvaškega strokovnega štaba Pino Gergia. »To je uzurpacija imena, kajti Jugoslavije ni več, Srbi pa izkoriščajo njene strukture, do katerih nimajo nobene pravice,« je dodal podminister za šport Mirko Novosel, ki pravi, da morajo Srbi šele zaprositi za članstvo v OZN in začeti vse znova, pri tem pa opozoril, da lahko njegova vlada vsak trenutek dokaže, koliko tankov in vojakov se bojuje ob strani bosanskih Srbov in imena njihovih generalov.

Na odgovor druge strani ni bilo treba dolgo čakati. »Hrvatje zdaj tako govorijo, ker ne razmišljajo s svojo glavo, ampak z glavo svojih politikov. V hotelskih dvoraneh se pozdravljamo in mirno pogovarjamo, ko pa nas ves svet gleda, se proslavljajo s političnimi potezami,« je dejal glavni junak finalnega srečanja Saša Djordjević, ki je izrazil upanje, da svet Jugoslaviji ne bo preprečil nastopa na olimpijskih igrah.

Gledalci so na finalni tekmi navijali za Litvo in se jezili nad sojenjem. Divac in Djordjević sta Marčiulionisa prepričala, naj se vrne na igrišče (»dejala sva mu, da so tudi nam dosodili tehnično napako in da ni športno zapustiti igrišča«), toda litvanski as in dosedanji član NBA moštva Seattle Supersonics po tekmi ni štedil s kritikami. »Če se ne bo nič spremenilo, se v Evropo sploh ne nameravam več vrniti. NBA se nikoli ne bomo približali, če dopuščamo takšne reči. Čemu je sekretar FIBA zapustil dvorano pred koncem. Ga je zadela kap? Upam, a bojim se, da ni tako,« je dejal Marčiulionis, ki je FIBO obtožil, da je Litvi dobesedno ukradla zlato medaljo, čeprav s to trditvijo večina strokovnjakov vendarle ne soglaša.

NOVICE

Pascual se je preselil v Cuneo

CUNEO - Petindvajsetletni španski tolkač Rafael Pascual (194 cm), dosedanji član moštva Banca popolare Sant'Antioco, je novi tujec odbojkarskega prvoligaša Alpitour. Lani je bil Pascual najbolj učinkovit napadalec italijanske A1 lige.

Totip v pokoj, prihaja »Totip +«

RIM - Od danes se bodo privrženci konjskih stav izživljali z novim stavnim lističem »Totip +«. Stari Totip odhaja v zasluženi pokoj, v službo pa bo stopil Totip +. Za kaj gre? Namesto 12 bo na novem lističu 14 napovedi: doslej je bilo treba uganiti 12 izidov s šestih dirk, zdaj pa bo »vedeževalcem«, ki bodo zadeli številke konjev zmagovalcev sedme dirke na razpolago super-nagrada. Marketinški direktor Totipa trdi, da bo nova »štirinajstica« do desetkrat bogatejša od dosedanje »dvanajstice«.

Odločilni boj za Rosija

RIM - Italijanski boksar Gianfranco Rosi, ki ga je doping-kontrola zasačila po zmagovitem boju za naslov proti Američanu Vernu Phillipsu maja letos, se bo danes zagovarjal pred t.i. državnim športnim sodnikom. Rosi tvega dve leti diskvalifikacije, kar bi seveda na kariero že 38-letnega boksarja uplivalo usodno. Sicer pa ima Rosi še druge težave, saj se je ločil od žene. Glede na sklenjeno pogodbo pa se Rosiju res ne splača več boksati, saj bi 80 odstotkov dobička dobila bivša soproga...

»Azzurri« na snegu

LES DEUX ALPES - Italijanski slalomisti se že pripravljajo na naslednjo sezono na smučiščih Les deux Alpesa, kjer trenirajo tudi Švicarji, Francozi in Španci. Odsoten je samo Alberto Tomba, ki sicer že itak raje trenira posebej s svojim osebnim trenerjem Gustavom Thönijem.

NOGOMET / MILAN ALI... JUVE?

Poletna telenovela o Robertu Baggiu še brez »happy enda«

RIM - Oddih lovskega značaja na farmi v Argentini Robertu Baggiu ni razjasnil pojmov, kje bi rad igral naslednjo sezono. Odpadel je sicer Inter, Parma si je zagotovila Stojčkova in torej s »codinom« prav tako ne računa več, dokaj logično se torej zdi, da bo Baggio oblekel dres Milana. Vztrajno se celo govori, da bodo Baggia v Milanu predstavili že v soboto.

Bivšega (?) nogometaša Juventusa je na rimskem letališču Fiumicino pričakala običajna armada novinarjev, ki pa so odšli z dolgim nosom in praznimi beležkami. »Ne morem povedati ničesar novega, ker nisem ničesar odločil. V naslednjih dneh se bom srečal z Milanovimi funkcionarji in bomo videli, če bodo potrdili njihove namene, da bi prestopil k njim.« Juventus, Roma, Inter ali Milan? »Ne vem, to vedo v Italiji vsi razen mene.« In še: ne bo težav s Savičevićem? »Težave bodo imeli samo nasprotniki.«

»Toda ne bojte se, zdaj bom zvedel kaj se je tu v Italiji zgodilo novega med mojo odsotnostjo, nato bom odločil kako in kaj, in vi (novinarji, op. ur.) boste lahko odšli na dopust«, se je še pošalil Baggio. Nato se je policijskem avto preselil k državnim poletom in odletel v Benetke, od koder se je odpeljal v rojstni Caldogno.

S kančkom negotovosti več, toda vseeno manj dramatična, nas ta zgodba že spominja na legendarna izsiljevanja Maradone, ki je vsako poletje svoje počitnice podaljšal kolikor se mu je zljubilo. Baggio, Juventus in Milan najbrž že vedo, kje bo igral domnevni zvezdnik, toda nekaj reklame očitno ne škodi...

ODBOJKA / TROFEJA DEŽEL OD 11. DO 16.7.

Mladi upi iz vse Italije bodo igrali v naši deželi

Fantje (Čedad) do 16. in dekleta (Trst) do 14. leta starosti

Naša dežela bo od 11. do 16. julija prizorišče odbojkarske Trofeje dežel za deželne reprezentance deklet do 14. in fantov do 16. leta starosti. Zelo pomembno odbojkarsko prireditev, na kateri se bo zbralo okrog 700 tekmovalcev in tekmovalk, skupno pa okrog 1500 ljudi, so podrobneje orisali na včerajšnji tiskovni konferenci v Trstu. Ženski del tekmovanja se bo odvijal v štirih telovadnicah v tržaški občini, center moškega dela tekmovanja pa bo v Čedadu.

Kot je poudaril predsednik deželnega odbora FIPAV Paolo Ruggieri je to prvenstvo najpomembnejša manifestacija, ki jo odbojkarska zveza organizira za svoje periferne postojanke. Mladi, ki tvorijo posamezne reprzentance, so tudi že v središču pozornosti strokovnjakov, saj gre za izbor najbolj perspektivnih mladih upov iz vse Italije. Po tridnevnih nastopih v predtekmovanju se bosta najboljši vrsti obeh turnirjev na finalu v nedeljo, 16. pomerili v kraju San Giorgio di Nogaro. Skupno bodo odigrali 150 tekem.

Moško selekcijo FJK bo tudi letos vodil prof. Franko Drasič. Selekcijo čaka težka naloga, da ponovi lanski izreden uspeh, ko je naša dežela v Macerati pristala na povsem nepričakovanem 4. mestu. Letošnjo reprezentanco sestavljajo igralci osmih društev, med njimi pa so tudi slogaša Tibor Drasič in Kristian Ritossa ter člani združene ekipe Espego Robert Lutman, Loris Manià in David Mucci. Drasičeva pomočnika sta Luciano Seppi in Anna Fenos. V svoji kvalifikacijski skupini se bo FJK pomerila z Emilijo Romagno, Lombardijo, Ligurijo in Molisejem.

Žensko selekcijo FJK sestavljajo igralke iz enajstih društev. Med njimi sta tudi borovka Jana Miličević in Kontovelka Jana Obad. Trener šesterke je prof. Paolo Pelizzer, pomagata pa mu Stefano Castegnaro in prof, Mario Čač. Tekme v predtekmovanju bo FJK odigrala v telovadnici v Ul. Locchi, pomerila pa se bo z Lombardijo, Aostao, Lacijem, Emilijo Romagno in Molisejem. Lani je FJK v Isernii pod vodstvom trenerja Christiana Sorèk'ja zasedla končno 12. mesto.

ATLETIKA / ABSOLUTNO DRŽAVNO PRVENSTVO V CESENATICU

Coslovicheva spet prvakinja Sedmak (SK Devin) le petnajsti

Coslovicheva z rezultatom 55, 90 vsekakor daleč pod svojimi sposobnostmi Margaret Macchiut brez finala - Dobre uvrstitve ostalih atletov iz FJK

Absolutno državno prvenstvo v atletiki, ki je potekalo konec tedna v Cesenaticu, se je za trojico slovenskih atletov izteklo dokaj spremenljivo. Claudia Coslovich je v metu kopja ubranila državni naslov, čeprav rezultat 55, 90 metrov ni najboljši in daleč od njenega letošnjega najboljšega meta (60, 98).

»V Cesenaticu se na vsak način nisem predstavila v najboljših pogojih, saj sem zadnje čase trenirala dokaj trdo. Glede na to lahko rečem, da sem z doseženim rezultatom zmerno zadovoljna.« Bivša borovka, zdaj pa članica društva Fiat Sisport je dosegla še en met okoli 54 metrov, medtem ko so bili ostali slabši.

Na državnem prvenstvu je Coslovicheva vsekakor popravila slab vtis, ki ga je zapustila na Evropskem pokalu v Villeneuveju d'Ascq, ko je s skromnimi 53, 48 metri v sicer nasplošno katastrofalni italijanski odpravi zasedla zadnje mesto. Glavna točka sezone ostaja seveda nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo začetek avgusta v Göteborgu. Slovenska kopjašica je normo šestdesetih metrov že dosegla, tako da se ji pot na Švedsko razen nepredvidenih zapetljajev ne more izmuzniti.

Razen pričakovanega, a nič manj razveseljivega uspeha Claudie Coslovich, sta v Cesenaticu nastopila tudi Igor Sedmak (o edinem našem atletu, ki še vztraja v slovenkem društvu) in Margaret Macchiut, ki se na 100 metrov z ovirami ni uspela uvrstiti v finale, čeprav bi bil glede na rezultate ostalih tekmovalk ta cilj v njenem dometu. Zmagala je Carla Tuzzi (13.32) pred Goričanko Eliso Andretti (13.57).

Tudi sicer so atleti iz FJK zabeležili precej dobrih rezultatov. Andrettijeva je na zmagovalne stopničke stopila tudi v skoku v daljino, kjer je s 6, 21 metrov zasedla tretje mesto za težko premaglijivima Valentino Uccheddu in Fiono May. Silvia Sommaggio (Libertas Udine) je zmagala na 5.000 metrov (15:44.99), dvojno zmago pa je zabeležila Goričanka Giada Gallina, ki sicer tekmuje za PAF iz Verone, ki je bila najboljša tako na 100 kot 200 metrov s časoma 11.50 oziroma 23.67.

Kljub temu, da je italijanska atletika trenutno kar se kakovosti tiče na nižji ravni kot samo pred nekaj leti, dobrih rezultaov ni manjkalo. Laurent Ottoz je na 400 metrov z ovirami tekel 48.91, Nuti na isti razdalji... s prosto potjo pa 45.84. Na 800 metrov, kjer je sicer bodla v oči odsotnost Benvenutija, ki je v znatni krizi in ga po vsej verjetnosti ne bo v Göteborgu, sta Cadoni (1:49.29) in Giocondi (1:29.38) potrdila dober začetek sezone, v hoji na 5 kilometrov pa je Annarita Sidoti s časom 20:21.69 popravila evropski rekord (prej 20:25.2 Salvadorjeve).

Coslovicheva še drugič do naslova državne prvakinje

Prevelik psihološki pritisk usoden za Igorja Sedmaka »Tako zahtevnih tekmovanj nisem več vajen«

Prvi nastop na absolutnem državnem prvenstvu se za Igorja Sedmaka ni iztekel kot bi si po zadnjih uspešnih nastopih lahko pričakovali. Atlet SK Devin se je v Cesenatico podal optimistično razpoložen, saj je letos že dosegel spoštovanja vredno daljavo 15.71 (sicer z vetrom v hrbet), še prejšnji teden pa je v Gorici skočil 15.35. V dokaj zahtevni konkurenci je Sedmak v prvih treh serijah skočil 15.04 v drugem skoku, ostala dva sta se mu ponesrečila, medtem ko bi za nastop v finalu bilo potrebnih 15.65 metrov.

»Še pred tekmo sem bil prepričan, da se bo vse izteklo kot sem si želel. Po tihem sem upal na skok blizu šestnajstih metrov. Ogrevanje je bilo dobro, k temu pa gre še pripomniti, da so bili pogoji v Cesenaticu, z elastično in hitro stezo ter rahlim vetrom v hrbet zelo dobri. Žal sem popolnoma odpovedal, ko se je začela tekma. Zlasti tretji skok je bil zelo slab, posledica prevelike napetosti, na katero nisem navajen. V tem poskusu sem si tudi rahlo poškodoval gleženj, saj sem slabo stopil pri drugem odskoku.«

»Glavna težava je v tem, da na take tekme nisem navajen. V nastopih po naši deželi in Sloveniji je namreč nemogoče dobiti kvalificirano konkurenco, ki naj bi te stimulirala za čim uspešnejše skakanje. Finale zlahka dosežem, tako da sem dejansko že pred tekmo gotov, da dosežem finale in s tem možnost nadaljnih treh skokov. Dejansko nisem v resnično konkurenčni tekmi z mnogimi enakovrednimi atleti skakal že tri leta, to je odkar sem se poslovil od kategorije starejših mladincev. Vedel sem sicer, kaj me čaka na absolutnem prvenstvu, toda spraviti to v prakso je mnogo težje.«

Igorja Sedmaka čaka (glede tudi na okrevanje omenjene poškodbe) jutri nastop v Trstu, kjer bo skakal v daljino, v soboto in nedeljo pa bo v svoji paradni panogi skakal na mitingih v Postojni oziroma Gorici. »Vsekakor se bom v teku sezone preizkusil na zahtevnejših mitingih izven dežele in še posebno v Emiliji. Take izkušnje so mi neobhodno potrebne.«

VRSTNI RED: 1. Matarazzo 16.71, 2. Buttiglione 16.39, 3. Rigo 16.34... 15. Igor Sedmak 15.04.

NOVICE

Trofejo »Dudi Krainer« osvojila peterka Ai Piombi

Peterka Ai Piombi je zmagovalec letošnjega poletnega košarkarskega turnirja za trofejo »Dudi Krainer« v Gorici. V finalu za 1. mesto je z 72:69 (38:36) premagala moštvo Sis Vini Puiatti. V ekipi zmagovalcev je največ točk (19) dosegel Cargnello, med poraženci pa Valentinsig in Stramaglia (oba 13). V polfinlu je zmagovalec turnirja premagal peterko Caffe Morococ, ki so jo pretežno sestavljali košarkarji Jadrana in Doma.

Zadružna Kraška banka končni zmagovalec

Na nogometnem igrišču pri Žavljah se je pred kratkim odvijal turnir v nogometu 5x5 poimenovan San Epifanio, katerega končni zmagovalec je bila ekipa Zadružne Kraške Banke. Organizator turnirja je krožek priseljencev in delavcev iz Apulije, ki stanujejo v Trstu. To je bila že tretje izvedba turnirja in obenem tudi tretje sodelovanje igralcev ZKB, ki so se v prejšnjih dveh letih uvrstili na 13 oz. 4 mesto med 16 ekipami. Letos pa so igralci iz Občin slavili končno zmago, vendar so se morali pošteno potruditi, saj so strli odpor nasprotnikov le po 11-metrovkah. Kar dva igralca ekipe pa sta prejela pokal: Bellafontana kot najboljši vratar in Kavalič kot najboljši igralec finalnega srečanja.

IZIDI TEKEM: ZKB - Trattoria Giardino 5:2, ZKB - Giardini Naxos 7:3, ZKB - Eurobar 3:3, Camelot - ZKB 8:0, ZKB - Melingo 7:5. POLFINALE: ZKB - Eurobar 8:1. FINALE: ZKB - Camelot 5:3 po 11-metrovkah

POSTAVA ZKB: Bellafontana, Klun, Kavalič, Persi, Gustin, I. in F Milkovič, Ciuk, Cuk, Žerjal, Busan, Taučer, Rebula, Carli. (E.B.)

Obvestila

SK DEVIN
sklicuje drevi, 4. julija ob 21. uri na sedežu kluba v Cerovljah, sejo z naslednjim dnevnim redom: športni praznik 15., 16. in 17. julija v Nabrežini. Zaradi važnosti argumenta odbor priporoča polnoštevilno udeležbo.

ZSSDI
obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici v juliju in avgustu odprta od 8. do 14. ure.

SD SOVODNJE
prireja športni praznik 21., 22., 23. in 24. julija ter 5., 6. in 7. avgusta.

ŠK KRAS- odsek za rekreacijo
organizira tečaj tenis za osnovnošolske in srednješolske otroke. Za vpisovanje in informacije pokličite v tajništvo društva, tel. št. 229477 v dneh: ponedeljek, sreda in četrtek od 17. do 19. ure ter v petek od 9. do 12. ure.

JK ČUPA
vabi člane na društveni praznik, ki bo v soboto, 8. t. m., ob 19.30 v društvenem sedežu v Sesljanu.

SOVODNJE / 39. REDNI OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA DRUŠTVA SOVODENJE

Eno srce, dve duši: resno razmišljajo o sporazumni ločitvi

Na 39. občnem zboru Sportnega društva Sovodnje je prišlo jasno do izraza, da ima društvo eno srce in dve duši: nogometno in odbojkarsko. Z obema diha s polnimi pljuči in čeprav srce veleva, da bi obe duši še naprej vztrajali pod eno streho (beri istim društvom), pa razum in objektivni razlogi morda velevajo drugače. Dejstvo je namreč, da pri ŠD Sovodnje v zadnjem času zelo resno razmišljajo, da bi se odbojka in nogomet ločila in še bolj polno zaživela vsak pod svojo samostojno streho. Pri tem pa je treba takoj povedati, da tu ne gre za ločitev dveh zakoncev, ki se med seboj ne razumeta ali pa se karakterno ne ujemata. Preprosto gre zato, da bi obema panogama zagotovili nemoten razvoj in nadgradnjo doslej opravljenega dela, ki je bilo v obeh panogah nadvse uspešno.

O uspešnem delovanju je v svojem razmeroma kratkem, a vsebinsko polnem poročilu spregovoril predsednik društva Gianni Marson, ki je nanizal uspehe nogometne ekipe, ki je po lanskem napredovanju v 1. amatersko ligo letos presenetila največje optimiste in si zagotovila napredovanje v promocijsko ligo. Pri tem je Marson tudi poudaril, da gredo zasluge za ta uspeh vsem nogometašem, trenerju, odbornikom in navijačem, ki so v velikem številu spremljali ekipo tudi na gostovanjih. Ob tem se po Marsonovih besedah ne sme pozabiti na sponzorje in pa na delež, ki ga ima pri uspehu načrtno večletno delo, s katerim so ustvarili kvalitetno skupino mladih domačih nogometašev.

V nogometni sekciji so v pravkar minuli sezoni posebno pozornost posvetili mladinskemu sektorju in skupaj z doberdobsko Mladostjo bodo v naslednji sezoni vpisali ekipe v vsa mladinska prvenstva. V vseh teh ekipah bo nastopilo približno 100 mladih, pretežno domačih nogometašev iz Sovodenj in Doberdoba. Edini problem bo predstavljala mladinska ekipa, ki jo morajo obvezno imeti, zanjo pa bodo morali poiskati pomoč tudi pri nekaterih italijanskih ekipah.

Marson je prisotne tudi opozoril na težavno zagotavljanje potrebnih finančnih sredstev za nemoteno delovanje nogometne in odbojkarske sekcije.

Načrtno delo z mladimi pa predstavlja glavno moč tudi v odbojkarskem sektorju. Prva ekipa, ki je bila močno pomlajena, je sicer izpadla iz ženske C2 lige (vendar z realnimi možnostmi, da bo v prihodnji sezoni vanjo spet vključena), zato pa ni manjkalo uspehov na mladinskem področju, kjer se lahko pohvalijo z drugim zaporednim pokrajinskim naslovom med deklicami in napredovanjem mlade ekipe v 1. žensko divizijo.

»Odbojkarska ekipa deluje kot združena goriška ekipa že deset let in je zdaj na nekakšni prelomnici,« je v svojem posegu povedal načelnik sekcije Ivo Rojec, ki se je zavzel za nadaljevanje sodelovanja z vsemi društvi (Dom, Soča in Olympia), ki pa ga je treba po njegovem postaviti na nove temelje. Te temelje bi morda lahko predstavljalo novo društvo, ki naj bi dalo streho sovodenjski odbojki. Rojec je sicer opozoril, da je treba o ločitvi sicer še dobro razmisliti, predvsem pa to, če bo do tega res prišlo, ne sme biti tolmačeno kot izraz nesoglasja znotraj ŠD Sovodenj. »Gre povsem za nekaj drugega. Bistvo je v tem, da naj bi odbojka z morebitno drugačno organiziranostjo znala izkoristiti potencial, ki ga v mladinskih ekipah vsekakor ima in nato že v kratkem naskakovala višje cilje tudi v članski konkurenci,« je še povedal Rojec.

Razprava po poročilih in pozdravih gostov, med katerimi so posegli sovodenjski župan Igor Petejan, predsednik ZSSDI za Goriško Marko Lutman, predstavnik Doma Vili Prinčič, predstavnik Mladosti Dario Zanier in predstavniki SZ Soča, ŠD Vipava, KD Skala, sovodenjskega društva krvodajalcev, PD Rupa-Peč ter KD Sovodnje, je bila precej kratka, v njej pa so skušali predvsem pojasniti razloge za ločitev nogometa in odbojke.

Sledila je razrešnica staremu odboru, v novi odbor ŠD Sovodnje pa so bili izvoljeni: Egon Petejan, Ivo Rojec, Aleksander Suligoj, Mirica Petejan, Lucijan Fajt, Ljubo Tomsič, Davorin Pelicon, Pierino Krašček, Adrijana Petejan, Branko Ferfolja, Robi Ursič, Zdravko Novak, Igor Petejan, Edvard Petejan, Zlatko Vizintin, Rudi Devetak, Luciano Piras, Gianni Marson, Oskar Pahor, Zdravko Kuštrin, Klavdijo Kovic, Katrin Lovisutti, Mirjam Petejan, Nevenka Petejan, Ivan Batistič, Aleš Kovic, Auro Tomsič, Renzo Cescutti, Davorin Lavrencic.

Nadzorni odbor: Marjan Tomsič, Marjan Devetak, Joško Krašček.

Rado Gruden

RAI 1

6.45 Jutranja oddaja Unomattina, vmes(7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
9.30 Nan.: Očetov pes
9.55 Film: Intrigo in famiglia (kom., ZDA '90), vmes (11.00) dnevnik
11.40 Aktualna poletna oddaja: Verdemattina estate
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.20 Film: La pista degli elefanti (dram., ZDA '54, i. E. Taylor, P. Finch)
16.10 Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30 Nan.: Dinozavri med nami
17.55 Danes v Parlamentu
18.00 Dnevnik
18.15 Nan.: Alf
18.50 Variete: Poletje v Luna Parku
19.35 Vreme, dnevnik in šport
20.40 Dok. oddaja: Kvarkove posebnosti
22.00 Variete: Il mito di Siracusa (vodi A. Giordana), vmes (22.55) dnevnik
24.00 Dnevnik in vreme, 0.30 Danes v Parlamentu
0.40 Dok. o kulturi renesanse: La stanza del Principe
1.10 Aktualno: Sottovoce
1.25 Prove tecniche di trasmissione

RAI 2

7.15 Nan.: La clinica della Foresta nera
8.00 Varjete za najmlajše Quante storie!
9.55 Nan.: Saranno famosi, 10.45 Faber l' investigatore
11.30 TG2 33, 11.45 dnevnik
12.00 Nad.: Quando si ama
13.00 Dnevnik in vreme
13.40 Glasba: Scanzonatissima
14.00 Otroški variete: Quante storie Disney, risanke
14.30 Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
16.00 Dnevnik
16.05 Nan.: La grande vallata
17.00 Dnevnik
17.50 Vabilo na festival v Spoletu
18.10 Šport in vreme
18.35 Sereno Variabile
18.45 Nan.: Hunter
19.45 Dnevnik in šport
20.20 Risanke: Go-Cart
20.40 Film: Il giuramento dei Sioux (vestern, ZDA '53, i. C. Heston, S. Morrow)
22.25 Aktualno: Il microfono della notte - nočne reportaže v živo
23.30 Dnevnik in vreme
0.05 Variete: Tenera è la notte

RAI 3

Jutranji dnevnik
Videosapere: dok. **Turčija, Bis,** Potovanje **po Italiji,** Vodič za izbiro **fakultete**
Dnevnik
Dok.: I figli di Cindy
Nan.: Vita da strega
Ženske v glasbi
14.00 Deželne vesti,dnevnik
14.30 Odprti prostor
14.50 Šport: bezbol, 15.25 Tor de France, plavanje
18.45 Rubrika Vivere, vreme, dnevnik, deželne vesti
19.50 Kolesarstvo: Tour de France
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto? (vodi G. Milella)
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Aktualno: Talk Show Linea 3, 23.55 Pred premiero: Opera kviz
0.30 Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura, vreme
1.00 Variete: Fuori orario, vmes Eveline
2.30 Dok.: Chaplin Story

RETE 4

7.00 Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.30 Nad.: Manuela, 8.30 Il disprezzo, 9.45 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.00 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
13.50 Nad.: Sentieri
14.45 Film: Guendalina (kom., It.-Fr. '57, i. J. sassard, R. Mattioli, S. Koscina)
17.00 Nan.: Donne pericolose
18.00 Aktualno: Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45 Film: I magnifici sette (vestern, ZDA '60, i. Y. Brynner, C. Bronson, S. McQueen, H. Buchholz)
23.10 Film: La vergine, il toro e il capricorno (kom., It. '77, i. E. Fenech), vmes (23.30) dnevnik
0.50 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
9.00 Nan.: Casa dolce casa
9.30 TV film: Un amore di genio (fant., ZDA '91)
11.10 Una bionda per papà
11.40 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
15.00 Nan.: Pappa e Ciccia, 15.30 La tata
16.00 Otroški variete, vmes risanke in nanizanka
17.55 TG5 Flash - Kratke vesti
18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40 Aktualno: Večerni Forum
22.45 Večerni dnevnik
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30 Otroški variete
11.30 Nan.: Le strade di San Francisco
12.30 Odprti studio
12.45 Aktualno: Fatti e misfatti
12.50 Sport studio
13.00 Otroški variete
15.00 Film: Parlami di te (dram., ZDA '89)
17.00 Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20 Variete: Bravissima
18.30 Nan.: Palm Springs
19.30 Odprti studio, vreme
19.50 Sport studio
20.00 Variete: Nati per vincere
20.40 Glasb. oddaja: Festivalbar (vodi F. Panicucci)
22.40 Film: I sonnambuli (srh., ZDA '92, i. B. Krause, M. Amick), vmes (23.40) Fatti e misfatti
0.45 Italia 1 šport
1.40 Variete: Bravissima
1.50 Nan.: Glory Days

TELE 4

13.30 19.30, 22.10, 0.15 Dogodki in odmevi
20.30 Film: A tutto gas ('68)
22.00 Gospodarska stran

MONTECARLO

14.00 18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Šport
15.25 Tour de France
20.35 Nad.: Homefront
23.00 Film: Area segreta (krim., ZDA-Avstral. '90)
1.10 Nan.: Monsters

RAI 3 slovenski program

20.25 **Risanka: Podobe**
20.30 **TV dnevnik**

SLOVENIJA 1

09.40 Igrajmo se gledališče, 13., zadnji del lutkovne serije
10.15 Kim, ponovitev ameriškega filma
12.30 Svetovni poslovni utrip, ponovitev
13.00 Poročila
13.05 Smučarski skoki, posnetek iz Velenja
15.10 Sobotna noč, ponovitev
17.20 Mostovi
18.00 TV dnevnik 1
Otroški program
18.05 Arabela se vrača, 12/26 del češke nadaljevanke
18.35 Risanka
18.40 Fallerjevi, 8. del nemške serije
19.13 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05 Komisar Rex 15. zadnji del nanizanke
20.55 Osmi dan
22.00 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.15 Zarisče
22.35 Poslovna borza
22.50 **Sova** 'Alo, 'alo, 6., zadnji del angleške nanizanke
Heroji umirajo mladi
23.25 **Gangster,** 2/22 del ameriške nanizanke
Nova kri

SLOVENIJA 2

12.40 Malo angleščine, prosim, ponovitev
13.05 National Geographic, ponovitev
14.00 **Sova, ponovitev** Gangster, 1/22 del
14.55 Wimbledon: četrtfinale (Ž), prenos
16.30 Karaoke, ponovitev
17.30 **Sova, ponovitev** Seinfeld, 1/18 del
18.00 TV dnevnik 1
18.05 Regionalni studio Koper
18.45 Iz življenja za življenje
19.15 Videošpon
20.05 Univerzitetni razgledi
20.55 MTV Unplugged
22.05 M.von Rosen: Ljubezen na preizkušnji, 1/3 del
22.50 Svet poroča
23.20 Tenis, posnetek četrtfinala (Ž)

KANAL A

10.15 Luč svetlobe, ponovitev
11.05 Alica v glasbeni deželi, ponovitev
11.35 A-shop, Spot tedna, CMT
16.15 Spot tedna, A-shop
16.30 Menih, ponovitev
18.15 Generacija transformerjev II, ponovitev
18.45 A-shop
19.00 Vreme, risanka
19.10 Luč svetlobe, 460. del
20.00 Rodeo
20.30 Tropska vročica, 12. del
21.20 Vreme
21.25 Večni krog
21.55 Računalniška kronika
22.25 Dežurna lekarna

Koper

16.00 Euronews
18.00 Slovenski program Poletni studio 2
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik
19.25 »Osliček in klepetulja«, avtor oddaje Elisabetta Polvi
20.20 V ospredju, avtor Bruno Agrimi
20.30 Sredozemlje
21.00 Rhythm & News, vodi Andrea F.
22.00 Slike iz Sečuana: Chengtu
22.15 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Slovenski program Studio 2 magazin

ORF Avstrija 1

06.05 Ponovitve
13.00 Otroški program
15.25 Mini čas v sliki
15.35 Vesoljska ladja Enterprise Odkar so ljudje
16.25 Macgyver, serija
17.10 Strašno prijazna družina Prometna gneča
17.35 Zlata palača Samo žigolo
18.05 Grad ob Vrbskem jezeru Vrnitev v Vrbsko jezero
19.00 Pri Huxtablovih Sprava po telefonu
19.30 Čas v sliki, kultura
20.00 Pogledi od strani
20.15 Rešitev pred potopom Jez ogroža svet deževnega gozda
21.10 Komisar Rex Popolni umor
21.55 **Glavni osumljenec III,** Kdo je ubil Colina Jenkinsa?
23.45 Čas v sliki
00.45 **Lepa Lili,** francoski film, 1991 Igrajo: Bernard Giraudeau, Chatherine Deneueve, Richard Bohringer in drugi Režija: Jean-Loup Hubert
02.50 Strašno prijazna družina, ponovitev
03.10 Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
04.10 Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
05.35 Raji živali

ORF Avstrija 2

09.00 Čas v sliki
09.05 Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
10.05 Tisoč junakov, ponovitev
12.00 Vreme
12.10 Klub za seniorje
13.00 Čas v sliki
13.10 Tema, ponovitev
14.25 Doktor Trapper John Sintetični virusi
15.10 Umor, je napisala Kritiki živijo nevarno
16.00 S Schiejokom vsak dan
17.00 Čas v sliki
17.05 Dobrodošli v Avstriji
19.00 Zvezna dežela danes
19.30 Čas v sliki, kultura
20.00 Šport
20.15 Akti X Ukana
21.10 Reportaža
22.00 Čas v sliki 2
22.30 Šport
23.15 Phettbergs Nette, nočni šov
23.45 Plan 9 from Outer Space ameriški film, 1959
01.00 American supermarket, ameriški dokumentarec
01.25 Umetniki za boljši svet Ulm Fathi, Jordanija
01.35 Pogledi od strani
01.45 Videonoč

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.40 Novakovi; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.50 Koledar kulturnih prireditev; 9.35 Popevki tedna; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.40 Obvestila; 14.00 Drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Šport; 18.10 Fiesta latina; 19.30 Še v torek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Operne melodije; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Počitniško popotovanje; 14.05 Razpoloženjska glasba; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esej; 17.45 Sodobna umetnost; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arije in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 910 Glasb. rubrika: Od vrha do dna; 9.45 Tedenski horoskop; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 Aktualno in zanimivo; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Poročila; 21.00 Glasba.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station; 16.00 Modri val- glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.45 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 17.00 Bančne informacije; 20.00 Labirint znanja; 23.00 Egostyle; DJ Alf.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Kulturni spomeniki Kranja; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi;16.20 Nasveti veterinarja; 19.30 Večerni pr - z I. Štefančičem.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00,14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Študij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

8.00 RoboKaki; 9.00 Jajčkova lestvica; 11.00 Kondicija dvojiškega sistema; 14.00 Recenzije (knjižne novosti) & Napovedi; 15.00 OF, Joculator; 17.00 Kaj pa univerza?; 19.00 TB: George Clinton; 20.00 Undergorund International, Hard'n'Heavy, Techno; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kraji pod Grmado v letih 1914-1918; 8.40 Potpuri, vmes (9.15) Pravljični kotiček; 10.10 Simfonični koncert; 11.30 Odprta knjiga: Doktor Živago (B. Pasternak, r. M. Prepeluh, 8.); 12.00 Na počitnice, nato Slov. lahka glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Literarne podobe; 14.40 Evergreen; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album:J. Brahms; 18.00 Esej: Adam, kje si? E. Kocbek in njegov čas (r. J. Babič); 18.30 Tropicana; 19.20 Napovednik.

Radio Občine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroški vrtiljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Občine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Otroška odd.

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

LJUBLJANA
KRIŽANKE

V soboto, 8. julija, ob 21. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR.
Dirigent: Marko Gašperšič. Nastopajo: Karel Jerič (na sliki), Janez Hočevar, Jurij Reja, Matija Wabra, Jaka Jeraša, Milena Morača, Ferdinand Radovan, Dunja Spruk, Jože Kores, Zdenka Gorenc, Marjan Trček.

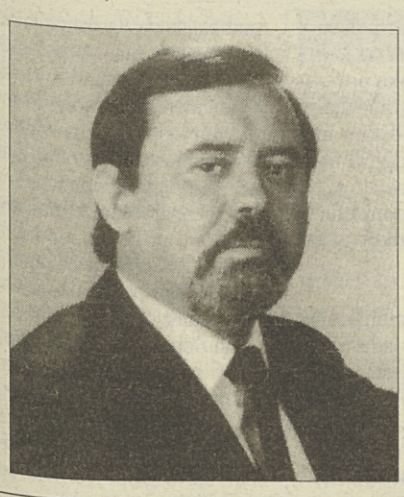

V nedeljo, 9. julija, ob 21. uri: G. Verdi - NABUCCO.
Dirigent: Igor Švara. Nastopajo: Walter Donati, Sanela Redžepagić, Dimitrij Damjanov, Saso Čane, Juan Vasle, Andrej Debevc, Ludmila Vehova, Rebeka Radovan. Zbor, orkester in balet Opere in baleta SNG Ljubljana. Opera.
V sredo, 12. julija, ob 21. uri: GISELLE, predpremiera.

LGL,
tel.: 061/ 314-062
Danes, 4. julija, ob 21. uri: predstava TRIO, avtorice Nataše Tovirac.

CELJE
SLG,
tel.: 063/ 25-332
Danes, 4. julija, ob 21. uri: O. Župančič - VERONIKA DESENIŠKA, za abonma premiera I in izven. Predstava bo še v sredo, 5. julija, ob isti uri, za abonma premiera II, izven in v petek, 7. julija, ob isti uri, za abonma študentski večerni I in izven.

GORNJA RADGONA
RADGONSKI GRAD
V soboto 8. julija, ob 21. uri: Josip Jurčič - ZGODBA O DESETEM BRATU.

IZOLA
PARK ARRIGONI
V ponedeljek, 10. julija, ob 21.30: T.M. PLAVT - KAZINA.

KOPER
POKRAJINSKI MUZEJ KOPER, LAPIDARIJ
V sredo, 5. julija , ob 21.30: Andrés Valdés - MALO ZA SALO MALO ZA RES.

MARIBOR
Danes, 4. julija, Minoritska cerkev, ob 21. uri: WLADIMIRJEV MAGIČNI KABARET. Nastopajo: Wladimir, Franc Zupan in Avgustino.
V četrtek, 6. julij, Minoritska cerkev, ob 21.30: Marko Vezovišek - JERMANOVO SEME

SNG OPERA IN BALET,
tel.: 062/ 221-206
Danes, 4. julija,Veliki oder, ob 21.30: G. Verdi - TRAVIATA. Dirigent: Stane Jurgec.

PORTOROŽ
AVDITORIJ
V petek, 7. julija, ob 21.30: Svetlana Makarovič - SHOW STRAHOV.

RADOVLJICA
ŠIVČEVA HIŠA
V soboto, 8. julija, ob 21. uri, Oscar Wilde - VDANI PRIJATELJ, SEBIČNI VELIKAN. Pripovedujeta: Barbara Gašperčič in Metka Dolmin. Večer pravljic za odrasle.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Mednarodni festival operete 1995 bo na sporedu od danes, 4. julija do 13. avgusta.
Festival bodo otvorili z Leharjevo opereto »Dežela smehljaja« (Il paese del sorriso). Pod vodstvom Tiziana Severinija bodo nastopili orkester, zbor in balet gledališča Verdi.
Premierska predstava bo danes, 4. julija, ob 20.30 (red A). Ponovitve bodo trajale do 8. julija.
V teku je prodaja vstopnic pri blagajni Dvorane Tripcovich od 9.00-12.00ter od 18.00-21.00.
Avditorij Muzeja Revoltella
V nedeljo, 9. in v ponedeljek, 10. t.m., ob 21.00 - »Monsieur Choufleuri restera chez lui...«. Predprodaja vstopnic pri blagajni Dvorane tripcovich in uro pred predstavo pri blagajni avditorija. Cena vstopnice 15.000 lir, s popustom 13.000 lir.
Grad sv. Justa
V četrtek, 6. t.m., ob 21.00 - Koncert pianista Stefana Franca.
V nedeljo, 9. t.m., ob 21.00 - »Quiz show» (ZDA 1994), režija Robert Redford, igrajo J. Torturro, R. Morrow in R. Fiennes.
V ponedeljek, 10. t.m., ob 21.00 - »Leon» (ZDA 1994), režija Jean Luc Besson. Igrajo J. Reno, G. Oldman.
V torek, 11. t.m., ob 21.00 - baletna predstava skupine MOMIX.
V sredo, 12. t.m., ob 21.00 - Koncert glasbene skupine »Doolin» iz Irske.
V četrtek, 13. t.m., ob 21.00 bo nastopil Kvartet Ares Tavolazzi.

KOROŠKA

CELOVEC
PODKRAJ
Pri Vtrniku - MoPZ Kralj Matjaž
Danes, 4. t.m., ob 20.30 - Tradicionalno kresovanje za Cirila in Metoda.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM
9. - 15. julija
prvo veliko srečanje zborovskih dirigentov iz vse Evrope;
sodelujejo glasbeniki iz 26 držav;
koncerti, predavanja, delavnice,
tečaji okrogle mize, razstava, videoprojekcije.

KONCERTI
9. julija, Otvoritveni koncert simpozija s sporedom slovenske glasbe Izbrani slovenski zbori, gledališki igralec ALOJZ SVETE
10. julija, Mešani zbor Stockholmske glasbene gimnazije/Švedska, Ansambel Sirin/Rusija, Grex
11. julija, Slovenski komorni zbor, Oberton-Chor Düsseldorf/Nemčija, Dekliški zbor gimnazije Zrinyi Ilona/Madžarska, Ansambel Venance Fortunat/Francija, Wiener Akademie, Zbor Hugo Distler/Avstrija
12. julija, Mešani zbor gimnazije Svečnikov/Rusija, Jauna Muzika/Litva, Via-nova chor München/Nemčija, Stockholm's Vocalise Ensemble/Švedska

III. EVROPSKO TEKMOVANJE MLADIH ORGLAVCEV
Zaključni koncert nagrajencev - sobota, 8. julija, ob 20. uri.

METLIKA
V petek, 7. julija, na gradu ob 21. uri: nastop SLOVENSKE FOLKLORNE SKUPINE PLANIKA

NOVO MESTO
KNJIŽNICA MIRANA JARCA
Do petka, 7. julija, od 9. do 12. ure: unikatne poslikave papirnatih vreč, izdelovanje svečnikov, poslikave vazic, stekleničk...

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej judovske skupnosti iz Trsta »Carlo in Vera Wagner« (Ul. del Monte 5)
Do 31. t.m., je na ogled razstava ob 50. obletnici smrti Ane Frank.
Občinska galerija: do 16.t.m. je na ogled razstava, ki je posvečena italijanskemu opernemu pevcu Enzu de Muro z naslovom »Il magico splendor lo sguardo abbaglia« (Magični blesk privablja pogled).
Mestni muzej zgodovine in umetnosti
Od danes, 4. t.m., do 5.9.1995 bodo na sporedu v raznih mestnih muzejih obiski in predvajanja filmov z naslovom »Večer v muzejih», ki jih organizira tržaška občina skupno z odborništvom za kulturo in mestnimi muzeji.

V Savinovem likovnem salonu v Žalcu je na ogled razstava barvnih fotografij BORISA SKALINA

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA
SLOVENSKA FILHARMONIJA
Danes, 4. julija, ob 19.30: komorni koncert pianistk NADJE VODISEK in MELITE NANUT. Program: Bach, Matičić, Bartok, Beethoven, Bravničar, Albeniz.
V sredo, 5. julija, ob 19.30: komorni koncert pianistov EDVARDA POPITA in IVANE VIDOVIĆ.
Ob 20. uri: diplomski recital, nastopila bosta STANKO PRAPROTNIK, trobenta in TONE POTOČNIK, orgle.

DOBROVA
V petek, 7. julija, grajsko dvorišče ob 21.30: koncert PAULA BLEYJA (klavir) - na sliki, PAOLINA DALLA PORTA (akustični bas) in ZLATKA KAUČIČA (bobni).

NOVO MESTO
DOLENJSKI MUZEJ, tel.: 068/ 321-214
Danes, 4. julija, Muzejski vrtovi, ob 21. uri: koncert ansambla JAZZ BRASS

GROBLJE PRI DOMŽALAH
CERKEV SV. MOHORJA IN SV. FORTUNATA
Danes, 4. julija, ob 20. uri: koncert komornega ansambla CAMERATA LABACENSIS. Solisti MONIKA SKALAR, violina, MATEJ SARC, oboa, ANDREJ JARC, cembalo. Dirigent TOMAŽ HABE.

PIRAN
MINORITSKI SAMOSTAN
V četrtek, 6. julija, ob 21. uri: zaključni koncert ženskega pevskega zbora KUD KAROL PAHOR PIRAN.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA
ČANKARJEV DOM
Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra.
MODERNA GALERIJA
V Mali galeriji je do 3. septembra, na ogled razstava PETRE VARL SIMONČIČ z naslovom PITA MOJE MAME.

KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI
Danes, 4. julija bo ob 18. uri otvoritev razstave EVGENA GUSTINA. Razstava bo na ogled do 4. avgusta.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5
Danes, 4. julija, bo ob 20. uri, otvoritev avstrijske umetnice KIKI KOGELNIK. Razstava bo na ogled do 14. avgusta.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3
Danes, 4. julija bo ob 19. uri otvoritev razstave slik SILVESTRA PLOTAJSA - SICOEJA. Razstava bo na ogled do 29. julija.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31
Razstava IZIDORJA URBANČIČA je na ogled do 14. avgusta.
GALERIJA GLINA, Gornji trg 11
Razstava del POMPEA PIANEZZOLA je na ogled do 15. julija.
GALERIJA ILIRIJA, Tržaška c. 40
Razstava fotografij 1+16 - MARKA ALJANČIČA, DRAGANA ARRIGLERJA, OSKARJA DOLENCA, JAKA GNILSAKA, STOJANA KEBLERJA, JANEZA KOROŠINA, MARJANA KUKEČA, TONETA MARČANA, JANEZA MARENČIČA, MILANA PAJKA, MILENKA PEGANA, TIHOMIRJA PINTERJA, VLASTJE SIMONČIČA, MARJANA SMERKELJA, TONETA STOJKA, MIRKA ZDOVCA in JOCA ŽNIDERŠIČA.
KUD FRANCE PREŠEREN
Razstava fotografij LJUBO DOMA KDOR GA IMA avtoric VESNE ČRNIVEC in MOJCE CAJNKO je na ogled do 10. julija.

BREŽICE
GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA
Razstava OROŽJE PRETEKLOSTI je na ogled do 28. avgusta.

KOSTANJEVICA NA KRKI
GALERIJA BOŽIDAR JAKAC
Razstava slik JONA GALA PLANINCA je na ogled do 31. avgusta.

MURSKA SOBOTA
GALERIJA MURSKA SOBOTA
Razstava 12. MEDNARODNI BIENALE MALE PLASTIKE.

PIRAN
MESTNA GALERIJA PIRAN
Razstava fotoreportaže JOHNA PHILLIPSA AMERIČANI MED PARTIZANI SLOVENIJE je na ogled do 12. julija.

TRŽIČ
GALERIJA KURNIKOVA HIŠA
Razstava PESEM V REZBARJEVIH OČEH je na ogled do 25. avgusta.

ZDRAVILIŠČE DOBRNA
V hotelu Dobrna je do 22. julija na ogled razstava oljnih slik ADOLFA PENA.

ŽALEC
SAVINOV LIKOVNI SALON
Razstave fotografij BORISA SKALINA je na ogled do 13. julija.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. je na ogled razstava umetnika pop-arta Jamesa Rosenquista.
Miramarski park-Konjušnica: do 23.7. je na ogled razstava »Dalì kipar, Dalì ilustrator».
Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.
Grad sv.Justa-Bastione fiorito: na ogled je antološka razstava slikarja Fulvia Juricica.
Galerija Bassanese: na ogled je razstava z naslovom »Ordine, caos e frattali».
Studio PHI: Do 15. t.m., je na ogled v Auronzu-Misurina v Palači Corte Metto skupinska razstava tržaških slikarjev.
Peterlinova dvorana-Ul. Donizetti 3: na ogled je razstava del slikarke Marte Kunaver.

SESLJAN - Sedež turistične ustanove:še danes, 4.t.m., razstavlja Michela Stradi.

ŠTANJEL
V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela tržaškega umetnika. Urnik: od delavnikih od 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC
Deželna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroškem»
Hiša umetnikov: do 8.7. so na ogled dela Güntherja Brusa.
Mestna hiša-Mestna galerija: do 16.7. je odprta razstava Jeana Eggerja.
Kunstforum: do 7.7. je odprta razstava Kurta Weltherja.

ROŽEK
Galerija Sikoronja
Še jutri, 2. julija, razstavlja Ivo Prančič.

ŠENTJANŽ V ROŽU
K-k center,Stara šola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od začetka do sedaj».

FJK

TRST
Poletne prireditve
Grad sv. Justa
V petek, 7. julija, ob 21.00 - Srečanje z režiserjem Rogerjem Cormanom.Predvajali bodo »Il pozzo ed il pendolo» (1961) in »Sepolto vivo» (1962).
Avditorij Muzeja Revoltella
Roger Corman v Trstu - V četrtek, 6. t.m., ob 21.00 - Predvajanje filmov »Frankestein Unbound» (1990) in »L'uomo dagli occhi a raggi X» (1963).
V soboto, 8. t.m., ob 18.00 - Seminar R. Cormana (simultano prevajanje v italijanščini).
Trg Unità
V četrtek, 6. julija, ob 21. uri nastop znanega ansambla Pooh.
FOLKEST 95
Mednarodni festival folk in moderne glasbe se bo odvijal od 5. do 30. julija v deželi Furlaniji - Julijski krajini in tudi na Koprskem.
Jutri, 5. julija, ob 21.00 bo nastopila skupina America iz ZDA.
Miramarski park
Luči in zvoki
V četrtek, 6. t.m., ob 21.30 »Il sogno imperiale di Miramare» v italijanščini in ob 22.45 predvajanje filma v originalu »Show boat», režija George Sidney.
V petek, 7. t.m., ob 21.30 in 22.45.- »Buonasera signor lehar e bentornato a Miramare».

KRIŽ
Dom A. Sirk: Koncerta »Jazz in jaz» - Danes, 4.julija, bo nastopila skupina Ennezeta band, ki izvaja Latin jazz in 7. julija pa skupina Allione trio.

KOPER
Terasa hotela Žusterna
Jutri, 5. t.m., ob 21.00 bo nastopil italijanski popevkar Bobby Solo.

MILAN
Stadion San Siro
V petek, 7. in v soboto, 8. julija koncert Vasca Rossija.
Vstopnice lahko rezervirate tudi preko servisa Teleconcert Italia do 6. julija, ob 12. uri, na tel. št. 144.88.2903.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Zadržani boste in nedostopni. V svoje prostore ne boste dovolili niti tistemu, ki ste ga včeraj glasno vabili. Najbrž se v vaši notranjosti pripravlja revolucija.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Popadel vas bo avanturistični duh. Zagreli se boste za tvegano potovanje, pripravili načrt, sešteli prihranke in začeli izbirati sopotnike. Nekdo že nestrpno čaka.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Pod kožo se vam bo zavlekla lenobna utrujenost, zato boste razmišljali samo še o počitku. Nobeno delo ni tako nujno, da ne bi moglo počakati, medtem ko telo okreva.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Ljudje se bodo lepili na vas kot čebele na med. Nekdo od njih bo kot naročen, zato le pazite, da ga ne zadušite s sladkobo ali ne izzovete reakcije njegovega žela.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Iznajdljivi, kot ste, se boste z lahkoto izmazali iz godlje, in vihravi, kot ste, se boste že kmalu zapletli v novo. Nekateri zorijo na napakah, drugi pa v godljah.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Po izdatnem počitku boste začutili nov val delovne energije, vendar boste zaradi pomanjkanja smisla brezvoljno obležali. Ležite tako dolgo, dokler vas ne dvigne smisel.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Dolgo časa boste optimistični, nato pa boste nenadoma postali mračni. Bolj ko boste raziskovali vzrok, bolj se boste pogrezali v mrak. Svetloba vas čaka v popolni temi.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: V navalu otožnosti se boste raznežili in ljubljeni osebi brez zadržkov izrazili svoja čustva. Čeprav boste videti malce sentimentalni, boste vendarle dosegli svoje.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Začutili boste nov val nove energije, zato boste uspešni kot že dolgo ne. Ob večeru, ko se vam bo zdelo, da ste že na cilju, boste postavljeni pred veliko preizkušnjo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Izmed toče nepomembnih besed boste razbrali pomembno, dolgo pričakovano sporočilo. Kdor je mojster branja med vrsticami, je tudi mojster poslušanja med frazami.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Svojo ustvarjalnost boste končno prenesli tudi na področje, ki že dolgo kliče po rešitvi. Partner bo vaše odločnosti zelo vesel, čeprav vas ne dohaja.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: V načrtovanju počitniških dni boste zelo pedantni, vendar boste, zaslepljeni z željami, vseskozi prezirali trmasto nujnost. Ne čudite se torej, če bo vaša pot ovinkasta.

KRIŽANKA

Vodoravno:
1. kraj pod Olševo v Zgornji Savinjski dolini, 8. tuje, čudne ali nenavadne stvari, 10. ženski pevski glas, 11. slovenski pisatelj in politik (Ferdo, drama Profesor Klepec), 12. iranska denarna enota, 14. francoska oznaka za kugo 20. stoletja, 15. ovoj, ki ga okrog sebe osnuje zarodek višjih vretenčarjev, 17. evropski veletok, 18. spora, 20. angleška okrajšava za goro, 21. sibirski veletok, 23. stari Slovani, 25. moški pevski glas, 27. ime nemškega alpskega smučarja Bittnerja, 30. rt na Portugalskem, najzahodnejši konec Evrope, 32. krajša oblika angleškega imena David, 33. gosta juha iz mesa, krompirja, zelenjave in prežganja, 35. rastlinska bodica, 36. velika, sušna kotlina na jugu Afrike, 38. hazardna igra s kartami.

Navpično:
1. turški sultan, ki je osvojil Mezopotamijo, Sirijo in Egipt, 2. osmi del oboda kroga, 3. avtomobilska oznaka Lesota, 4. štor, panj, 5. grška "sveta gora", 6. gibljivi del čelade, ki pokriva obraz, 7. starogrški junak, po katerem se je imenoval gaj v Atenah, kjer je poučeval Platon, 9. okras na korintskem kapitelu, 10. naplačilo, nadav, 13. turška in italijanska denarna enota, 16. biblijski mož, ki ga je pogoltnil kit in ga izpljunil na kopno, 19. med, 21. rata, 22. tropsko drevo opičji kruhovec, 24. brzice na finski reki Vuoksi, 26. milanska opera, 28. uradni jezik v Izraelu, 29. reka v Angliji, tudi Nene, 31. orientalsko riževo žganje, 34. norveški pop trio, 37. površinska mera

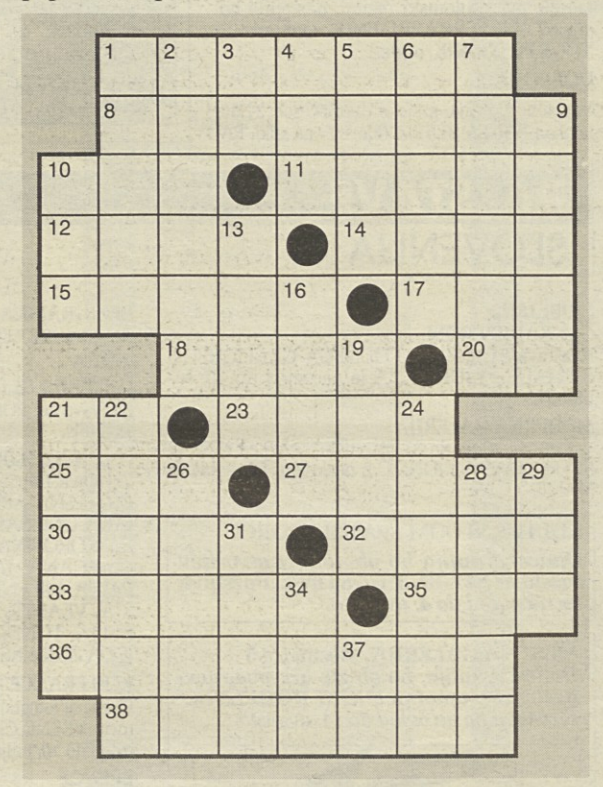

REŠITEV
Vodoravno: Solčava, ekskotika, alt, Kozak, rial, SIDA, amnij, Ren, tros, Mt., Ob, Antl, bas, Armin, Roca, Dave, obara, trn, Kalahari, bakarat.

STOCKHOLM

Lesena lepotica v mestu na kolih

Nenavadna preteklost bojne ladje Wasa

Po eni od južnih vpadnic se turisti običajno pripeljejo v prestolnico Stockholm, kar po švedsko pomeni otok na kolih. Mesto se razprostira na štirinajstih otokih, ki so tako povezani med seboj, da komaj opaziš morje med njimi. Stockholm zaseda ozko ožino med jezerom Malaren in Baltiškim morjem. Pomembno vlogo pri nastanku mesta je odigral otok Gamla Stan, kjer se je začelo širiti mesto, ki je nastalo v 13. stoletju. Staro mestno jedro s srednjeveškim videzom ulic je kot nalašč za lokale, galerije in prodajalne spominkov, v katerih je vedno dovolj radovednežev.

Kot še eno od velikih mest vas morda ne bo kaj prida pritegnilo, saj je veliko prijetnejše bivanje v čudoviti naravi. Vseeno pa si velja ogledati vsaj sloviti Skansen - najbrže prvi muzej na prostem, ki je imel vpliv na nastanek podobnih po Skandinaviji. Privoščite si tudi nekaj časa za ogled slovite bojne ladje Wasa, ki stoji v veliki muzejski dvorani v Skenderskem parku. Wasa se ponaša z nadvse nenavadno preteklostjo. Ladjo so zgradili v dveh letih pod vodstvom nizozemskega mojstra. S svojimi dimenzijami in opremo je veljala za eno najbolj razkošnih tistega časa. Od kljuna do krme je merila 60, 5 metra, višina jambora je bila približno 50 metrov, površina jader pa je znašala kar 1200 kvadratnih metrov. Oborožili so jo s 64 topovi, številno posadko pa so sestavljali častniki, obrtniki, mornarji in tristo vojakov. Ob splavitvi, 10. avgusta 1628, se je zbralo veliko radovednežev, da bi si ogledali razkošno ladjo, ponos takratnega švedskega ladjevja. Toda še preden je Wasa dobro zaplula, se je prevrnila in potopila pred očmi osuple množice. Vzroka za nesrečo niso ugotovili, saj je vse načrte in mere odobril kralj Gustav II. V naslednjih letih so različni pustolovci skušali dvigniti ladjo, toda uspelo jim je rešiti le večji del topov. Pozneje je ladja pod slojem blata in naplavin izginila v pozabo. V petdesetih letih 20. stoletja se je za ladjo zainteresiral Anders Franzen in po dolgih pripravah so leta 1959 začeli z vrvmi dvigati pozabljeno lepotico. Ladjo so iz globine 33 metrov dvigovali postopoma po dva metra, dokler se ni 24. aprila 1961 znova prikazala na vodni gladini. Seveda je bilo potrebno ogromno restavratorskega dela, preden so jo postavili na ogled v veliko dvorano, ki so jo zgradili posebej za Waso. Če v Stockholmu nimate lastnega prevoza ali pa ne želite tavati po vedno prometnih ulicah, je najbolje, da kupite posebno turistično karto. Ta vam omogoča brezplačne prevoze z mestnim avtobusom, metrojem in lokalnimi vlaki in brezplačno parkiranje na javnih parkiriščih. S karto si lahko brezplačno ogledate tudi večino muzejev in drugih turističnih zanimivosti, omogoča pa vam tudi ogled mesta s turističnim avtobusom in vožnjo z razgledniim čolnom.

Igor Fabjan

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

307	GRAFIČNA TEHNIKA	SODOBNI POLJSKI SKLADATELJ (KRZYSZTOF)	PREDPLAČILO, NADAV	DRŽAJ, ROČAJ	POKRAJINA NA KITAJSKEM (GL. MESTO LHASA)	LEPOTNA POSODOVKA, VRSTA SLEČA	KOPER	DELEC Z EL. NABOJEM	SPREDNJA STRAN NOVCA	STRANSKA STAVBA HOTELA	TUJE MOŠKO IME	AVTOR: SIMON BIZJAK	SPOSOBNOST ZAVEDANJA	KALCIJEV GLINENEC	POSODA ZA KOPANJE	REKA V J. FRANCIJI (IZ ČRK RAN)	JAVNO ZBOROVANJE	MEJNA REKA MED POLJSKO IN NEMČIJO	SLOVENSKO-HRVAŠKI POLOTOK	TOMAŽ TERČEK	NATANČNOST, TOČNOST	BOLG. PRISTANIŠČE OB ČRNEM MORJU
NEKD. ŠPORTNA PRIREDITEV SOC. DRŽAV												PRIHOD Z ZAMUDO										
PRIPADNOST DOLOČENI VERI												PRIVRŽENKA BREZVLADJA / AVSTR. SMUČAR (HANS)										
MATEMATIČNI POJEM							ZNAČILNOST NEPREVODNIKOV / ŠOLSKI RED													SIMON RUTAR / ESKIMI		
TATJANA DREMELJ			ZDRAVNIK BREZ IZOBRAZBE, MAZAČ	ŠL. GRAFIK JUSTIN / OSKAR NEDBAL				------ MARIA RILKE							ENOTA ZA JALOVO MOČ	SL. GLASBENI PEDAGOG (ADO) / MOLIVKA V STKRSČ. UM.						
PRIVLAČEN MOŠKI								POZNANSTVO / JAP. MESTO NA HONSUJU									OBRI	ST. KANADSKI POPEVKAR (PAUL)				
DRUGO NAJVEČJE MESTO V ALŽIRIJI					JAPONSKA VALUTA / OVOJ ZA SPISE				DŽONI NOVAK / DRŽAVA V INDOKINI			NEKDANJA PAPEŽEVA KRONA						MESTO V ZAHODNI ROMUNIJI	UBALD TRNKOCZY			LINIJA
USTANOVITELJ CNN TURNER				NAJVEČJE MESTO FILIPINOV / STENA							MOŠTVO, EKIPA (NAŠA PISAVA)	ŽENSKO IME OTILIJA (LJUBK.)	NAJBOLJ RAZŠIRJENA RASTLINA / KURIR						PALEC, COLA / AVSTRIJSKA POROČ. AGENCIJA			
EKVADORSKI PISATELJ (JORGE)						OKRAS KORINTSKIH STEB. / TESLA NIKOLA								GRŠKA ČRKA	PRIPOVEDOVALEC							
SNEMALNA REŽIJSKA KNJIGA							SREBRNO BELA, KOVINA, CIN								POLTRDI SIR Z REDKIMI LUKNJAMI							
KATERI			24 UR				IZOLATOR								VERDIJEVA OPERA					TJAŠA ANDREE		

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Prevladovale bodo čustvene plati našega življenja

Na čustva bo vplivalo vseh pet retrogradnih planetov

Z vstopom Venere v znamenje Raka, kar se bo zgodilo 6. julija, bomo imeli v vodnih znamenjih že štiri planete. V zračnih in ognjenih znamenjih bomo imeli medtem le po en planet, v zemeljskih pa bosta Neptun in Uran.

Ta teden bodo torej prevladovale čustvene plati našega življenja, ki jih vzpodbujajo vodna znamenja oziroma planeti, ki se gibljejo po njih. Tudi tranzitno sonce se bo gibalo po znamenju Raka in sicer po njegovi drugi dekadi. Močno bo vplivalo na jakost našega doživljanja, ki bo nemalokrat celo romantično. K temu pa bo vsekakor prispevala tudi Venera, ki je po svoji naravi planet lepote in predvsem ljubezni.

V vodnih znamenjih bomo imeli še Saturn in Pluton. Delovanje slednjega je v znamenju Škorpijona vsekakor izredno intenzivno, saj je to njegov domači teren. Povzročal bo takšno globino naših občutkov, da bomo imeli kar veliko dela. Pogosto bomo presenečeni nad svojimi reakcijami, katerih ozadje se bo skrivalo nekje zadaj.

Na nesluteno globino naših emocij in miselnih prebliskov bodo delovali tudi vsi retrogradni planeti. Teh je kar pet: Jupiter v Strelcu, Saturn v Ribah, Uran v Kozorogu, Neptun prav tako, Pluton pa v Škorpijonu. Povzročali bodo večjo usmerjenost navznoter, zato bomo včasih tudi preveč zadržani. Določenim situacijam se bomo težko prilagodili, saj bo nujnost poslušanja notranjih vzgibov prevladovala nad principi komunikacije.

Luna je v procesu rasti in bo še dodatno stimulirala dogajanje na zemlji.

(A. O.)

	TOR	SRE	ČET	PET	SOB	NED	PON
POČUTJE, ZDRAVJE							
sprostitev	○	✓	✓	✓	○	○	✖
šport	○	✖	○	○	✓	✓	✓
post, dieta	○	✓	○	○	✖	✖	✖
težja fizična dela	○	○	○	○	✓	✓	○
izlet	○	✖	✓	✓	✓	○	○
DRUŽBA, ODNOSI							
obisk znancev	○	✖	○	○	○	✓	✓
domača zabava	○	○	○	✓	✓	✓	○
družinski posvet	✓	✓	✓	○	○	○	✓
družabne igre	○	✓	✓	○	○	○	○
urejanje uradnih zadev	○	✖	✖	○	○	○	✓
POSEL, DENAR							
poslovno srečanje	○	○	✖	✖	○	○	○
naložbe in nakupi	○	✓	✓	○	○	○	✖
zamenjava službe	✖	✖	○	○	○	✓	✓
izposoja denarja	○	✖	✖	○	○	✖	✖
igre na srečo	○	✓	✓	✓	○	○	✖
LJUBEZEN, SPOLNOST							
osvajanje	✓	✓	✓	○	○	○	○
iskren pogovor	○	✓	✓	✓	○	○	○
zmenek	○	○	○	○	✓	✓	✓
ljubljenje	○	✓	✓	✓	✓	○	○
prekinitev zveze	○	✖	○	○	○	✖	✖
UMSKE DEJAVNOSTI							
branje	○	○	○	✓	✓	○	○
učenje, širjenje obzorja	○	○	○	✓	✓	○	○
raziskovanje	○	○	○	✓	○	○	○
umetniško ustvarjanje	○	✓	✓	○	○	✖	✖
reševanje težav	○	✓	✓	✓	○	○	○

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, ✖ neugoden dan

BEJRUT

Vojna muzeju ni prizanašala

Vrata so bila zaprta kar petnajst let

Med poslopji, ki so bila uničena med libanonsko državljansko vojno, je tudi narodni muzej, ki hrani najpomembnejšo arheološko zbirko Bližnjega vzhoda. Muzej so začeli nedavno obnavljati, tako pročelje, ki je preluknjano od izstrelkov, kot notranjost, saj je veliko vrat in oken razbitih. Od začetka vojne (1975-90) ni bila organizirana nobena razstava, saj je bila v bližini muzeja frontna linija, ob kateri so potekali boji med kristjani, ki so živeli v vzhodnih predelih mesta, in muslimani iz zahodnih območij. Camille Asmar, direktor muzeja, upa, da bo stalna zbirka na ogled že ob koncu letošnjega leta. Obnovitvena dela znotraj poslopja bodo stala 616 tisoč dolarjev, celotna obnova poslopja pa najmanj trikrat več.

»Moramo odpreti vsaj del prostorov, da bodo predvsem mladi videli, kaj sploh je muzej, kakšne stvari si lahko ogledajo v njem,« je povedal Asmar. Vodstvo bi rado razstavilo vsaj najpomembnejše zbirke, ki so ostale v muzeju tudi med vojno, saj so v bančne sefe shranili le zbirko starih draguljev, sicer največjo na Bližnjem vzhodu. Še pred odprtjem muzeja bo treba odstraniti velike betonske varovalne zidove, ki so predmete varovale v času vojne. Postavili so jih predvsem okrog kipov in egipčanskih, rimskih in feničanskih sarkofagov. Med njimi sta tudi velik steber in sarkofag kralja iz 8. stoletja pred našim štetjem iz Biblosa, kraja na severu Libanona, na katerem so prvi zapisi feničanske pisave, iz katere se je razvila zahodna pisava.

»Ko bomo končali z obnovitvenimi deli in odstranili betonske zidove ter obnovili razstavne eksponate, bomo ljudem pokazali, kakšne vrednosti hrani muzej,« je dejal Asmar. Dodal je še, da bodo z novimi kemičnimi postopki varovalne zidove hitreje odstranili.

»V zvrtano luknjo je treba vstaviti kemično snov, ki v 24 urah razstopi cement,« je dodal. V muzeju bodo prvič razstavili tudi mumije, ki so jih odkrili v času državljanske vojne na severu Libanona, ter oblačila, ki so jih nosili ljudje pred sedmimi stoletji.

Med predmeti, ki jih bodo razstavili, so tudi feničanski predmeti iz zlata, keramike in maromorja, ki jih je v dolini Bekaa med leti 1963 in 1980 našel neki nemški arheolog. Nedavno jih je Asmar pripeljal iz Nemčije, kjer so jih na univerzi v Saarbruecknu obnovili. Predmeti iz leta 1500 pred našim štetjem so zelo dragoceni; v Nemčiji so že bili razstavljeni, in sicer v osmih mestih. O njih je napisanih že 15 knjig, pet pa jih bo v kratkem izšlo.

V muzejskem laboratoriju je shranjenih tudi precej rimskih in bizantinskih predmetov, ki so jih na bejrutskem letališču tihotapcem z umetninami nedavno zasegli cariniki. Tudi te bodo v prihodnje razstavili v narodnem muzeju. Po zaslugi Interpola so odkrili več drugih libanonskih dragocenosti, ki so jih tihotapci z umetninami med državljansko vojno odnesli iz države. Lani je Asmar odpotoval v Bruselj, kjer so odkrili predmeta, ukradena iz feničanske grobnice v Biblosu. V kratkem bo iz Švice prinesel štiri marmornate kipce otrok, ukradene iz feničanskega templja bogu Ešmunu v bližini Sidona. Nedavno so v londonski akcijski hiši Sotheby's odkrili neki marmornati kipec, ukraden v Libanonu.

V novem muzejskem laboratoriju bodo pod vodstvom strokovnjakinje Isabelle Skaff obnovili tudi 42 med požarom poškodovanih predmetov.

»Delo je zelo zahtevno, saj ni mogoče uporabiti restavracijskega postopka,« je povedala Skaffova, ki se je izpopolnjevala na londonski univerzi in je hkrati tudi edina restavratorka, ki si jo muzej lahko privošči.

»Potrebovala bi pomoč vsaj štirih ali petih strokovnjakov,« zato si prizadeva, da bi se v muzej iz Londona vrnili njeni nekdanji sodelavci. »Seveda pa bi morala dobiti kakih 20 tisoč dolarjev, potrebnih za njihovo štirimesečno zaposlitev. Šele po nekaj mesecih bi lahko pokazali, kaj smo naredili.«

A. Tarnowski, Reuter

MODRI MISLI

Ko tat s krajo obogati, ga imajo za gentlemana.

Angleška

Daj tatu zadosti vrvi, pa se bo sam obesil.

Angleška

FILMSKO DOGAJANJE PRED TREMI DESETLETJI

V bližini Save je nekoč stal ljubljanski Hollywood (5)

Cezar ali pa morda gusarji so imeli tam utrdbo, spodaj pa je bila zasidrana ladja. Obzidje je bilo postavljeno na robu ceste. Verjetno je res šlo za gusarsko utrdbo, ki je bila dobesedno - na jadranski magistrali. Upam, da se na filmu vsaj ni videl nas fičko.

Cinecitta - prvi korak do Hollywooda

Vse to pa so bile le priprave za velike filmske podvige, ki so nas še čakali. Kaj je tedanji generaciji najstnikov sploh rojilo po glavi? Predvsem hitri avtomobili, dekleta, vile, bazeni in vsa ostala navlaka iz ameriških filmov. Kako priti do tega? Najhitreje seveda prav prek tega, kjer smo vse to pobirali, torej prek filma.

Tisti, ki smo preživeli povojna leta gradnje porušene domovine in socializma vemo, da so bila vse prej kot rožnata, zato je bil vpliv filma izredno močan.

Nekoč bo morda neki zgodovinar, psiholog ali sociolog ugotovil, da se je rušenje berlinskega zidu in s tem propad socializma začel s premiero filma Ples na vodi. Ta usodni dogodek se je v Ljubljani odvijal nekje leta 1951 in je pravzaprav pomenil začetek konca sanj o bratstvu in enotnosti ter enakosti vseh ljudi. Tedaj so si ljudje spet zaželeli, da bi bili drugačni, ne enaki.

Ples na vodi, konglomerat lepotic, humorja, plesa, plavanja, blišča, bogastva in mambe je prevesil tehtnico z enakosti in nakupov na karte v dolgih vrstah na stran lagodnega življenja ob bazenih ob ritmih afrokubanske glasbe. Tedaj še nihče ni mogel niti slutiti, da se je s tem kultnim dogodkom začel rušiti tedaj še ne zgrajeni berlinski zid.

Mi, ki smo vse to doživljali, smo že tedaj imeli pravo filmsko mesto kar pred nosom. Če že ni bila podružnica Hollywooda, je bila pa vsaj italijanskega Cinecitta. Cinecitta pa je bil prvi korak do Hollywooda.

Po naših predvidevanjih je postopek potekal približno takole. Začneš kot statist, čez nekaj dni te »opazi« drugi pomočnik tretjega asistenta režije in ti ponudi manjšo vlogo. Potem gre vse skupaj samo še naprej, končaš na Beverly Hillsu ob kakšnem bazenu med palmami.

Vsi, danes ugledni državljani Slovenije, ki so tedaj imeli takšne ambicije, bodo v tem besedilu omenjani le s psevdonimi ali prikritimi imeni.

Prvi med nami, ki si je nabral nekaj izkušenj pri filmu, je bil danes ugledni vrtnar Dušan. Prav on nas je pripeljal do vrat filmskega mesta in nam odprl pot k slavi in celuloidni nesmrtnosti.

Najprej smo poskušali sodelovati kot statisti pri nekaterih domačih filmih, a so ponavadi potrebovali le manjše število statistov.

Borivoj Repe

(Se nadaljuje)

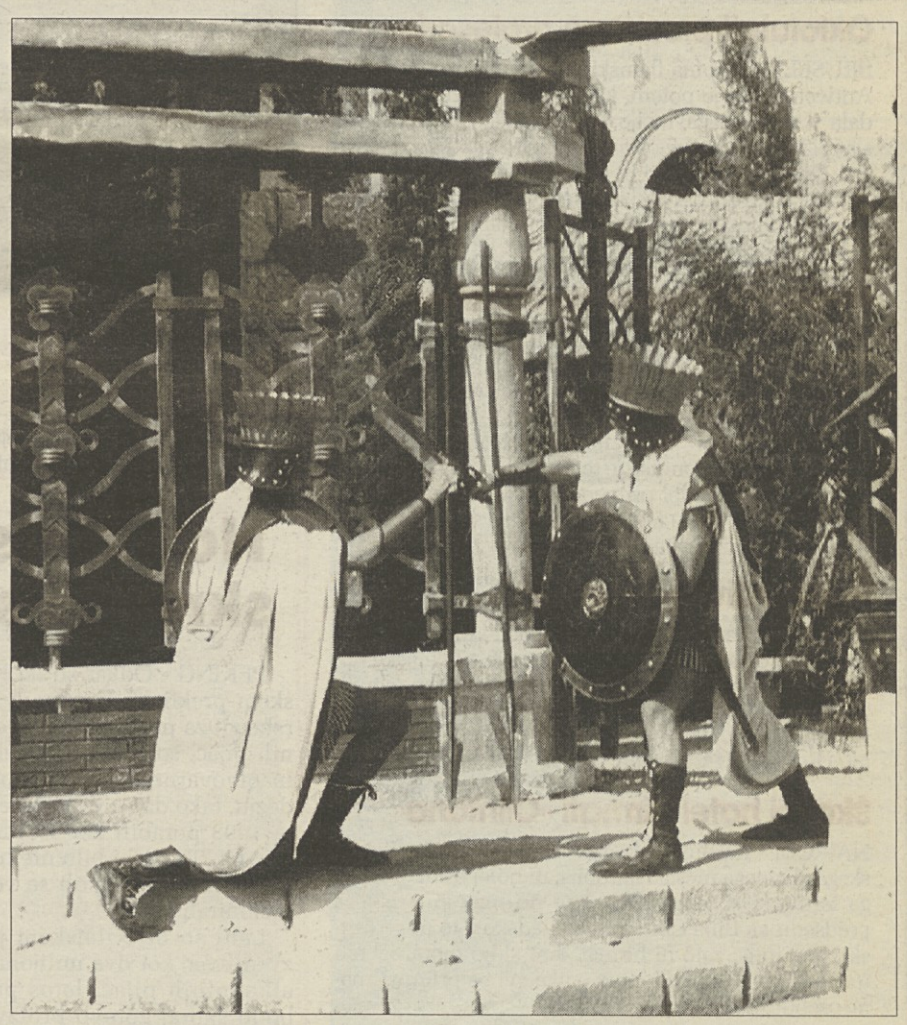

Statiranje v zgodovinskih spektaklih je bila prva stopnica na poti do »slave«

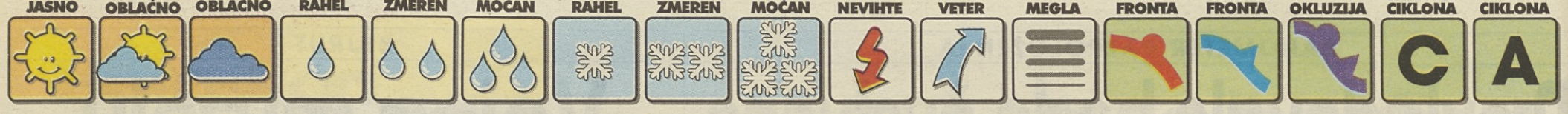

VREMENSKA SLIKA

Nad severno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta se zadržuje na območju Alp. Z jugozahodnikom doteka nad naše kraje še razmeroma topel in vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DANES

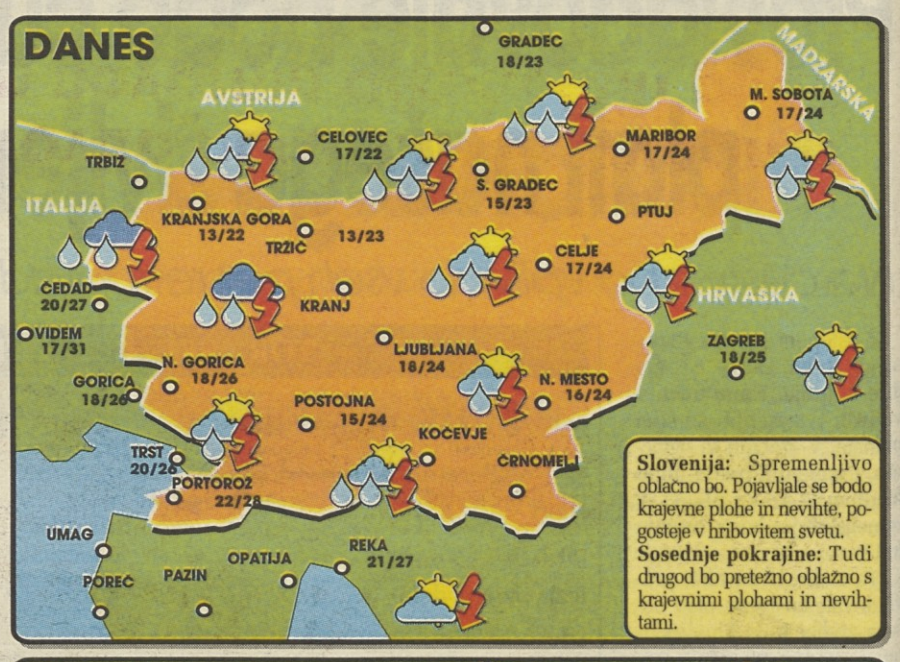

Slovenija: Spremenljivo oblačno bo. Pojavljale se bodo krajevne plohe in nevihte, pogosteje v hribovitem svetu.
Sosednje pokrajine: Tudi drugod bo pretežno oblažno s krajevnimi plohami in nevihtami.

JUTRI

V Sloveniji: V sredo bo pretežno oblačno z občasnimi padavinami in še malo hladneje.
Obeti: V četrtek bo večinoma sončno in spet topleje.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.16 in zašlo ob 20.56. Dan bo dolg 15 ur in 40 minut. Luna bo vzšla ob 11,53 in zašla ob 23,59.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	17,0	Crikvenica	21,0
Sava (Radovljica)	13,4	Malinska	21,0
Sora	14,3	Sibenik	23,0
Ljubljanica	14,9	Poreč	22,0
Savinja	-	Split	23,0
Vipava	11,2	M. Lošinj	23,0
Jadransko morje (Koper)	-	Dubrovnik	22,0

NAPOVED ZA POMORŠTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
SE 5 do 10 vozlov

popoldne:
SW 6 do 12 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.15 najvišje 14 cm, ob 7.41 najnižje -36 cm, ob 14.54 najvišje 35 cm, ob 21.38 najnižje -12 cm.
Jutri: ob 2.27 najvišje 4 cm, ob 8.29 najnižje -26 cm, ob 15.57 najvišje 35 cm, ob 23.23 najnižje -18 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	22
1000 m	18
1500 m	14
2000 m	10
2500 m	6
2864 m	4

BIOPROGNOZA

Obremenilni vpliv vremena se bo kazal kot povečan nemir,utrujenost, razdražljivost, potrtost in motnje v spanju.

VOX POPULI

Ženska brez moškega - neorano polje.

Prva ljubezen je slajša od čebeljega medu.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Povodenj je odnesla krste

BRUSELJ - Nedeljska povodenj na reki Meuse v Belgiji je povzročila le zanemarljivo škodo, v Bouvignesu pa je odnesla krste iz grobnic krajevnega pokopališča. Vode so se včeraj že umaknile, oblasti pa sedaj vračajo krste v grobnice, ki jih izsušujejo.

Kri zagnali v Enolo Gay

WASHINGTON - Ameriška policija je v washingtonskem National Air and Space Museum aretirala tri osebe, ki so osumljene, da so s človeško krvjo oškropile Enolo Gay, ki je spustil jedrsko bombo na Horošimo. Brzkone je trojica hotela protestirati, ker prejšnji teden odprta razstava ni dovolj zgovorno prikazala tragedije jedrskega bombardiranja Japonske. Resnici na ljubo razstava ni zadovoljila niti tistih, ki trdijo, da sta jedrski bombi pospešili konec vojne in preprečili nadaljnje žrtve med ameriškimi vojaki.

Oklofutali prestroge profesorje

BRUSELJ - Skupina flamskih dijakov iz Hobokna pri Antwerpnu se je potem, ko so prejeli spričevala, podala v vaško restavracijo, kjer so dijaki in profesorji slavili konec šolskega leta. Najprej so profesorje obtožili, da so bili prestrogi in nepravični pri ocenjevanju, nato pa so prešli od besed k dejanjem, tako da so profesorje oklofutali. Posredovati je morala žandarmerija, ki je tri najbolj napadalne dijake priprla.

Bedasto in nevarno »deskanje«

BONN - Nemški najstniki so odkrili novo izzivanje sreče, tako imenovano »avtomobilsko deskanje«. V tem primeru ne gre za klasični surf, deska je namreč streha avtomobila, na kateri mora deskar ohraniti ravnotežje, medtem ko vozilo drvi do 100 kilometrov na uro. Bild am Sonntag je temu izzivu posvetil dolgo reportažo in navedel primera dveh vzhodnonemških najstnikov (16 in 19 let), ki sta padla s strehe in se sedaj v bolnišnici borita za življenje.

Najdlje živijo Japonci

TOKIO - Po lanskih statističnih podatkih je Japonska še utrdila dosedanji rekord povprečne življenjske dobe. Japonke povprečno živijo 82, 98 leta, Japonci pa 76, 57 leta. Japonkam sledijo Francozinje (80, 94 leta) in Švicarke (80, 90 leta), Japoncem pa Islandci (75, 74 leta) in Švedi (75, 35 leta).

Škof ni hotel birmati »Clintona«

NAIROBI - Kardinal Maurice Otunga, nadškof kenijskega glavnega mesta Nairobija, ni hotel birmati nekega fanta, ki si je zbral za ime priimek ameriškega predsednika Billa Clintona. Za nadškofa to ni krščansko ime in ga zato ni birmal, fant si bo moral izbrati ime kakega svetnika in mučenika, ne pa priimka znane osebnosti.

Z dvokrilcem obrnjeno letel tik nad travo pristajalne steze

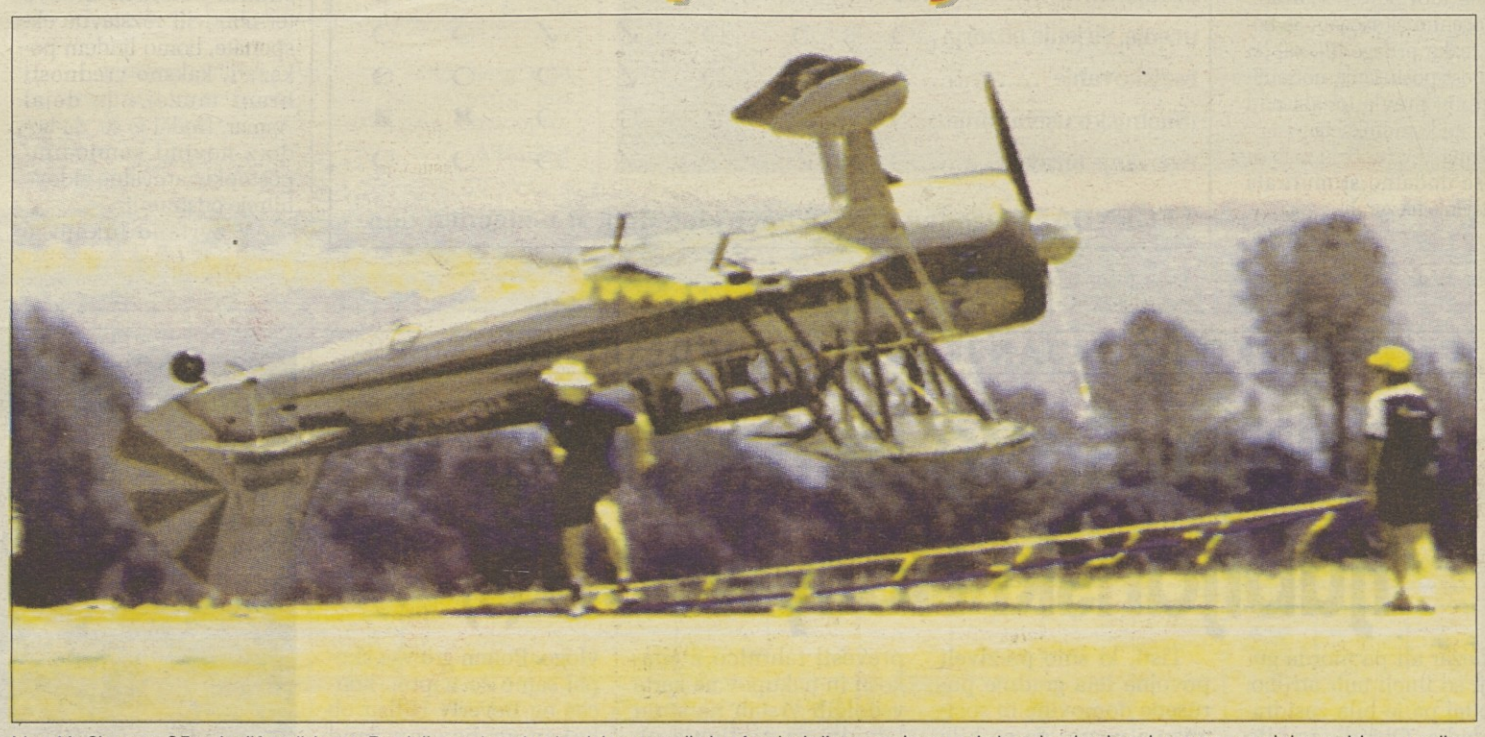

Na Air Showu 95 v kalifornijskem Reddingu je akrobatskemu pilotu Andreiniju uspel neverjeten in skrajno tvegan podvig, saj je s svojim dvokrilcem starmanom iz leta 1944 obrnjeno poletel le nekaj palcev nad travo pristajalne steze letališča (Telefoto AP)

Na Kitajskem bliskovito narašča proizvodnja skrajno sumljivih in nevarnih alkoholnih pijač

PEKING - Odkar so na Kitajskem preklicali prepoved uporabe žit za proizvodnjo alkoholnih pijač, so začele žganjekuhe in pivovarne rasti kot gobe po dežju, tako da so v ta namen leta 1993 porabili kar 17 milijonov žit. To ne bi bilo nič hudega, če ne bi v mestih še vedno racionirali moke.

Lani so na Kitajskem proizvedli več kot dva milijona ton alkoholnih pijač, letos pa jih bodo skoraj gotovo proizvedli še več. Vsa zadeva bi bila še sprejemljiva, a kaj, ko na Kitajskem ni ustrezne zakonodaje, prav tako ne uradov, ki bi skrbeli za kakovost in bdeli nad zdravjem porabnikov. Rezultat tega je pravi kaos, pravi Song Jing, prileten profesor kitajske književnosti in eden od največjih izvedencev za tradicionalne kitajske pijače. Po njegovem so grobi ponaredki skoraj vse alkoholne pijače, ki jih danes prodajajo na Kitajskem. V dokaz teh svojih trditev je z mize vzel steklenico Erguotouja, značilnega pekinškega likerja. Pijača je pristna, a se še ni uležala, saj je dozorevala le šest mesecev, medtem ko bi se morala starati vsaj eno leto. »Pivo varijo v vsaki vasi,« je zgroženo navedel profesor, saj so vsi prepričani, da je to tradicionalna kitajska pijača, ne vedo pa, da je varjenje dobrega piva izredno zahteven postopek. S slabim pivom nas bo bolela glava, s kitajskim žganjem pa so rezultati še hujši. V zadnjih letih se je s ponarejenim žganjem zastrupilo 6.000 ljudi, od teh jih je umrlo 200, šestdeset pa jih je oslepelo.

»Pred enim stoletjem so riževo žganje segrevali, tako da se je znižala alkoholna stopnja, povečala pa se je aroma. Danes ni časa za take obrede, nihče ne počaka, da bi žganje dozorelo v sodih...« je žalostno povedal Song Jing.